T.C.

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MÜBADİL KONUTLARI VE KENTSEL GELİŞİME ETKİSİ: VİZE ÖRNEĞİ

HİLAL BİYİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

Tez Danışmanı: DOÇ. DR. SENNUR AKANSEL

EDİRNE-2019

Hilal BİYİK'in hazırladığı "MÜBADİL KONUTLARI VE KENTSEL GELİŞİME ETKİSİ: VİZE ÖRNEĞİ" başlıklı bu tez, tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından Mimarlık Anabilim Dalında bir Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri (Ünvan, Ad, Soyad): İmza

Doç. Dr. Sennur AKANSEL (Danışman)

Doç. Dr. Timur KAPROL

Dr. Öğr. Üyesi Tülay CANITEZ

Tez Savunma Tarihi: 22/01/2019

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

İmza

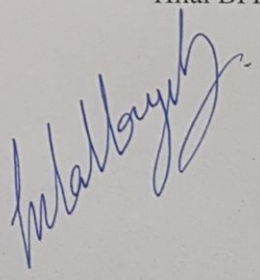
Doç. Dr. Sennur AKANSEL
Tez Danışmanı

Prof. Dr. Murat YURTCAN
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdür Vekili

T.Ü.FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
DOĞRULUK BEYANI

Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında, tüm verilerin bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini, kullanılan verilerde tahrifat yapılmadığını, tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını, kullanılan tüm literatür bilgilerinin bilimsel normlara uygun bir şekilde kaynak gösterilerek ilgili tezde yer aldığını ve bu tezin tamamı ya da herhangi bir bölümünün daha önceden Trakya Üniversitesi ya da farklı bir üniversitede tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

22 /01 /2019
Hilal BİYİK

Yüksek Lisans Tezi
Mübadil Konutları ve Kentsel Gelişime Etkisi: Vize Örneği
T.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı

ÖZET

• Bu tezin amacı, Balkanlardan savaşlar ve antlaşmalar sonucu göç eden göçmenlerin göç ettikleri yerleşim yerlerinden olan Kırklareli'nin Vize ilçesi ve Vize'nin köylerinde yer alan konutları inceleyerek kayıt altına almaktır. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı, Balkan Savaşları ve 1.Dünya Savaşı sonrası Balkanlardan Anadolu'ya Türk göçü yaşanmıştır. Kurtuluş Savaşı sonrasında imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nda göçlerin düzenli ve devlet öncülüğünde yapılması amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ile Yunanistan arasında zorunlu nüfus mübadelesi yapılması kararlaştırılmıştır. Yaşanan göçler sonucu ortaya çıkan konut ihtiyacını karşılamak amacıyla muhacir konutları inşa edilmiştir. Tez kapsamında Vize bölgesinde inşa edilen muhacir konutları plan ve cephe özellikleri incelenmiştir. Birinci bölümde, konuya giriş yapılarak konu açıklanmış, çalışmanın amacı, kapsamı ve yöntemi açıklanmıştır. İkinci bölümde, göç kavramının tanımı yapılmış, Türkiye coğrafyasında göçün tarihçesinden bahsedilmiştir. Rumeli'den Anadolu'ya gerçekleşen göç üç döneme ayrılarak sebepleri, göç yolları ve sayısal bilançosu hakkında bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde, mübadelenin tarihsel süreci, Lozan Antlaşması'nda alınan mübadele kararları ve mübadele öncesi genel durum ile birlikte ulaşım, konaklama ve yardım toplanma gibi yapılan hazırlıklardan bahsedilmiştir. Dördüncü bölümde mübadelenin bir sonucu olan mübadil konutları ve yerleşimlerinin özellikleri ve türleri anlatılmıştır. Beşinci bölümde, Vize ilçesi ve köylerinin tarihi, nüfusu, kültürel yapısı ve ilçenin aldığı göç bilgisi verilmiş,

röportajlarla desteklenmiştir. Vize ilçesi ve köylerindeki göçmen konutları plan, cephe ve fiziksel özellikleri incelenmiş, çizimleri yapılarak tablolara aktarılmıştır. Altıncı bölümde, Vize ilçesi ve köylerinde incelenen konutlar hakkında bir değerlendirme yapılmıştır. Yedinci ve son bölümde göçmen konutlarının önemine vurgu yapılarak korunması gerektiği ortaya konmuş olup gelecekle ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Yıl : 2019
Sayfa Sayısı : 238
Anahtar Kelimeler : göç, mübadele, konut, göçmen, Vize

Master Thesis
Immigrant Housings and İnfluence's to Urban Development: Example of Vize
Trakya University Institute of Science
Departmant of Architecture

ABSTRACT

• The purpose of this thesis is to examine and register the housings of immigrants who immigrated to a district of Kirlareli called Vize and to villages of Vize after Balkan Wars and following agreements. After the war between Ottoman Empire-Russian Empire(1877-1878),Balkan Wars and the World War 1 a Turkish Immigration to Anatolia(Minor Asia) has occured. At The Treaty of Lausanne which is signed after Turkish War of Independence it is decided to make a compulsary population exchange for the purpose of doing immigration in an order and with the priority of states. Immigrant housings are built to fulfill the necessity of housing occured after immigrations. And this thesis examine the plans and facedes of the immigrant housings built in Vize territory. First Section of thesis contains an introduction , purpose and statement of the topic, The method and its extent.In second Section concept of immigration is defined and historical steps of immigration is mentioned on the geography of Turkey. The immigration from Balkans to Anatolia is devided into 3 sections and in these sections Reasons,immigration routes and financal statement are took place. At the third section process of immigration, decisions of the Treaty of Lausanne and general situation before the barter is mentioned with the preparations before immigration such as transportation,dwelling and whip-round. In fourth Section as a conclusion of immigration ; immigrant housings ,their types, general and residential features are defined. In fifth section history of Vize district and its villages,population,cultural structure and immigration to vize is mentioned and supported with an interview. Immigrant housings at Vize district and villages of Vize are examined in terms of plan,facede and physical features is drawn and transferred to

the chart. In sixth Section an assessment of housings at Vize and its villages took place and in seventh or the last section the immigrant housings are ephasized , necessity of preservation is presented and advices for future are made.

Yıl : 2019
Sayfa Sayısı : 238
Anahtar Kelimeler : migration, population exchange, housing, immigrant, Vize

ÖNSÖZ

"Mübadil Konutları ve Kentsel Gelişime Etkisi: Vize Örneği" adlı tez çalışmamda beni yönlendiren, bilgilerini ve tecrübelerini aktaran hocam Doç. Dr. Sennur Akansel'e şükranlarımı sunarım.

Eğitim ve öğretim hayatım boyunca bana her zaman destek olan annem Ferihan Biyik, babam Fikret Biyik ve sevgili kardeşim Şafak Biyik'a teşekkür ederim.

Çalışmayı gerçekleştirebilmem için gerekli izinleri veren ve saha çalışmalarıma sağladığı desteklerden ötürü Vize Belediye Başkanı Sedat Balkı'ya ve Vize Belediye Başkanlığı personeli olan çalışma arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Köylerde röportaj ve teknik gezilerim esnasında yardımcı olan köy muhtarlarına, göçün ve savaşın derin izlerine birebir tanık olan veya birinci ağızdan dinlemiş, hiçbir arşivde bulunmayacak değerli bilgileri, yaşam hikâyelerini benimle paylaşan ve evlerini açan asil Trakya köylüsüne teşekkürü bir borç bilirim.

Tez yazma sürecim boyunca; başaracağıma olan inancı ile beni her zaman cesaretlendiren ve yardımlarını esirgemeyen nişanlım Ersan Dikici'ye katkılarından dolayı çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....i

ABSTRACT.....iii

ÖNSÖZ.....v

İÇİNDEKİLER.....vi

KISALTMALAR DİZİNİ.....x

ŞEKİL DİZİNİ.....xi

ÇİZELGE DİZİNİ.....xv

1.BÖLÜM . GİRİŞ.....1

1.1. Araştırmanın Amacı.....2

1.2. Araştırmanın Yöntemi.....2

2.BÖLÜM. GÖÇ.....3

2.1. Türkiye Coğrafyasında Göç.....4

2.2. Rumeli'den Doğu Trakya ve Anadolu'ya Türk Göçleri.....6

2.2.1. Osmanlı-Rus Savaşı Sonrası Göçler..... 6

2.2.2. Balkan Savaşları Sonrası Göçler.....8

2.2.3. Lozan Mübadelesi Sonrası Göçler.....10

2.2.4. Rumeli Göçlerinin Sebepleri.....10

2.2.5. Rumeli'den Göç Yolları.....12

2.2.6. Rumeli'den Göçün Bilançosu.....13

3.BÖLÜM. MÜBADELE.....15

3.1. Mübadele Kavramı.....15

3.2. Mübadele Kararının Alınma Süreci…….....16

3.3. Lozan Antlaşması'nda Mübadele Kararları…….....17

3.4. Mübadele Öncesi Türkiye'deki Genel Durum ve Yapılan Hazırlıklar…….....20

3.4.1. Ulaşım Konusunda Yapılan Hazırlıklar.....20

3.4.2. Yerleşim Konusunda Yapılan Hazırlıklar.....22

3.4.3. Yardım Toplama-Sağlık Alanında Yapılan Hazırlıklar.....24

3.4.4. Komisyonlar ve İmar İskan Bakanlığı'nın Kurulması.....25

4.BÖLÜM. MUHACİR KONUTLARI VE YERLEŞİMLERİ.....27

4.1. Muhacir Yerleşim Türleri ve Örnekleri.....28

4.1.1. Emval-i Metruke (Mevcut Konut Stoğu).....29

4.1.2. Basit ve Geçici Konutlar.....30

4.1.2.1. Hazır Barakalar.....30

4.1.2.2. Huğlar.....31

4.1.3. İktisadi Evler.....32

4.1.4. Numune Köyler.....33

4.2. Muhacir Konutları.....36

5.BÖLÜM. VİZE İLÇESİ VE KÖYLERİNDE GÖÇ VE MUHACİR KONUTLARI.....40

5.1. Vize ve Köylerinde Göç…….....42

5.2. Vize ve Köylerinde Muhacir Konutları…….....43

5.2.1. Devlet Mahallesi…….....44

5.2.2. Akıncılar…….....53

5.2.3. Akpınar……..……..…….....57

5.2.4. Aksicim……..……..…….....61

5.2.5. Balkaya……..…….....67

5.2.6. Çavuşköy……..…….....73

5.2.7. Çövenli……...…….....80

5.2.8. Develi…….....86

5.2.9. Doğanca……..…….....92

5.2.10. Düzova……..…….....95

5.2.11. Evrencik……..…….....100

5.2.12. Evrenli……..…….....111

5.2.13. Hamidiye……..…….....114

5.2.14. Hasbuğa…….....121

5.2.15. Kışlacık…….....126

5.2.16. Kızılağaç…….....131

5.2.17. Kömürköy…….....141

5.2.18. Küçükyayla……..…….....151

5.2.19. Müsellim……..…….....158

5.2.20. Okçular…….....162

5.2.21. Pazarlı……..…….....165

5.2.22. Sergen…….....173

5.2.23. Sofular…….....178

5.2.24. Soğucak…….....185

5.2.25. Topçuköy…….....198

6.BÖLÜM. VİZE İLÇESİ VE KÖYLERİNDEKİ MUHACİR KONUTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....202

6.1. Plan Özellikleri……...……...…203

6.2. Cephe Özellikleri……. ……..……...…209

6.3. Pencere Özellikleri ……...……...…217

6.4. Kapı Özellikleri……...……..……...……222

6.5. Çatı Özellikleri……..…….……...226

6.6. Yerleşim Özellikleri…… …….…….……...…228

7.BÖLÜM. SONUÇ.....230

8.BÖLÜM. KAYNAKÇA.....233

ÖZGEÇMİŞ…….238

KISALTMALAR DİZİNİ

B	:	Balkon
DİE	:	Devlet İstatistik Enstitüsü
E.M.	:	Eklenti Mekan
H	:	Hol
O	:	Oda
S	:	Sofa
SSCB	:	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
TBMM	:	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TTK	:	Türk Tarih Kurumu
W.C.	:	Tuvalet

ŞEKİL DİZİNİ

Şekil 2.1.1. Türkiye'ye Kaçan Suriyeli Sığınmacıların Kaldığı Bir Çadır Kent……..….5
Şekil 2.2.5.1. Balkanlardan Kağnılarıyla Yola Çıkan Köylüler……..…12
Şekil 2.2.5.2. Selanik'ten Deniz Yolunu Kullanarak Göç Eden Mübadiller……...13
Şekil 3.3.1. Lozan Konferansı'ndan Bir Görüntü……18
Şekil 3.4.1.1. Gülcemal Vapuru.…….……21
Şekil 3.4.2.1. Çadırlarda Muhacirler……..…….22
Şekil 3.4.2.2. Yunanistan'dan Gelen Türklerin Konakladığı Geçici Çadır……..…23
Şekil 4.1.1.1. Erzurum'da Emval-i Metruke 20.yüzyılın Başları……29
Şekil 4.1.2.2.1. Huğ Evi……...……31
Şekil 4.1.2.2.2. Huğ Evi……...……31
Şekil 4.1.3.1. İktisadi Hane Tip Proje Örneği…….32
Şekil 4.1.4.1. Kırklareli Eskitaşlı Köyü Plan Krokisi……..……34
Şekil 4.1.4.2. Kırklareli Kaynarca Köyü Genel Görünümü 1930'ların Sonu…….……34
Şekil 4.2.1. Muhacir Konut Planı Örneği……37
Şekil 4.2.2. Mübadil Konutların Yol Cepheleri……...…38
Şekil 4.2.3. Kırklareli Kavaklı Köyü Genel Görünümü……..…38
Şekil 5.1. Vize İlçesi Genel Görünümü……...…40
Şekil 5.2. Trakya'da Vize'nin Konumu……...……41
Şekil 5.3. Vize'nin Kültür Varlıkları ……...……42
Şekil 5.2.1. Vize, Beldeleri ve Köyleri…….……..……43
Şekil 5.2.1.1. Önde Cumhuriyet Meydanı Arkada Muhacir Mahallesi……...……44
Şekil 5.2.1.2. 1960 Yılı Vize Yerleşimi……..……45
Şekil 5.2.1.3. Vize İlçesi Topoğrafik Haritası…….……46
Şekil 5.2.1.4. Vize Devlet Mahallesi Sınırları…….……47
Şekil 5.2.1.5. Vize Devlet Mahallesi Uydu Görüntüsü……...…47
Şekil 5.2.2.1. Akıncılar Köyü Uydu Görüntüsü……..……54
Şekil 5.2.3.1. Akpınar Çeşmesi……...……57

Şekil 5.2.3.2. Akpınar Köyü Uydu Görüntüsü……58
Şekil 5.2.4.1. Aksicim Köyü Genel Görünümü……..……61
Şekil 5.2.4.2. Aksicim Köyü Uydu Görüntüsü……62
Şekil 5.2.5.1. Balkaya Köyü Genel Görünümü……...……67
Şekil 5.2.5.2. Balkaya Tarihi Rum Çeşmesi……67
Şekil 5.2.5.3. Balkaya Köyü Uydu Görüntüsü……68
Şekil 5.2.6.1. Çavuşköy Köyü Uydu Görüntüsü.……73
Şekil 5.2.7.1. Çövenlibaba Mezarı……..……80
Şekil 5.2.7.2. Çövenli Köyü Uydu Görüntüsü…….……81
Şekil 5.2.8.1. Develi Köyü Uydu Görüntüsü……...……86
Şekil 5.2.9.1. Doğanca Köyü Uydu Görüntüsü……...……92
Şekil 5.2.10.1. Düzova Köyü Uydu Görüntüsü……..……95
Şekil 5.2.11.1. Evrencik Köyü Genel Görünümü……..100
Şekil 5.2.11.2. Evrencik Köyü Arnavut Çeşmesi……101
Şekil 5.2.11.3. Evrencik Köyü Uydu Görüntüsü …….……102
Şekil 5.2.12.1. Evrenli Köyü Genel Görünümü……111
Şekil 5.2.12.2 Evrenli Köyü Uydu Görüntüsü ……..……112
Şekil 5.2.13.1. Hamidiye Köyü ve Hamidiye Deresi……..……..114
Şekil 5.2.13.2. Hamidiye Köyü Uydu Görüntüsü …….……115
Şekil 5.2.14.1. Hasbuğa Köyü Genel Görünümü……..……121
Şekil 5.2.14.2. Hasbuğa Köyü Uydu Görüntüsü …….....122
Şekil 5.2.15.1. Kışlacık Tarihi Dut Ağacı…….……126
Şekil 5.2.15.2. Kışlacık Köyü Uydu Görüntüsü ……...……127
Şekil 5.2.16.1. Kızılağaç Köyü Uydu Görüntüsü …….……131
Şekil 5.2.17.1. Kömürköy Eski Bulgar Karakolu……..……141
Şekil 5.2.17.2. Kömürköy Köyü Uydu Görüntüsü ……...……142
Şekil 5.2.18.1. Küçükyayla Köyü Genel Görünümü ……151
Şekil 5.2.18.2. Küçükyayla Köyü Yıkılan Rum Kilisesi Duvarı……...……152
Şekil 5.2.18.3. Küçükyayla Köyü Rum Çeşmesi……..……152
Şekil 5.2.18.4. Küçükyayla Köyü Uydu Görüntüsü …….……153
Şekil 5.2.19.1. Müsellim Köyü Uydu Görüntüsü …….……158
Şekil 5.2.20.1. Okçular Köyü Uydu Görüntüsü……162
Şekil 5.2.21.1. Pazarlı Köyü Uydu Görüntüsü …….……167
Şekil 5.2.22.1. Sergen Köyü Genel Görünümü…….……173

Şekil 5.2.22.2. Sergen Tarihi Cami……...……174
Şekil 5.2.22.3. Sergen Türbe Yapısı……..……174
Şekil 5.2.22.4. Sergen Köyü Uydu Görüntüsü …….……175
Şekil 5.2.23.1.Sofular Köy Çeşmesi……..……178
Şekil 5.2.23.2. Sofular Köyü Tarihi Cami…….……179
Şekil 5.2.23.3. Sofular Köyü Uydu Görüntüsü……..……180
Şekil 5.2.24.1. Soğucak Köyü Genel Görünümü……..……185
Şekil 5.2.24.2. Soğucak Eski Okul (Kilise) Binası ……...……186
Şekil 5.2.24.3. Soğucak Köyü Uydu Görüntüsü ……..……187
Şekil 5.2.25.1. Topçuköy Köyü Uydu Görüntüsü ……198
Şekil 6.1.1. Sıra Odalı Plan Tipi Örnekleri……203
Şekil 6.1.2. Hayatlı Evler……...……205
Şekil 6.1.3. İndirme Örnekleri……...……206
Şekil 6.1.4. Altı Ahır Üstü Konut Örnekleri……..……206
Şekil 6.1.5. Eklenti Mekan Örnekleri……208
Şekil 6.2.1. Tek Katlı Simetrik Cepheli Konutlar…….……209
Şekil 6.2.2. Tek Katlı Giriş Saçaklı Konutlar……210
Şekil 6.2.3. İki Katlı Simetrik Cepheli Konutlar……...……210
Şekil 6.2.4. İki Katlı Açık Çıkmalı Örnekler……...……..……212
Şekil 6.2.5. İki Katlı Loca Balkonlu Örnekler……...……212
Şekil 6.2.6. İki Katlı Çıkmalı Payandalı Örnekler…….……214
Şekil 6.2.7. Payandası Süslemeli Örnekler……215
Şekil 6.2.8. Kat ve Köşe Silmeli Örnekler……215
Şekil 6.2.9. Kapı Pencere Söveli Örnekler……216
Şekil 6.2.10. Tek Katlı Yalın Cepheli Örnekler……216
Şekil 6.3.1. Pencere Oranı 1/1 Örnekler……217
Şekil 6.3.2. Pencere Oranı 1/2 Örnekler……218
Şekil 6.3.3. Pencere Oranı 1/3 Olan Örnekler……...……218
Şekil 6.3.4. Kapı Üzeri Sofa Pencereli Örnekler…….....220
Şekil 6.3.5. Kapı Yanı Sofa Pencereli Örnekler…….....221
Şekil 6.3.6. Panjurlu Pencere Örnekleri……221
Şekil 6.3.7. Kapatılan Pencere Örnekleri……..……222
Şekil 6.4.1. Kapısı Sokağa Açılan Konut Örnekleri……..……223
Şekil 6.4.2. Tek Kanatlı Kapı Örnekleri……224

Şekil 6.4.3. Çift Kanatlı Kapı Örnekleri……224
Şekil 6.5.1. Beşik Çatı Örnekleri……...……226
Şekil 6.5.2. İndirme Çatı Örnekleri……...……227
Şekil 6.5.3. Üçgen Alınlıklı Çatı Örnekleri……...……228

ÇİZELGE DİZİNİ

Çizelge 6.1.1. Tek Katlı Konut Plan Tipolojisi……204
Çizelge 6.1.2. İki Katlı Konut Plan Tipolojisi……..……207
Çizelge 6.1.3. Eklenti Mekan Tipolojisi…….....209
Çizelge 6.2.1. Cephe Tipolojisi……211
Çizelge 6.2.2. İki Katlı Konut Cephe Tipolojisi……...……213
Çizelge 6.2.3. Payanda Tipolojisi…….……214
Çizelge 6.3.1. Pencere Tipolojisi……..……219
Çizelge 6.4.1. Tek Kanatlı Kapı Tipolojisi……...……225
Çizelge 6.4.2. Çift Kanatlı Kapı Tipolojisi……...……225
Çizelge 6.5.1. Çatı Tipolojisi……227

1.BÖLÜM

GİRİŞ

İnsanoğlu tarih boyunca toplumsal, ekonomik, siyasi sebeplerle yer değiştirme faaliyetlerinde bulunmuştur. Göçler sonucu yeni yerleşimler oluşmuştur.

Osmanlı İmparatorluğu'nda da kitlesel göç hareketleri özellikle Osmanlı-Rus Savaşı ve Balkan Savaşları'nın kaybedilmesi ile başlamıştır. Balkan Savaşları sonrası Türkiye ile Yunanistan arasında nüfus mübadelesi yapılması konusu görüşülmüş ancak uygulanamamıştır.

Balkanlardan Anadolu'ya doğru başlayan göç hareketi 1.Dünya Savaşı'nın kaybedilmesi ile artarak devam etmiştir. Kurtuluş Savaşı sonrasında da Anadolu'dan Yunanistan'a Rum göçü yaşanmıştır. Yaşanan göç olayları Lozan Barış Konferansı'nda görüşülmüş ve zorunlu nüfus mübadelesi yapılması kararlaştırılmıştır.

Mübadiller zorunlu nüfus mübadelesi sebebiyle bırakmak zorunda kaldıkları konut, tarla, bağ ve bahçelerinin eş değer karşılığını almak istemişlerdir. Fakat mübadelenin planlanmasında ve uygulamasında yaşanan sıkıntılar sebebiyle mübadiller eski yaşam standartlarına tam olarak ulaşamamıştır. Köyde yaşayan mübadilin kente, kentte yaşayan mübadilin ise köye yerleştirildiği örnekler görülmüştür. Mübadiller yeni yerleşim bölgelerine taşınırken, akrabalık ve komşuluk bağları dikkate alınmadan sayılar üzerinden yerleştirme yapılmıştır. Bu sebepler mübadillerin yeni yerleşimlerinde uyum sorunu yaşamalarına sebep olmuştur.

Yunanistan'dan gelen Türklerin bir kısmı Kırklareli'nin Vize ilçesi ve köylerine yerleşmiştir. Vize ilçesine bağlı ve Rumların ikamet ettiği köyler, Rumlar tarafından terk edilmiş ve boşaltılmıştır. Boşalan Rum köylerindeki mevcut konutlara, Rumeli'den gelen Türkler yerleşmiş, tarla ve bahçeler göçmenlerin kullanımına verilmiştir. Ayrıca

Vize çevresinde göçmen Türkler tarafından yeni yerleşim yerleri de kurulmuştur. Vize ilçe merkezinde ise muhacirler için mevcut yerleşimden ayrı bir bölümde göçmen mahallesi kurulmuştur.

"Mübadil Konutları ve Kentsel Gelişime Etkisi: Vize Örneği" isimli tez çalışmasında Vize ilçe merkezi ve köylerinde Rumlardan kalan ve göçmen Türkler tarafından inşa edilen konutların belgelenmesini sağlamak, bu yerleşim yerlerini tanıtmak amaçlanmıştır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Osmanlı Rus Savaşı'ndan sonra güçlenen ulusçuluk düşüncesi sonucu Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkanlardaki hâkimiyeti zayıflamıştır. Balkan Savaşları sonucunda toprak kayıpları yaşanmış ve Anadolu'ya doğru bir göç hareketi başlamıştır.

Lozan Antlaşması'nda gündeme gelen mübadele bir sözleşmeye bağlanmış ve göç olayları çözülmeye çalışılmıştır. Söz konusu göçler sonucu muhacir konut ve yerleşimleri oluşmuştur. Muhacirlerin yerleştiği yerlerden biri de, Kırklareli'nin Vize ilçesi ve köyleridir. Vize ilçesi ve köylerinde yer alan muhacir konutları plan ve cephe açısından incelenerek, bölgedeki muhacir konutları hakkında bir envanter oluşturmak, mimari bir değerimiz olan konutların belgelenerek kayıt altına alınması amaçlanmıştır.

1.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma yönteminde, Vize İlçesi muhacir konutları hakkında bilgi toplayabilmek için öncelikle göç ve mübadele kavramları, mübadele kararının alınma süreci, mübadil konut özellikleri ile ilgili basılı yayınlar ve internet ortamındaki kaynaklar ve tezler, literatür incelenmiştir. İlçe merkezi ve köylerde ikamet eden göçmenlerle görüşmelerde bulunulmuş, röportajlar yapılarak sözlü bilgiler elde edilmiştir. Bölgede yer alan muhacir konutları yerinde incelenerek, tespit edilen muhacir konutları fotoğraflanmış, plan ve cephe özelliklerini gösteren çizimler yapılmıştır.

2.BÖLÜM

GÖÇ

Türk Dil Kurumu'na ait sözlükte geçen tanımına göre göç "Ekonomik, toplumsal, siyasi sebeplerle bireylerin veya toplulukların bir ülkeden başka bir ülkeye, bir yerleşim yerinden başka bir yerleşim yerine gitme işi, taşınma, hicret, muhaceret"tir.

Göç; en basit tanımı ile bir yer değiştirme hareketidir. Eğitimsel, ekonomik, siyasal, iklimsel sebepler, daha iyi bir yerde yaşama isteği ve savaşlar gibi unsurlar göçlerin yaşanmasına neden olmaktadır. Göçler; bireysel, grup halinde veya kitlesel boyutlarda yaşanmaktadır. Bireysel göçlerin genellikle kişinin isteği doğrultusunda yaşandığı görülürken, kitlesel göçlerin tarihsel veriler de incelendiğinde bir zorunluluktan kaynaklandığı görülmektedir. Bu zorunluluk genellikle iç çatışmalar, savaşlar ve antlaşmalardır.

En genel anlamda göç "anlamlı bir uzaklık ve etki yaratacak kadar bir süre içinde gerçekleşen bütün yer değiştirmeler" olarak tanımlanmaktadır (Erder, 1986, s. 9). Tekerleğin icadından, yazının bulunmasına, salgın hastalıklardan bu hastalıkların tedavisine kadar insanlık adına öğrenilen her şey dünyaya göçlerle taşındı (Yılmaz, 2014).

Göç, kısaca, ekonomik, toplumsal veya siyasal nedenlerle insanların bireysel ya da kitlesel olarak yer değiştirme eylemi olarak tanımlanmaktadır (Şahin, 2001).

Ancak göç olgusunu sadece yer değiştirme eylemi ile sınırlandırmamak gerekir. Daha kapsamlı bir tanıma göre göç, çalışmak ve kendine daha iyi yaşama olanakları bulmak umuduyla, insanların oturdukları yeri bırakıp başka yörelere giderek orada kesin ya da geçici olarak yerleşmeleridir (Öngör'den aktaran Aksoy, 2012, s. 293).

Yer değiştirme eyleminin bir sonucu olarak karşımıza yerleşme kavramı çıkar. Yerleşme kavramı ile mimari gelişmeler ve şehirleşme önem kazanır.

Göç olgusunun en dikkat çeken boyutu; ister gönüllü ister zorunlu, kısa ya da uzun süreli olsun yaşanılan mekânın değiştirilmesi ve bunun getirdiği sosyal, kültürel, ekonomik ve toplumsal etkilerdir. Göçler sonucu; nüfus dağılışında dengesizlik, çevresel sorunlar, sosyal hizmetlerde aksaklıkların yaşanması, plansız yapılaşmaların oluşması ve kültür çatışması gibi olumsuzluklar ortaya çıkmaktadır. Göçlerin olumlu etkilerinden bazıları ise; kültürel çeşitliliğin artması, işsizliğin azalması ve teknolojik bilgi birikiminin aktarılmasıdır.

2.1. Türkiye Coğrafyasında Göç

Türkler, 18.yüzyılın son dönemlerinde Avrupalı devletlerin de etkisi ile göç hareketleri ile karşı karşıya kalmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'na karşı yürütülen Hristiyan ideolojileri, baskı ve zorlamalar sonucu Müslüman Osmanlı halkı göç hareketini başlatmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun giderek zayıflaması ve özellikle Rusya ile 1768-1774 yıllarındaki savaşı kaybetmesi sonucu, bu önlenemez göç akınları daha da hız kazanmıştır. 1789 Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçilik akımı da Osmanlı İmparatorluğu'ndaki azınlıkların iç savaş çıkarması ve akabinde yaşanan göçlere sebep olmuştur. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı toprak kaybettiği her yerleşiminden göç almıştır.

Lozan Antlaşması'nda alınan mübadele kararı ile Cumhuriyetin ilk yılları 1923-1950 arasında, Türkiye topraklarında yaşayan gayrimüslimlerin dış göçü yaşanırken, Türk ve Müslüman halk Lozan Antlaşması sonucu kalan ülke sınırları doğrultusunda iç bölgelere göç etmiştir.

Kitlesel göçler; 1960'lı yıllara kadar savaşların yanı sıra dinsel ve ya milliyetçilik ideolojisi sebebiyle gerçekleşmiştir.1939-1945 yılları 2.Dünya Savaşı sonrasında ciddi bir kalkınma içerisine giren Avrupalı Devletler, iş gücüne ihtiyaç duymuş ve iş gücünün karşılanabilmesi için çalıştırılmak üzere yabancı işçi göçünü başlatmışlardır. Türkiye de 1961 yılında Almanya, 1964 yılında Avusturya, Belçika ve Hollanda, 1965 yılında Fransa ile anlaşmalar imzalayarak işçi göçü vermiştir.

1980'li yıllara gelindiğinde ise İran-Irak Savaşı sonrası Orta Doğu'dan Türkiye'ye göçler yaşanmıştır. Ülkemize etki eden bir diğer göç dalgası ise Tunus'ta Mart 2011 tarihinde başlayan Arap Devrimleri ya da Arap Baharı olarak tanımlanan toplumsal hareketlerdir. Arap Baharı giderek artan bir çatışma ve iç savaşa dönüşmüştür. Suriye'yi de etkisi altına alan iç savaş sonucu, Tunus ve Suriye'de yaşayan halk komşu ülkelere sığınmıştır. Türkiye de sığınmacılara ev sahipliği yapmış ve dış göç almıştır. Suriye'den gelen göçmenler sınıra yakın bölgelerde oluşturulan çadır ya da konteynırlara yerleştirilmiştir (şekil 2.1.1.). Fakat Suriyelilerin büyük çoğunluğu başta İstanbul olmak üzere ülke genelinde büyük kentlere dağılmışlardır. Ülkemize gelen Suriyeli göçmenler büyük kentlerde ekonomik, psikolojik ve sosyolojik olarak ciddi sıkıntılar çekmektedir. Aynı zamanda göç ettikleri kentte de ani ve dengesiz bir nüfus artışına sebep olduklarından, kentin organik yapısını bozmakta, kent gelişimini olumsuz etkilemektedirler.

Şekil 2.1.1. Türkiye'ye Kaçan Suriyeli Sığınmacıların Kaldığı Bir Çadır Kent (URL – 1)

Ülkemize en fazla göçün yaşandığı dönem ise, 15 Mart 2011 tarihinde patlak veren Suriye İç Savaşı ile başlayan son dönemdir. 4 milyonu aşan mülteci sayısı ile 1.8 milyonun üzerinde göçün olduğu tahmin edilmektedir (Kaypak, Bimay, 2016).

Ülkemiz coğrafi ve stratejik konumu sebebiyle tarih boyunca kitlesel sığınma hareketleri de dâhil olmak üzere geniş anlamda göç hareketlerinin nihai durağı olmuş ve milyonlarca göçmene ev sahipliği yapmıştır. Türkiye, doğusunda ve güneyinde çatışma

ve istikrarsızlıkların yaşandığı bazı Orta Doğu ve Asya ülkeleriyle, batısında refah düzeyi ve insan hakları standartları yüksek Avrupa ülkeleri arasında köprü konumundadır (www.goc.gov.tr, 2013).

Türkiye gerek ulusal gerekse uluslararası boyutta çeşitli göç olaylarının merkezi olan ülkelerden biri durumundadır.

2.2. Rumeli'den Doğu Trakya ve Anadolu'ya Türk Göçleri

Kurulduğu asırdan yıkılışına kadar bir Balkan devleti görünümünde olan Osmanlı Devleti, XIX. Yüzyılın son, XX. Yüzyılın ilk çeyreğinde girmiş olduğu savaşlarda yenilmesi üzerine Balkan hakimiyetini kaybetmiştir (Andonyan, 1975, s. 92).

Rumeli'den başta Doğu Trakya olmak üzere Anadolu'ya göçler, 18.yy sonlarında başlamış ve kaybedilen savaşlar sonucu giderek artış göstermiştir. Rumeli'de yaşayan Türk halkı baskı, çatışma ve savaş ortamından kaçarak öncelikle Rumeli'ye en yakın olan Doğu Trakya bölgesine yerleşmiştir. Göçmenlerin, Doğu Trakya, İstanbul ve liman kenti İzmir'de sebep olduğu yığılmalar artınca Anadolu'ya sevk edilmişlerdir. Rumeli göçleri; Osmanlı-Rus Savaşı, Balkan Savaşları sonrasında ve Lozan Antlaşması'nın etkisi ile yaşanmıştır.

2.2.1. Osmanlı Rus Savaşı Sonrası Göçler

1789-1799 Fransız İhtilali ile Avrupa'yı etkisi altına alan milliyetçilik akımı, bünyesinde pek çok milliyeti barındıran Osmanlı İmparatorluğu'nda da hızlıca yayılmıştır. Osmanlı İmparatorluğu sınırları içerisinde yaşayan Bulgar, Rum, Sırp ve Ermeni halk milliyetçi yaklaşımlar güderek kendi bağımsız devletlerini kurmayı amaç edinmişlerdir. Bu amaçla; isyanlar başlatmışlar ve Türk Müslüman halka baskı yapmışlardır. Baskılar, gasp yağma hareketleri ve saldırılar Müslüman halkın can ve mal güvenliğini tehdit eder boyuta ulaştığından, Müslüman halk çareyi güvenli bölgelere göç etmekte bulmuştur.

1829 Edirne Antlaşması sonucunda Poti, Çıldır ve Ahıska çevreleri Rusların hâkimiyetine geçmiş ve bölgedeki Türklerin Anadolu'ya göçmesine sebep olmuştur.

1853-1856 Kırım Savaşı sonrasında Ruslar, Balkanlarda yürüttüğü Slav halklarını birleştirme politikasının yanı sıra bölge sınırları içerisinde yaşayan Türklere baskı

yapmışlardır. Bu baskılar sonucu Kırım ve çevresinden 230.000'e yakın Türk göç etmiştir.

1856 yılında Balkanlardaki Rus konsolosluklarının yönetimi panslavist kişilerin hâkimiyetine girmiştir. Moskova, Petersburg ve Odesa panslavist komiteleri, Rus Dışişleri Bakanlığı'nın da desteği ile panslavist akımın gelişmesini sağlamışlardır.

Panslavistler; Bükreş, İbrail, Kalas ve Yergöğün'de komiteler aracılığıyla çeteler kurmuşlardır. 1866'dan itibaren kurdukları çeteler ile bütün Bulgar halkını isyan çıkarmaya yönlendirmişlerdir.

1875 yılında çıkan isyanlar bastırılamamış, 1876 yılında Filibe, Tatarpazarcığı ve çevre köylerine yayılmıştır. İsyan büyüyerek Sofya'ya sıçramıştır. Bulgar isyanı Rusların da etkisi ile Avrupa kamuoyuna yansımış ve Avrupa'da Türk karşıtı görüş oluşmuştur. Gelişmeler sonucunda 2 Temmuz 1876'da Karadağ ve Sırbistan, Osmanlı İmparatorluğu'na savaş ilan etmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu'nun Karadağ ve Sırbistan ile yaptığı savaşta başarılı olması Rusya'yı rahatsız etmiştir. Rusya, Osmanlı İmparatorluğu'nu savaş açmakla tehdit etmiş ve görüşme talebinde bulunmuştur. 23 Aralık 1876 yılında İstanbul Konferansı bu amaçla toplanmıştır. Toplanan konferansta Osmanlı İmparatorluğu'ndan; Bulgaristan'ın doğu ve batı olarak ikiye ayrılması, mahkemelerde Türkçenin yanı sıra yerli dilin de kullanılması, Türk askerlerinin sadece büyük kentlerde bulunması ve Rumeli'de yaşayan Çerkeslerin Anadolu'ya gönderilmesi talep edilmiştir. Osmanlı, bu şartları içeren protokolü imzalamayınca, Rusya ile karşı karşıya gelmiştir. Ruslar, 'Şark Meselesini' çözüme kavuşturmak ve Osmanlı hâkimiyetinde yaşayan Hristiyan halkın haklarını koruyacağını öne sürerek 24 Nisan 1877 tarihinde Osmanlı'ya savaş açmıştır.

Sadece bir Rus-Osmanlı Savaşı olarak değerlendirilemeyecek olan Doksanüç Harbinin altında yatan sosyolojik, politik ve ideolojik amaçlar ön plana çıkmaktadır. Esas politika panslavizm etkisi ile tüm Slav halklarını birleştirmek ve böylece Rumeli'nin Türklerden arındırılmasını sağlamaktır.

Doksanüç Muharebesi olarak bilinen 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nı kaybeden Osmanlı İmparatorluğu'nda kaybedilen topraklardan kitlesel bir göç hareketi başlamıştır.

1977-1878 Savaşları sırasında Balkan topraklarında çoğu Türk 250.000 ile 300.000 Müslüman öldürülmüş ve 1.5 milyon kadar da göçmen Osmanlı topraklarına sığınmak zorunda kalmıştır (Karpat, 2010, s. 118).

31 Ocak 1878 tarihine kadar süren " Doksan üç Muharebesi" nin ilk günlerinden başlamak üzere masum Türk halk kitlelerine karşı girişilen acımasız katliam gayr-i insani mezalim haline dönüşmüş ve bu katliamlardan kurtulabilenler, işgal edilmeyen bölgelere, Rumeli ve İstanbul istikametlerine doğru mal ve mülkünü terk etmiş olarak can havliyle göç etmeye başlamıştır, ki Türk tarihinin ve Türk insanının vicdanında "Bulgar mezalimi" ve " 93 göçleri" olarak yer alan büyük "sıngın" günümüze kadar devam etmekte olan Türk tarihinin en acılı ve unutulmaması gereken sayfalarından birini teşkil etmektedir (İpek, 1994, s. 10).

2.2.2. Balkan Savaşları Sonrası Göçler

1912-1913 yılları Osmanlı İmparatorluğu ile Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan, Karadağ arasında yaşanan savaşlar, Balkan Savaşları olarak adlandırılmaktadır. Savaşların nedeni, Bulgaristan-Sırbistan-Yunanistan-Karadağ'ın sınırlarını genişletme isteğidir.

20. yüzyıl başında Bulgarlar Trakya'yı, Yunanlar Epir ve Ege adalarını, Sırplar Bosna-Hersek'i, Karadağlılar da Kuzey Arnavutluk'u ele geçirmeye yönelik politikalar geliştirmiş; bu konuda en büyük destekçileri ise Rusya olmuştur (Hayta, Birbudak, 2010, s. 3).

Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan ve Karadağ birleşerek 8 Ekim 1912 yılında Osmanlı İmparatorluğu'na karşı Birinci Balkan Savaşı'nı başlatmışlardır. Osmanlı İmparatorluğu yenilmiş ve 30 Mayıs 1913 Tarihinde Londra Barış Antlaşması imzalanmıştır. Antlaşma sonucunda;

-Trakya'da Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırı Midye-Enez hattına çekilmiştir.

-Bulgaristan'a Trakya ve Edirne, Yunanistan'a Güney Makedonya ile Selanik ve Girit, Romanya'ya Silistre, Sırbistan'a Kuzey ve Orta Makedonya verilmiştir.

-Arnavutluk bağımsızlığını ilan etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'dan atılmasından sonra Balkanlı devletlerin her birinin bastırmış olduğu milli ihtirasları yeniden hortladı. Bu durum, II. Balkan Savaşı

dediğimiz Balkanlılar arası yeni bir savaşın çıkmasına sebep oldu (29 Haziran 1913) (Öksüz, 2016, s. 89).

Bulgaristan'ın 1.Balkan Savaşı sonrasında Balkanlarda büyük topraklar kazanmasından rahatsız olan Yunanistan, Karadağ, Sırbistan ve Birinci Balkan Savaşı'nda yer almayan Romanya birleşerek Bulgaristan'a karşı İkinci Balkan Savaşı'nı başlatmışlardır. Bulgarlar, üst üste yenilgiler almış ve Doğu Trakya'daki askeri unsurlarını Batı Trakya'ya göndermiştir. Bu gelişme üzerine Osmanlı İmparatorluğu Bulgaristan işgalindeki Edirne ve Kırklareli'ni geri almıştır.

2.Balkan Savaşı sonucunda, Bulgaristan ile Balkan ülkeleri arasında 10 Ağustos 1913 Tarihli Bükreş Antlaşması imzalanmıştır. Antlaşma sonucunda Bulgaristan; Dobruca'yı Romanya'ya, Kavala'yı Yunanistan'a teslim etmiştir. Osmanlı İmparatorluğu ile Bulgaristan arasında da 1913 İstanbul Antlaşması imzalanmıştır. Antlaşma sonucunda; Kırklareli, Edirne ve Dimetoka Osmanlı'ya verilmiştir. Batı Trakya ve Dedeağaç Bulgaristan'a aittir. Türkler ve Bulgarlar eşit haklara sahip olacaktır. Türklerin mülkiyet hakkı korunacak din ve mezhep özgürlüğü sağlanacaktır. İlk ve orta düzey okullarda eğitim dilinin Türkçe olması kabul edilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu ile Yunanistan arasında Atina Antlaşması yapılmıştır. Girit ve Ege adaları Yunanistan'a verilmiştir. Ayrıca Yunanistan'da yaşayan Türklerin durumları görüşülmüştür.

Osmanlı İmparatorluğu Balkan Savaşları sonucunda; Bulgaristan, Yunanistan, Karadağ ve Sırbistan'a karşı büyük bir yenilgiye uğramış, savaşın yaşandığı topraklardaki Türkler büyük eziyetler çekmişlerdir. Balkan Savaşlarının kaybedilmesi ile Yunan, Bulgar ve Sırp halkı Türklere gasp ve yağma hareketlerinde bulunmuşlardır. Rumlar ve Bulgarlar tarafından can güvenliği tehdit edilen Türklere uygulanan bu yıldırma politikası başarılı olmuştur. Türkler bulundukları bölgelerden büyük bir korku içerisinde göç etmişlerdir.

Balkan Savaşları, önemli sosyal sonuçlar da doğurmuş ve yarım milyona yakın Türk, Rumeli'den göç etmek zorunda kalmıştır. Yapılan muharebelerin neticesinde yüzölçümü ve nüfus istatistikleri açısından duruma bakıldığında, Osmanlı Devleti'nin Balkan ittifakına karşı ciddî oranda kayıp verdiği ortaya çıkmaktadır. Toplamda 130.000 km²'ye yakın bir arazi Balkan devletlerine zorunlu olarak terk edilmiş ve bu

topraklarda yaşayan yaklaşık 5 milyon kişi de Osmanlı Devleti'nden ayrılmıştır (Hayta, Birbudak, 2010, s. 139).

2.2.3. Lozan Mübadelesi Sonrası Göçler

Kurtuluş Savaşı sonucunda; Yunan ordularının Anadolu'da mağlup olması ile Rumlar Anadolu'dan Yunanistan'a göç etmeye başlamıştır. Yunanistan'a göç eden Rumlar üzerinde yerleşim olmayan boş topraklara ve kullanıcısı bulunmayan evlere yerleşmişlerdir. Boş arazi ve evler, gelen Rumların barınma ihtiyacını karşılayamamıştır. Rumlar, Yunanistan'da yaşayan Müslümanları evlerinden çıkmaya zorlamış ya da hükümet tarafından Müslümanların yanına yerleştirilmişlerdir. Yunan hükümetince, Anadolu'dan gelen Rumların barınma ihtiyacının karşılanması için Müslümanların Türk topraklarına göç etmesi gerektiği düşünülmüştür. Göçmen sorunu 30 Ocak 1923 tarihinde Türkiye ile Yunanistan hükümetleri arasında imzalanan Lozan Antlaşması'nda mübadele kararı alınarak çözümlenmek istenmiştir.

Mübadele ile Drama, Girit, Kavala, Selanik, Yanya ve çevresinde yaşayan Türkler özellikle Doğu Trakya ve Batı Anadolu'da Rumların boşalttığı arazi ve evlere yerleşmiştir. Yoğun olarak Türklerin iskân ettiği şehirler Edirne, Tekirdağ, Kırklareli, İstanbul, Bursa, Çanakkale, Kocaeli, Balıkesir, Bilecik, İzmir, Manisa, Mersin, Adana, Samsun'dur.

Değişimin büyük çoğunluğu 1923-1924 yılları arasında yapılmıştır. Kalan göçmenler de 1930 İnönü-Venizelos Sözleşmesi sonucunda zorunlu mübadeleye tabi tutulmuştur.

2.2.4. Rumeli Göçlerinin Sebepleri

Rusya, Balkanlar ve Kafkaslar bölgesinde hâkimiyeti elinde tutmak için Osmanlı'ya açacağı savaşları meşru bir temele dayandırabilmek amacıyla, Bulgar halkının haklarının koruyuculuğunu üstlendiğini ve bölgeye bir istikrar getireceğini açıklamıştır. Ruslar tarafından Bulgar halka, milli bir Bulgar Devleti vaat edilmiştir. Tuna vilayeti ve çevresinde 1876 yılında nüfusun yarısı Bulgar diğer yarısı Türklerden oluşmaktadır. Ruslar tarafından, milli bir devlet kurma fikri doğrultusunda nüfusun tamamının Bulgar olması istenmiştir. Bu amaçla; Türklerin bölgeden ayrılması için bazı politikalar yürütülmüştür. Bunlar; Türkleri imha siyaseti ile gasp ve yağma hareketleridir.

23 Aralık 1876 İstanbul Tersane Konferansı'nda, Balkanlarda yaşanan isyanlar sonucu öldürülen Bulgar vatandaşları gündeme gelmiştir. Konferansta, Balkanlarda Bulgarların öldürüldüğü izlenimi yaratılmış ve Türklerin silahsızlandırılması konusunda Avrupalı Devletler hemfikir olmuşlardır.

Tuna ve çevresinde işgal edilmek istenen yerlerde bir Türk direnişi ile karşılaşmak istemeyen Avrupalı Devletler, Türklerin silahsızlandırılması fikrini benimsemişlerdir. 1877 yılında Tuna çevresine gelen Don Kazak Süvari Tümeni, Türklerin silahlarını toplamaya başlamışlardır.

Türklerin silahsızlandırılma sürecinde, Bulgarlar ise silahlanma yoluna gitmiştir. Rusların öncülüğünde Bulgar çeteler kurulmuş, çetelerle birlikte Bulgar halkı da silahlandırılmıştır. Böylece, işgal hareketleri kolaylaşmış, Türk halkının can ve mal güvenliği kalmamıştır. Silahlı Bulgarlar, savunmasız durumdaki Türk halka saldırıya geçmiştir.

Savaş ve işgal süreci boyunca yemek ve ulaşım Rus ordusu için sorun olmuştur. Yemek ve ulaşım konularında bölgedeki kaynakları kullanmak isteyen Ruslar, bu ihtiyaçlarını Türklerin mal varlıklarını gasp ederek ve yağmalayarak karşılama yoluna gitmişlerdir. Rus ordusu Türklere ait büyükbaş ve küçükbaş hayvanlara, ot ve samanlara, tarlalardaki ürünlere sahiplerinin rızası olmaksızın el koymuştur. Şehirlerde ise dükkânlar ve evler yağmalanmış, para ve değerli eşyalar Türklerin elinden alınmıştır.

Ruslar tarafından gerçekleştirilen yağmalama ve gasp hareketlerine Bulgarlar da katılmıştır. Türklerin yaşadığı topraklar ve malvarlıkları Bulgarlara vaat edilmiştir. Ruslar; ele geçirilen Türk topraklarını ve malvarlıklarını Bulgarlara vererek Türklerin bir daha geri dönme umutları kalmayacak şekilde topraklarını terk etmelerini istemiştir.

Gasp, yağma hareketleri ve baskılara dayanamayan Türkler; Tırnova, Gabrova, Tuna, Edirne, Filibe, Sofya, Tatarpazarcığı, Çırpan gibi Türk yurtlarını terk ederek İstanbul, Tekirdağ, Gelibolu hattına doğru göç etmişlerdir. Türklerin göç ettiği bölgelere Bulgarlar yerleşmeye başlamıştır. Bulgarlar Türk evlerine yerleşmiş ve Türklerin bıraktığı toprakları kullanmışlardır. Bu yerleşmeler Türklerin geri dönüşlerinin gerçekleşmemesi amacıyla yapılmıştır.

2.2.5. Rumeli'den Göç Yolları

Osmanlı İmparatorluğu 1914 yılında çok toprak kaybetmesine rağmen 1.800.000 kilometrekarelik büyük bir yüzölçümüne sahiptir. 1900'lü yıllara bakıldığında sahip olduğu topraklar içerisinde ulaşım ağının oldukça yetersiz olduğu görülmektedir. Ülkede yer alan ana yollar ile başkent olan İstanbul'a ulaşım sağlanabilmiş ancak iç ulaşım sınırlı kalmıştır. Ulaşımda genel olarak ana yollar, iskele ve istasyonlar kullanılmıştır.

Muhacirler şehirlerinin saldırıya uğraması sonucu öncelikle en yakın karayolunu kullanarak iskele veya istasyonlara ulaşmaya çalışmışlardır. Bu kitlesel göç hareketinde hayvan gücünden yararlanan muhacirler öküz arabası ve ya at arabaları yardımıyla yanlarına alabildikleri eşyalarıyla birlikte göç etmişlerdir. Öküz arabası veya at arabası olmayan muhacirler yanlarında taşıyabilecekleri kadar eşya ile yaya olarak karayollarını kullanmışlardır (şekil 2.2.5.1.).

Şekil 2.2.5.1. Balkanlardan Kağnılarıyla Yola Çıkan Köylüler (URL - 2)

Balkanlardan Rusçuk, Şumnu, Filibe ve çevresinden kaçan muhacirler istasyonlara akın etmiştir. İstasyonlarda biriken muhacirlere asker sevkiyatında kullanılan trenler de tesis edilmiştir. Rus işgalinde olmayan Sofya-Tatarpazarcığı-Filibe-Edirne tren hattı yoğun bir şekilde muhacirler tarafından kullanılmıştır. Muhacirler, Edirne istasyonuna geldikten sonra da İstanbul'a nakil edilmiştir.

Göçmenlerin güvenli bölgelere taşınmasında deniz yolu da kullanılmıştır (şekil 2.2.5.2.). Tersane-i Amire'nin sahip olduğu vapurlar askerlerin cephelere taşınmasında

kullanıldığından, göçmenlerin taşınması için İstanbul'da acentesi bulunan yabancı vapur şirketlerinden vapurlar, açılan ihaleler sonucunda kiralanmıştır.

Şekil 2.2.5.2. Selanik'ten Deniz Yolunu Kullanarak Göç Eden Mübadiller (URL – 3)

1923-1924 yılı kışı, göçmenleri taşıma işinde en büyük güçlükleri de yanında getiren, önemli bir unsur olmuştur. Kış ayları boyunca on beş-on altı vapur sürekli olarak Türkiye ile Yunanistan arasında gidip gelmiş, göçmen taşımıştı (Arı, 2016, s. 125).

2.2.6. Rumeli'den Göçün Bilançosu

Özellikle Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında 1877-1878 yıllarında büyük bir göç dalgası meydana gelmiştir. Zamanın şartları ve göç dalgasının düzensizliği sebebiyle göç eden sayısı kesin olarak tespit edilememiştir.

Avrupa ve Osmanlı kaynaklarında açıklanan tahmini muhacir sayısı 1.250.000 ile 1.253.500 arasında değişmektedir (McCarthy, 1998, s. 104-105).

1877-1878 yıllarındaki göç dalgasının bir benzeri de 1912-1913 Balkan Savaşları sonrasında yaşanmıştır. Savaş ortamının hemen akabinde gerçekleşmesinden dolayı bu göç dalgasının kesin sayısının bilinmesi oldukça güçtür.

Bulgar işgaline düşen Batı Trakya'dan 200.000 kadar Türk, yerlerinden kaçıp Osmanlı topraklarına sığındığı tahmin edilmektedir. Makedonya'dan da 240.000 Türk göç etmiştir (Şimşir, 1985, s. 53).

1.Dünya Savaşı sonrasında da Osmanlı İmparatorluğu'nun kaybettiği topraklardan Anadolu'ya doğru kitlesel bir göç hareketi başlamıştır. Oluşan bu kitlesel göçün devlet

kontrolünde olması sağlanmak istenmiştir. Bu nedenle Lozan Konferansı'nın önemli konularından biri de bu göç hareketleri olmuştur.

Türkiye'nin bütününe getirilip yerleştirilen mübadillerin toplam sayısı konusunda da pek çok değişik rakama rastlanır. DİE'ye göre bu sayı 456.720 iken, bir başka önemli kaynakta 499.239'dur (Arı, 1995, s. 113).

3.BÖLÜM

MÜBADELE

Mübadele ya da diğer bir tanım olarak değiş-tokuş sayesinde, savaşlar sonucunda kaybedilen topraklarda yaşayan halkın, yeni yerleşim yerlerine göç etmesi amaçlanmıştır. Mübadele sonucu; din, dil, kültür, etnik kimlik, gelenek ve görenekler korunmak istenmiştir. Mübadele aynı zamanda kişilerin vatan bildikleri ve kendilerine ait toprakları terk etme zorunluluğunu da beraberinde getirmektedir. Zorunlu mübadele göçü ülkelere; sosyolojik, ekonomik, demografik ve psikolojik açıdan etkilerde bulunmuştur.

3.1. Mübadele Kavramı

Kelime anlamı 'değiş-tokuş' olan mübadele, iki ülkenin kendi aralarında anlaşarak 'vatandaşlarını karşılıklı olarak değiştirmesi' anlamına gelmektedir (Sayın, Usanmaz, Aslangiri, 2016).

Tarih boyunca yapılan savaşlar sonucunda antlaşmalar imzalanmış ve bazı antlaşmalar ülkelerin sınırlarını değiştirmiştir. Değişen ülke sınırlarının bölgede yaşayan halk üzerindeki etkisi büyük olmuştur. Özellikle yaşadığı topraklar başka bir ülke eline geçen halkın milli ve dini bağı olan ülkesinden ayrı kalmaması istenmiştir. Mübadele ile göçmenler ülkeleri ile olan bağı korumuştur. Fakat mübadiller yeni göç ettikleri yerlere uyum sağlama konusunda zorluklar çekmişler ve göç ettikleri memleketlerine özlem duymuşlardır.

3.2. Mübadele Kararının Alınma Süreci

Balkan Savaşları öncesinde Türklerin Balkanlardan göç etmesi amacıyla baskı ve yıldırma politikası Bulgar ve Yunanlar tarafından yürütülmüştür. Osmanlı İmparatorluğu'nun Balkan Savaşları'nı kaybetmesi ile Bulgarlar ve Yunanlar tarafından ele geçirilen Makedonya ve Trakya topraklarında Türkler göçe zorlanmış, Rumlar yerleştirilmeye başlanmıştır. Makedonya ve Trakya bölgesinden gelen Türkler de Anadolu'ya göç ederek Anadolu'da yaşayan Rumların yerini almaya başlamıştır. Yunan hükümeti bu yer değiştirme hareketinin önlenemeyeceğini fark ederek Nisan 1914 Tarihinde Osmanlı İmparatorluğu ile nüfus mübadelesi yapılmasını ilk defa gündeme getirmiştir. 1 Temmuz 1914 Tarihinde Makedonya'da ikamet eden Türkler ile Aydın vilayetinde ikamet eden Rumların yer değiştirmesi Osmanlı İmparatorluğu ve Yunanistan tarafından karara bağlanmıştır. Mübadelenin uygulanması için karma komisyon kurulmuştur. Ancak 28 Temmuz 1914 Tarihinde Birinci Dünya Savaşı başladığından bu anlaşma uygulanamamıştır.

Birinci Dünya Savaşı sonrası diğer imparatorluklar gibi Osmanlı İmparatorluğu da parçalanmıştır ve ulusal devletler meydana gelmiştir. Bu uluslaşma süreci antlaşmalara da yansımıştır. Yeni kurulan ulusal devletlerin etnik açıdan homojen olması istenmiştir. Nüfusun homojenleşmesi ile azınlık sorunlarına son verilmek istenmiştir.

Yunanlılar, Kurtuluş Savaşı'nda mağlup olmuş ve savaş sonucunda Anadolu'daki Rumlar göç ederek Balkanlarda öncelikli olarak kamu yapıları, cami, okullara ve Türklerin terk ettiği evlere yerleşmiştir. Ayrıca göçmen Rumlar, Rum Hükümeti tarafından Türklerin yanına yerleşmeye zorlanmışlardır. Göçmen Rum ailesinin ve Türk ailesinin birlikte aynı evde yaşadığı örnekler de görülmüştür. Yaşanan bu gelişmeler Türklerin bölgeyi terk etme sürecini hızlandırmıştır.

Anadolu'da yenilgiye uğrayarak Balkanlara göç eden Rumlar intikam ve öç alma duyguları ile hareket etmişlerdir. Yurdunu terk etmeyen son Müslüman Türklerin de bölgeyi terk etmesi için ağır baskılar ve saldırılarda bulunmuş, böylece göç hareketinin hızlanmasını sağlamışlardır.

Rum ve Türk halkı savaşlar sonrasında Anadolu'da ve Trakya'da önlenemeyecek büyüklükte kitlesel bir göç hareketini kendiliğinden başlatmıştır. Göçün büyüklüğü, göç hareketinin devletler tarafından düzenli bir politika ile yürütülmesini zorunlu kılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ve Yunanistan'ın geleceği için yurttaşlarının sağlıklı bir şekilde yeni iskân bölgelerine yerleşmesi ve ekonomiye bir an önce katılması önem teşkil etmiştir. Bu sürecin en hızlı ve etkin şekilde çözümü mübadele olarak görülmüştür.

3.3. Lozan Antlaşmasında Mübadele Kararları

İsviçre'nin Lausanne kentinde yapılan Lozan Konferansı genel oturumu 21 Kasım 1922 tarihinde başlamıştır. Konferansta; TBMM temsilcileri, İngiltere, Yunanistan, Fransa, İtalya, Japonya, Bulgaristan, Portekiz, SSCB, Romanya, Belçika ve Yugoslovya'dan gelen heyetler yer almıştır. Lozan görüşmeleri sonucunda 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozan Antlaşması imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Lozan Barış Konferansı Türkiye ile batı ülkeleri arasında biten savaşlar sonrası siyasi, ekonomik ve hukuksal konularda çözüm bulunması amacıyla yapılmıştır. Konferansta ülkelerin yeni sınırları belirlenmiştir. Belirlenen sınırlara göre ülkelerin yeni sınırları dışında kalan vatandaşlarının durumunun ne olacağı ve ülkeler arasında yapılması gereken mübadele konferansın önemli gündem maddelerini oluşturmuştur.

Türk-Yunan Savaşı sonucu Anadolu'da kendiliğinden başlayan Rum göçü ve Balkanlardan da Anadolu'ya doğru başlayan Türk göçü söz konusu iki ülke için büyük bir sorun olmuştur. Lozan Barış Konferansı'nda yapılan görüşmeler sonucu yasalarla belirlenen bir çerçevede göç hareketinin anlaşmalı olarak çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır.

Milletler Cemiyeti Lozan görüşmelerinden önce konuyu yerinde inceleyip tespitler yapmak üzere Norveçli Dr.Fridtjof Nansen'i görevlendirmiştir. Nansen'in ilk önerisi Yunanistan'daki Müslümanlarla Anadolu'da yaşayan Ortodoksların yer değiştirmesi olmuştur. Yunan ve Türk hükümetler tarafından verilen görüşler doğrultusunda ilk öneri değişmiş, 1 Aralık 1922'de hazırlanan rapor Lozan Barış Konferansı'nda okunmuştur. Raporda pek çok insanın göç ettiği, düzensiz bir şekilde topraklarını terk ettiği ve ekonomik durumun çok kötü olduğu belirtilmiştir. Konuya acilen bir düzenleme gelmesi gerektiği vurgulanmıştır. Zira göç işlemi düzenli ve hızlı bir şekilde yapılmaz ise terk edilen topraklar zamanında çiftçi tarafından işlenemeyeceğinden çoğunluğu çiftçilik ile geçinen göçmenlerin tarım dönemini kaçırarak sıkıntı içine düşeceği gerçeği ortaya konmuştur.

Mübadele konusunun Dr.Nansen'in danışmanlığında bir Türk, bir bağımsız ve bir Yunan üyenin yer aldığı komisyonda görüşülmesi kararlaştırılmıştır. 30 Ocak 1923 tarihinde mübadele konusu karara bağlanmış ve antlaşma ek protokolleri ile M.İsmet, Dr. Rıza Nur, Hasan, E. K. Venezilos, D. Caclamanos tarafından imzalanmıştır (şekil 3.3.1.). İmzalanan sözleşme ile Türk topraklarında yaşayan Rum Ortodoksları ile Yunan topraklarında yaşayan Türklerin zorunlu yer değiştirmesi kararlaştırılmıştır. Zorunlu nüfus mübadelesine, İstanbul'da bulunan yerleşik Rumlar ve Batı Trakya'da yaşayan Müslümanlar dâhil edilmemiştir.

Bu sözleşme uyarınca, yaklaşık olarak 350.000 Müslüman Türk ve 200.000 Hıristiyan Rum zorunlu göçe tabi tutulmuşlardır (Kayam, 1993, s. 1).

Şekil 3.3.1. Lozan Konferansı'ndan Bir Görüntü (URL – 4)

1 Mayıs 1923 tarihi itibari ile zorunlu göçün başlaması komisyonca kararlaştırılmıştır. Komisyon kararına göre zorunlu göç uygulaması süresince iki halkın da mülkiyet haklarının korunacağı belirtilmiştir.

Sözleşme içeriğinde;

- Her iki halkın mülkiyet haklarına ve alacaklarına hiçbir zarar verilmeyeceği, mübadele edilecek haklara mensup bir kimsenin hangi nedenle olursa olsun gidişine hiçbir engel çıkarılamayacağı,

- Zanlı ya da suçu kesinleşmiş kişilerin, soruşturma yapan ülkenin makamlarınca, göçmenin gideceği ülkenin makamlarına teslim edileceği,

- Göçmenlerin, bırakıp gidecekleri ülkenin uyrukluğunu yitirecekleri, vardıkları ülkenin topraklarına ayak bastıkları andan itibaren, bu ülkenin uyruğunu edinmiş sayılacakları,

- Göçmenler, her çeşit taşınır mallarını yanlarında götürmekte ya da taşıttırmakta serbest olacakları, bunlar için çıkış ve giriş vergisi alınmayacağı,

- Aynı zamanda cami, tekke, medrese, kilise, manastır, okul, hastane, dernek, birlik gibi tüzel kişiler ve başka kurumlar personellerini de kapsamak üzere kendi topluluklarının taşınır mallarını serbestçe götürmeye ve taşıttırmaya hak kazanmış olacakları,

- Her iki ülkenin taşıma işlerinde en geniş kolaylıkları sağlayacağı, taşınır malların tümünü ya da bir bölümünü yanlarında götürmeyecek olan göçmenlerin bunları oldukları yerde bırakabileceği, komisyon görevlilerinin taşınır malların dökümünü ve değerini ilgili göçmenlerin gözleri önünde saptamakta görevli olacağı,

- Göçmenlerin bırakacağı taşınır malların dökümüne ve değerini gösteren tutanakların dört örnek olarak düzenleneceği ve bunlardan birincisinin yerel makamlarca saklanacağı, ikincisinin karma komisyona sunulacağı, üçüncüsünün gidilecek ülkenin hükümetine, dördüncüsünün de göçmenin kendisine verileceği, yer almaktaydı (Hatipler, 2003, s. 27-28).

Sözleşmeye göre; mübadillerin gittikleri ülkenin vatandaşı sayılarak, göç ettikleri ülkenin vatandaşlığından çıkarılacağı kararlaştırılmıştır. Yine sözleşmede alınan karar sonucu mübadiller tanışır mallarını yanlarında götürürken vergi ödememiştir. Taşınır mallarının tamamını götüremeyen mübadillerin bıraktıkları mallarının değeri komisyon tarafından saptanarak tutanak ile kayıt altına alınmıştır. Tutanak dört nüsha olarak düzenlenmiş, bir örnek mübadilin kendisine, bir örnek komisyonda, bir örnek yerel makamda ve diğer örnek göç edilecek ülke hükümetine verilmiştir.

Lozan Antlaşması'nın uygulamaya başlamasından itibaren bir aylık süre içerisinde, taraflar arasında oluşabilecek anlaşmazlıkların önüne geçmek adına karma bir komisyon kurulmuştur. Muhtelit Mübadele Komisyonu'nun üyeleri Türk ve Yunan taraflarından dörder kişi ve Birinci Dünya Savaşı'na katılmamış devletlerden Milletler Cemiyeti Konseyi'nin seçtiği üç üyeden oluşmuştur.

Cemiyet-i Akvam tarafından I. Dünya Savaşı'na katılmamış devletlerden belirlenen bu üyelerden birincisi, Rusya'da birçok muavenet işlerinde hizmette bulunmuş İsveç hariciye memurlarından Mr. Eric Einer Ekstrand, ikincisi Danimarka'nın önemli iş adamlarından Mr. Karl Marius Widding ve üçüncüsü İspanya Silâh Endaz Komutanı Don Manuel Manrique De Lara olarak belirlenmişti. Karma Komisyon'un Yunan azaları ise Mr. Jean Papas, Mr. Alexander Pallis, Mr. Ankonius Calvocoressi ve Mr. P. Canaginis'ten oluşmaktaydı (Çelebi, 2016).

3.4. Mübadele Öncesi Türkiye'deki Genel Durum ve Yapılan Hazırlıklar

Lozan Antlaşması'nın imzalanmasından sonra zorunlu göçe tabi tutulan Rumlar ve Türkler değişimin yapılacağı kentlerde toplanmışlardır.

Türkiye'de yaşayan Rumlar değişimin yapılacağı sahil kentlerinden İstanbul başta olmak üzere; Samsun, Trabzon, Ordu ve Giresun'a akın etmişlerdir. Rumlar İstanbul'da özellikle; Beşiktaş, Yeniköy, Yeşilköy, Selimiye Kışlası, Büyükada, Burgazada ve Heybeliada toplanmıştır. Yanlarına alabildikleri taşınır eşyaları ile gelen Rumlar, Rum okulları ve kiliselerine geçici olarak yerleşerek mübadelenin başlamasını beklemişlerdir. Karadeniz kıyılarındaki Rum göçmenler Yunanistan tarafından gönderilen vapurlar aracılığı ile taşınmışlardır.

Yunanistan'da yaşayan Türkler de değişimin yapılacağı Selanik ve Kavala sahil kentlerinde toplanmışlardır.

3.4.1. Ulaşım Konusunda Yapılan Hazırlıklar

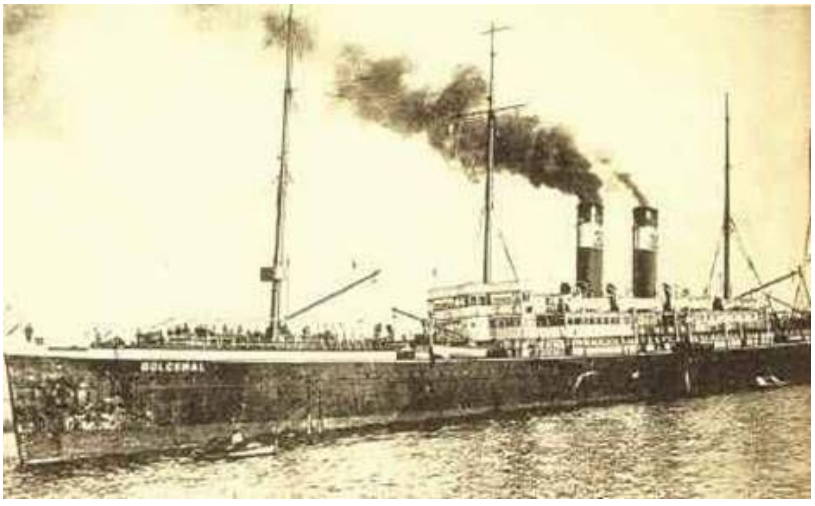
Mübadele başlamadan önce göçmenlerin büyük bir çoğunluğu kıyı kentlerde toplanmıştır. Mübadillerin liman kentlerinde göçe hazır bulunması sebebiyle göçmenlerin taşınmasında deniz yolunun kullanılması Osmanlı İmparatorluğu

tarafından uygun görülmüştür. Çünkü deniz taşımacılığı ile göç yolu daha kısalmış, taşımacılık kolaylaşmıştır.

Sevkiyat Müdüriyeti taşımacılık işlemlerini yapacak vapur şirketleri için bir ihale açmıştır. İhaleye göre; Yunanistan'da Selanik, Kavala, Kalikratya, Girit ve Kandiye'den gelecek mübadillerin; İstanbul, Tekirdağ, Mudanya, Zonguldak, Sinop, Ordu, Giresun, İzmit, Gelibolu, Bandırma, Burhaniye, Marmaris, Bodrum, Ayvalık, Çanakkale'de yer alan iskelelere taşınması amaçlanmıştır. İhale maddelerine göre; taşıma ücretlerini göçmenlerin ödeyeceği, ayrıca eşya ve hayvanı olan mübadillerin ekstra ücret ödeyeceği, sadece fakir göçmenlerin ücretinin hükümet tarafından karşılanacağı kararlaştırılmıştır.

Sevkiyat Müdüriyeti'nin açtığı ihaleye İtalyan, Yunan, Ermeni ve Türk vapur kumpanyaları katılmış, en avantajlı teklifi İtalyan Lloyd Tristino Vapur Kumpanyası verdiğinden ihaleyi İtalyan firma kazanmıştır. Ancak milli servetin ülke içinde kalması gerektiği ve ulusal ekonomi düşünüldüğünden sözleşme imzalanmamıştır. İhale Türk Vapurcular Birliği'ne verilmiştir. Türk Vapurcular Birliği içinde en büyük taşıma ağına sahip kuruluş Seyr-i Sefain İdaresi idi. Bu sebeple göçmenleri, eşyaları ve hayvanları taşıma işi bu kuruluşa verilmiştir.

İdarenin elinde bulunan belli başlı vapurlar şöyleydi: Gülcemal, Akdeniz, Reşit Paşa, Kızılırmak, Şam, Giresun, Ümit, Gülnihal. Diğer önemli sayılabilecek vapurların adları ise; Bahricedit, Altay, Gelibolu, Bandırma, İnebolu, Nimet, Canik, Millet ve Ereğli'ydi (şekil 3.4.1.1.) (Arı, 1995, s. 41).

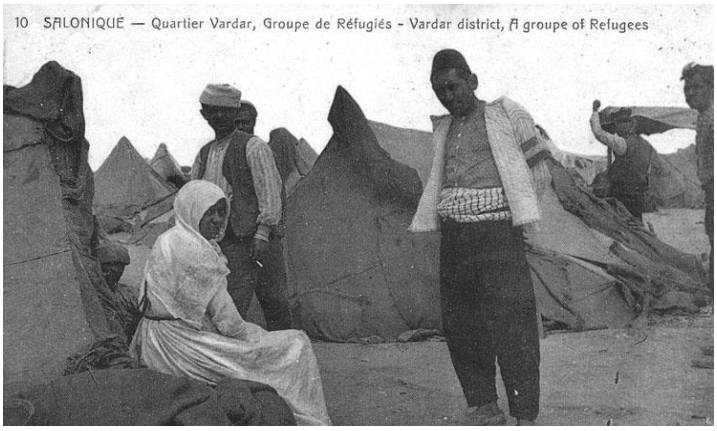
Şekil 3.4.1.1. Gülcemal Vapuru (URL – 5)

Vapurlarda göçmenler için temiz su depoları kurulmuş, sağlık açısında da her gemide en az iki sağlık memuru ve bir doktorun hazır bulunması şartı aranmıştır. Ayrıca hastalar, hamile kadınlar ve yaşlılar için kamaralar ayrılmıştır.

3.4.2. Yerleşim Konusunda Yapılan Hazırlıklar

İmar ve İskân Vekâleti çıkardığı genelgeler ile yerleşim alanlarında Rumlardan kalan evlerin, bağların, tarlaların belirlenmesini ve hasar durumlarının tespitini istemiştir. Hasar bulunan taşınmazlar için onarım yapılması kararlaştırılmıştır. Ayrıca göçmenlerin iskânı için uygun olabilecek yerler saptanmaya çalışılmıştır.

Yeni gelen mübadiller geçici olarak Hilal-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) tarafından dağıtılan çadırlara yerleştirilmiştir. Mübadillerin barınması için İngilizlerden satın alınan çadır ve barakalar da kullanılmıştır (şekil 3.4.2.1.).

Şekil 3.4.2.1. Çadırlarda Muhacirler (URL – 6)

İmar ve İskân Vekâleti 'ne bağlı müdüriyetler tarafından mübadiller için misafirhaneler hazırlanmıştır (şekil 3.4.2.2.). Bu misafirhanelerde bulunan mübadillerin; barınması için gerekli olan malzemeler (yatak, yorgan vb.), sağlık sorunlarını gidermek için tıbbi malzemeler ve yeme-içme ihtiyaçları Hilâl-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) tarafından karşılanmıştır. Misafirhanelere mübadillerin sağlık sorunlarını gidermesi için doktorlar görevlendirilmiştir.

Şekil 3.4.2.2. Yunanistan'dan Gelen Türklerin Konakladığı Geçici Çadır (URL – 7)

28 Kasım 1924 tarihinde kabul edilen "Misafirhaneler Talimatnamesi" ile mübadillerin barınması için kurulacak misafirhanelerin açılış ve yürütme esasları belirlenmiştir. Bu talimatnameye göre; ihraç iskelelerinde, konak yerlerinde ve iskân bölgelerinde kurulacak olan misafirhanelerin belli başlı şartlarından bazıları:

- Hali hazırda boş bulunan askeri kışlalar misafirhane olarak kullanılacak,

- Mevsim ve yerleşim yerine göre çadır ve barakalar misafirhane olarak açılacak,

- Mümkün mertebe aileler ayrı kısımlarda barındırılacak ancak büyük koğuşlarda akraba olan aileler, aralara perdelerle bölünmüş kısımlarda iskân edecektir,

- Askeriyelerde bulunan yatak, karyola, çarşaf ve yorgan gibi malzemeler alınarak misafirhanelere yerleştirilecek ve hiçbir kimsenin yere yatmaması sağlanacaktır,

- Misafirhanelerdeki odalara lambalar ve ısınma ihtiyacını gidermek için sobalar kurulacaktır,

- Misafirhanelerin tavan, kapı, duvar ve pencereleri dışarıdan gelebilecek soğuğa karşı dayanıklı olacak,

- Yapılacak misafirhaneler sağlık ve fen açısından uygun olacaktır ve tüm misafirhanelerde su bulunması sağlanacak ve suyun israf edilmemesi sağlanacaktır,

- Misafirhanelerde görevli olarak bir memur, bir kâtib, bir anbâr memuru, hademe, doktor ve aşçı bulunacaktır. Ayrıca misafirhanenin büyüklüğüne göre emniyet için polis veya jandarma bulundurulacaktır,

- Misafirhanelere yerleşen muhacirler azami üç gün kalacaktır.

Yayınlanan bu talimatname sayesinde misafirlerin işleyişi ve denetlenmesi kolaylaşmıştır.

Kurtuluş Savaşı sona erdiğinde savaş, işgaller ve kaçan Rumların şehirleri yakıp zarar vermesi sebebiyle özellikle Karadeniz ve Ege'de yerleşim yerleri büyük hasar içerisinde kalmıştır. Bu bölgelerde yerli halk yıkılan yapıların kullanılabilir malzemeleri ile kendilerine basit evler yapmak istemiştir. Rumların ağırlıklı olarak yaşayıp terk ettiği şehirler ve savaştan zarar gören evlerde onarım yapılması gerekliliği doğmuştur. Köylerdeki yıkılmış evlerin basit onarımlarla tamiri köylülerin bazen de belediyelerin desteği ile yapılmaya başladığı görülmüştür.

3.4.3. Yardım Toplama - Sağlık Alanında Yapılan Hazırlıklar

Mübadiller Türkiye'ye gelme sürecinde ve sonrasında ulaşım, beslenme, sağlık ve barınma gibi yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamakta büyük zorluklar çekmiştir. Mübadillerin yaşadığı sıkıntıları en aza indirmek amacıyla Hilal-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) yardımlarda bulunmuştur.

6 Mart 1924 Tarihinde Mübadele, İmar ve İskân Vekâleti ve Hilal-i Ahmer Cemiyeti (Kızılay) arasında anlaşma yapılmıştır. Yapılan anlaşma ile cemiyete maddi destek yapılarak mübadillerin ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmıştır.

Göçmenlerin Türkiye'ye taşınması sırasında yiyecek yardımı yapılmış, hastalar için sağlık memurları hazır bulundurulmuştur. Hasta mübadiller tedavi edilmiş, bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemek amacıyla mübadillere çiçek, veba ve dizanteri aşıları yapılmıştır.

Cemiyet mübadillere elbise, çorap, ayakkabı, ceket ve battaniye yardımında bulunmuştur. Cemiyet ülkeye gelen mübadillerin beslenme ihtiyacının karşılanması amacıyla ekmek, un, süt ve yoğurt dağıtmıştır.

Ülke genelinde de yoksul muhacirler için birçok yardım faaliyetleri gerçekleşmiştir. Bu yardım faaliyetlerine ilk olarak İzmir'deki kadınlar öncülük etmiştir. Yardım faaliyetleri daha sonrasında ülke geneline yayılmıştır. Toplanan yardımlar Hilâl-i Ahmer Cemiyeti ile yoksul mübadillere ulaştırılmıştır.

3.4.4.Komisyonlar ve İmar İskân Bakanlığı'nın Kurulması

19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde göç işlerini, İstanbul'da İstanbul Şehremaneti, diğer vilayetlerde ise belediyeler yürütmüştür. 1859'a kadar bu şekilde yürütülmüş olan göç işleri bu dönemden sonra daha da arttığı için bir kuruma ihtiyaç duyulmuş ve Muhacirin Komisyonu'nun kurulması kararlaştırılmıştır. Muhacirin Komisyonu göçmenlerin yerleştirilmesi ve tüm ihtiyaçlarının karşılanması işlerini yürütmüştür. İlk olarak 1860'da Trabzon Valisi Hafız Paşa tarafından İdâre-i Umumiyye-i Muhâcirûn Komisyonu kurulmuştur. 1864 yılına kadar bu komisyon yoğun olarak göç işleriyle uğraşmıştır. Daha sonra 1866 yılında göçlerin yavaşlamasından dolayı komisyonun iskân müdüriyetleri kapatılmıştır. Komisyon tam olarak 9 Mart 1875 yılında lağv edilmiş, görev ve yetkileri Zaptiye Nezaretine verilmiştir. 1877 yılına gelindiğinde ise göçmen hareketleri çok azaldığından bu işler tekrar şehremaneti ve belediyelere verilmiştir. Ancak 1877 yılında başlayan Osmanlı-Rus Harbi nedeniyle büyük göç kitleleri meydana gelmiş ve bu komisyona tekrar ihtiyaç duyulmuştur. Muhacirin Komisyonu tekrar 12 Ağustos 1877'de görevi devralmıştır.

Kurulan komisyonlar dönem dönem değişik isimlerle (Umum Muhacir Komisyonu, İdare-i Umumiye-i Muhacirin Komisyonu, Muhacirini İslâmiye Komisyonu, Aşâir ve Muhâcirîn Müdüriyet-i Umumiyesi vb.) anılmıştır (Erdem, 2017).

Bu komisyon eliyle yerleştirmelerde belli politikaların izlendiği anlaşılmaktadır. Göçmenlerin öncelikle Trakya'daki boş topraklara yerleştirilmesine çalışılmıştır. Bunda gelenlerin kısa mesafe içinde alıştıkları iklime yerleştirilmeleri kadar, sınır bölgelerinde yüksek yoğunluklu tampon bölgeler oluşturmak gibi askeri kaygıların da bulunduğu anlaşılmaktadır (Tekeli, 1990, s. 57).

Komisyonlar 1912-1913 Balkan Savaşları sonrasında Anadolu'ya göç eden göçmenlerin güvenli iç bölgelere yerleştirilmesinde ve istihdam etmelerinde görev almışlardır. Balkan Savaşı sonrası komisyon tabiri yerine müdüriyet ifadesi kullanılmaya başlanmıştır (Erdem, 2017).

Mülteci ve göçmenlerin yerleştirilme ve barındırılmaları görevi 5 Haziran 1921 tarihli "Dâhiliye Vekâleti'ne Bağlı Olan Muhacirin Müdüriyet-i Umumiyesi'nin Sıhhiye ve Muavenet-i İçtimaiye Vekâleti'ne Bağlanması Nizamnamesi" ile Sıhhiye Vekâleti'ne verilmiştir (Tekin, 2011).

Göçmenlerin yerleştirilmesi ve barındırılması faaliyetlerini yürüten komisyonların çalışmalarında zaman içerisinde yavaşlamalar meydana gelmiştir. Yavaşlamanın nedeni bazı bakanlıklar (Maliye, Nafıa, Muavenet-i İçtimaiye, Dâhiliye) arasında yaşanan yazışmaların uzun sürmesinden kaynaklanmıştır. Bu durum göçmenlerin yerleştirilmelerini geciktirmiş, göçmenleri perişan duruma düşürmüştür. Sürecin daha hızlı ilerlemesi için yeni bir oluşumun gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Mübadele ve imar konusunda, hükümet nezdinde ilk defa, Eylül 1923 tarihinde Fethi (Okyar) Bey başkanlığındaki İcra Vekilleri Heyeti raporunda yer verildi. Bu konuda: "Mübadele ve İmar İşleri için ayrı bir teşkilata ihtiyaç olduğu kanaatine varılmıştır."(Çapa, 1988, s. 50). Programdan anlaşılacağına göre hükümet yeni teşkilatı bir genel müdürlük olarak öngörmüş ve biri "mübadele", diğeri de "imar" olmak üzere, iki şubeye ayrılmasını tasarlamıştı (Kiracı, 2006, s. 30).

Göçmenlerin yaşadıklarını bizzat yerinde tespit eden milletvekilleri bir rapor hazırlayarak durumun ciddiyetine dikkat çekmişlerdir. Dönemin Kütahya Milletvekili Tunalı Hilmi de acilen göç işlerine bakacak bir bakanlık kurulmasını teklif etmiştir. Bu teklif 13 Ekim 1923 günü mecliste kabul edilmiş ve İmar ve İskân Vekâleti kurulmuştur. 20 Ekim 1923'te İzmir Milletvekili Mustafa Necati bakanlığın ilk vekili olarak meclis tarafından seçilmiştir.

Mübadele, İmar ve İskân Vekâleti'nin merkezdeki teşkilat yapısı, 1 Kasım 1923 tarihli 366'no'lu yasa ile belirlendi. Vekâlet bir ortak müsteşarlığı olan iki Genel Müdürlüğe ayrıldı (Kiracı, 2006, s. 30). Bunlardan, Mübadele ve İskân Müdüriyeti'nin teşkilatı şu şekildeydi. 1. Sevkıyat ve Nakliyat Şubesi, 2. Muhacirin Şubesi, 3. İaşe Şubesi, 4. İskân ve Emlakin Şubesi'dir. İmar Müdüriyet-i Umumiyesi'nin Teşkilatı ise; 1. Muamelat Şubesi, 2. İnşaat ve Tamirat Şubesi, 3. Heyet-i Fenniye Şubesi.

İmar ve İskân Vekâleti kurulduktan sonra, bakanlığın iş ve işleyiş esaslarını belirlemek amacıyla bir kanun hazırlanmıştır. 'Mübadele, İmar ve İskân Kanunu' 23 Ekim 1923 tarihinde meclise sunulmuş ve 8 Kasım 1923'te meclis tarafından kabul edilmiştir. İlgili yasa yirmi maddeden oluşmuş ve göçmenlerin beslenme, barınma sorunlarının çözümleri, iskân sahalarının belirlenmesi, hızlıca onarım ve iskân işlemlerinin tamamlanması, devletin diğer kurumlarından gerekli ölçüde yararlanabilmesi gibi konulara yer verilmiştir.

4.BÖLÜM

MUHACİR KONUTLARI VE YERLEŞİMLERİ

Osmanlı-Rus Savaşı, Balkan Savaşları, Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'ndan çıkan Türk milletinin artık mücadelesini ekonomik, toplumsal ve sosyal alanlarda vermesi gerekliliği ortaya çıkmıştır. Yaşanan savaşlar çok büyük ve topyekûn olduğundan yerleşim yerlerine kadar uzanmıştır. Savaşın içinde kalan yaşam alanları çok büyük tahribata uğramış, yanan ve yıkılan yapı çok olmuştur. Zarar görmeyen köylerin çoğunda ise halk, savaştan kaçarak göç etmiştir. Ülkenin doğu bölgelerinde Ermenilerin, batı bölgelerinde ise genellikle Rumların Osmanlı topraklarını terk etmesi sonucu geriye boş köyler, evler ve araziler kalmıştır. 1881 yılında Osmanlı Devleti, boşalan köy ve arazilerin kayıt altına alınması amacıyla bir çalışma başlatmıştır. Bu çalışma Mülkiye mühendisleri tarafından yürütülmüş, kayıt altına alınan bu yerlere ülkeye gelecek göçmenler yerleştirilmek istenmiştir. Muhacirlerin iskânı için ayrılan bölgelere yerleşmelerinde sıkıntılar meydana gelmiştir. Göçmenler bu bölgelerde oldukça sıkıntılı ve kötü günler geçirmiştir. Bu sıkıntılardan biri; verimli iskân bölgelerinin muhacirler gelene kadar yerli halk içerisindeki bazı kişiler tarafından gasp edilmiş olmasıdır. Aynı zamanda bazı bölgelerde de yaşayan yerli halk, göçmenlerin kendi topraklarını işgal ettiğini öne sürerek bu durumdan şikâyetçi olmuşlardır. Bu durum göçmenlerin iskân süresini uzatmıştır. Muhacirlerin iskân edebilmeleri için mevcut konutlar tamir edilerek kullanılmıştır. Ancak mevcut konutlar yetersiz kaldığından numune köyler kurulmuş, basit ve hızlı üretilen evler inşa dilerek muhacirler iskân edilmiştir.

4.1. Muhacir Yerleşim Türleri ve Örnekleri

Göç hareketliliği devam ederken, Lozan Antlaşması'nda alınan mübadele kararı sonucu halk, zorunlu göçe tabi tutulmuştur. 26 Nisan 1922 tarihinde hükümet, ülkeye göç etmemiş veya ülkeye gelişi altı yılı aşmayan göçmenleri yerleştirme işini üstlenmiştir. Göç işlemlerini yürütmek amacıyla 13 Ekim 1923 tarihinde İmar ve İskân Vekâleti kurulmuştur.

İskân bölgeleri, 'şehirsel iskân' bölgesi ve 'tarımsal iskân' bölgesi olarak iki gruba ayrılmıştır. Mübadillerin, göç ettikleri yerleşim yerleri ve meslekleri göz önünde bulundurularak kendilerine uygun olan iskân bölgesine yerleştirilmeleri, böylece daha sağlıklı ve uyum süreci açısından daha doğru bir iskânın sağlaması amaçlanmıştır. Şehirlerde yaşayan zanaatkâr, memur vb. göçmenlerin şehirsel iskân bölgelerinde, tarım ve hayvancılık ile geçinen göçmenlerin tarımsal iskân bölgelerinde iskân edilmesi amaçlanmıştır.

Şehir bölgelerinde ve kırsal bölgelerde gerçekleşecek iskânın ortak yönü; ivedilikle maliyeti düşük ve kısa sürede inşa edilebilecek konut ihtiyacını karşıma gerekliliği olmuştur. Söz konusu büyük konut ihtiyacının karşılanması amacıyla önerilen çözümler şunlardır:

1.Baraka ve huğ (kamış) türü, kurulduğu bölgeye uygun, taşınabilir, hızla kurulabilen konutlar yaptırarak ve satın alarak (hatta ithal ederek), konut açığını yeni üretilen basit ve geçici konutların konut mahallelerine eklenmesiyle kapamak;

2.'İktisadi ev' kavramı çerçevesinde, yerleşik düzende ucuz ev yaptırarak konut sunumunu arttırmak; yeni köyler, ‘numune köyler' kurmak ve kurdurmak;

3.Yukarıda sözü edilen 'karşılıklı değişim' (mübadele) sonucunda terkedilerek boşalan konut stoğunu (emval-i metruke), anlaşmalar çerçevesinde, yine değişim sonucu ülkeye gelen mübadillere dağıtmak; bunlar hasarlıysa, dağıtımlarını onarımdan sonra yapmak (Cengizkan, 2004, s. 23).

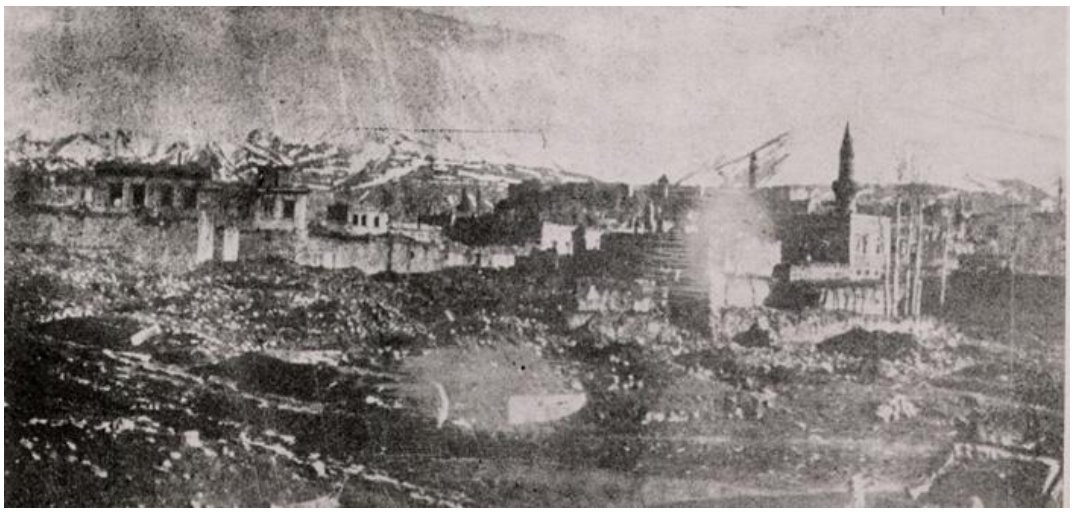
4.1.1. Emval-i Metruke (Mevcut Konut Stoğu)

Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre; emval 'mallar, para ile alınan şeyler', metruk 'bırakılmış, terk edilmiş' anlamlarına gelmektedir.

Göçmenlerin yerleştirilmesinde emval-i metruke yani terk edilen mevcut konutlar büyük bir kaynak olarak görülmüştür. Mübadele sonucu boşalan konutların tespit edilmesi, hasarlı olan konutların onarımlarının yapılarak ülkeye gelen muhacirlerin yerleştirmesi hayati önem taşımıştır.

Türkiye'yi terk ederek Yunanistan'a göç eden Rumların sayısı 1922 yılının sonlarında bir milyonu aşmıştır. Rumlar Yunanistan'da gittikleri bölgelerde yığılmalara sebep olmuş ve karşılıklı olarak Yunanistan'da yaşayan Türklerin göç etme sürecini hızlandırmıştır.

Rumların geride bıraktıkları taşınmazların 30 Ocak 1923 Tarihli Türk-Yunan Nüfus Mübadelesine İlişkin Sözleşme ve Protokol'e göre mübadil Türklere verileceği kararlaştırılmıştır. Ancak; mübadil Türklerin kullanımına verilecek Rum taşınmazları devlet otoritesi tam olarak kurulamadığı süreçte işgale uğramış, yağmalanmış, kiralanmış veya satılmıştır (şekil 4.1.1.1.). Türkler, Kurtuluş Savaşı sonrasında Rum taşınmazlarına çektikleri sıkıntılar ve acılar nedeniyle bir intikam öç alma düşüncesi ile yağmalamış, zarar vermiştir. Geriye kalan taşınmazların bir kısmı savaş sonrasında evsiz kalan yerli halk tarafından işgale uğramıştır. Diğer bir kısım taşınmaz ise kiraya verilmiş, satılmış ve ya resmi kurumlarca sahiplenilmiştir.

Şekil 4.1.1.1. Erzurum’da Emval-i Metruke 20.yüzyılın Başları (URL – 8)

Kimi yerlerde, örneğin Manisa'da, savaş sırasında bütünüyle mallarını yitiren aileler, yöredeki, Rumlara ait terk edilmiş taşınmazlara yerleştirildi. Aynı şey, Ayvalık'ın bazı köylerinde de görüldü (Arı, 1995, s. 11).

Türk Mübadillerinin yerleştirilmesinde kritik önem taşıyan emval-i metrukenin tespit edilmesi amacıyla maliye vekili Hasan Fehmi Bey tarafından bir komisyon oluşturulmuştur. Emval-i Metruke Komisyonu ismi verilen komisyon, terk edilen evleri, iş yerlerini ve Rumlardan geriye kalan taşınır eşyaların (yatak, masa, koltuk, sandalye vb.) tespitini yapmıştır. Tespit edilen yapılardan mübadillerin yerleştirilmesi için uygun görülenler Muhacirin Komisyonu'na devredilmiştir. Mübadillerin iskânına uygun görülmeyen taşınmazlar ise açık arttırma usulünce satılmış veya kiraya verilmiştir. Maliye Vekâleti'nin bu işi bakanlığın esas bir görevi olarak görmemesi ve hazine için gelir sağlayıcı bir öğe olarak görmesi sonucu emval-i metruke konusuna gereken önem verilmemiştir.

Rumların terk ettikleri evlerin tam sayısı bilinmemekle birlikte yaklaşık 100.000 civarı olduğu tahmin edilmektedir. Terk edilen evlerin beşte bir kadarlık kısmı devlet kontrolündeyken diğer evler ise; başkaları tarafından işgal edilmiş, kiralanmış veya satılmıştır. Rumların çokça yaşadığı İzmir'de de 10.000 kadar ev terk edilmiştir. Bu evlerin yarısına, büyük İzmir yangınından sonra evsiz kalanlar yerleştirilmiştir. Geriye kalan evler ise yağmalanmıştır. Bu gibi durumlar Rumların kalabalık olarak yaşadıkları diğer illerde de meydana gelmiştir. Bu illerden bazıları; İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne, Samsun ve Trabzon'dur.

4.1.2. Basit ve Geçici Konutlar

Acil konut açığının giderilmesi için hazır baraka ve kamıştan ev fikri ortaya atılmıştır.

4.1.2.1. Hazır Barakalar

Hilal-i Ahmer Cemiyetince (Kızılay) sac, direk, çivi ve benzeri malzemeler göçmenlerin bulunduğu alanlara nakledilmiştir. Böylece daha sağlıklı yerleşim alanları ve evler oluşturulana kadar hazır barakalar ön yerleşmeyi sağlamıştır.

4.1.2.2. Huğlar

Anadolu topraklarında yörenin iklim, coğrafya ve jeolojik özelliklerine uygun olarak geliştirilen mimari konut tiplerinden biri de huğ evleridir. Ahşap, saz ve balçık özellikli çamur malzemeler kullanılarak yapılan huğlar kırsal nitelikli konutlardır (şekil 4.1.2.2.1.). Yerli halkın kullandığı huğ evlerinin göçmenler için de yapılması uygun görülmüştür.

Huğ, Türk Dil Kurumu sözlüğünde "Çubuk veya kamıştan yapılmış bağ ve bahçe kulübesi" olarak tanımlanmaktadır. Huğ aynı zamanda derme çatma baraka anlamına gelmektedir. Huğ duvarları ahşap veya ağaç dalları ile örülerek arası kamış ve saman karıştırılan killi harç ile inşa edilmektedir. Huğların çatısı genellikle bataklık sazı ile kaplanmaktadır.

Şekil 4.1.2.2.1. Huğ Evi (URL – 9)

Huğ, muhacirler için barınma ihtiyacını hızlıca karşılayabilecek bir konut tipi olarak karşımıza çıkmaktadır. Yapım sisteminin basit olması, yerel ve kolay malzemeler ile hızlıca inşa edilebilmesi huğların tercih edilmesinde başlıca etkenlerdendir (şekil 4.1.2.2.2.).

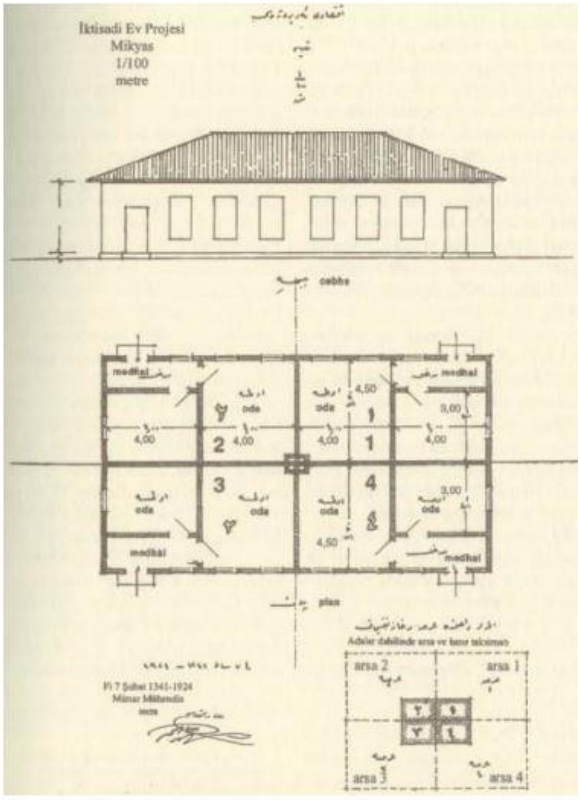
Şekil 4.1.2.2.2. Huğ Evi (URL – 10)

4.1.3. İktisadi Evler

İktisadi evler basit bir planlama anlayışı ile yöredeki malzemeler kullanılarak inşa edilmiştir. Düşük maliyetli ve yapımı kolay olduğundan muhacirler için önerilmiştir. İktisadi evler tek başına inşa edilmekle birlikte aynı zamanda yanan yıkılan köylerin yeniden inşa edilmesi veya yeni köylerin kurulmasına da öncü olmuştur.

"İktisadi ev" ya da "iktisadi hane" olarak anılan bu projede bir yapı, aynı çatı altında ikişer duvarı ortak kullanan, bahçeleri ayrı olan dört konuttan oluşmaktadır (şekil 4.1.3.1.). Her konutun bir giriş mekânı ve bu mekâna açılan biri büyük biri küçük iki odası vardır (Eres, 2008).

"İktisadi ev" tek çatı altında, ikişer odalı dört konut birimini barındırmaktadır (Cengizkan, 2004, s. 34).

Şekil 4.1.3.1. İktisadi Hane Tip Proje Örneği (Cengizkan, 2004, s. 34).

İktisadi hane plan tipi incelendiğinde; sırt sırta vermiş dört hanenin yer aldığı görülmektedir. Konutların iki duvarı ortak kullanılmaktadır. Konutun bir odası diğerine

nazaran daha büyük toplamda iki adet odası ve dış kapının açıldığı küçük bir sofa bölümü bulunmakta olup banyo, tuvalet birimi yer almamaktadır. Konutların içinde bulunduğu bahçe, konutun duvarları hizasından örülen bahçe duvarı ile birbirinden ayrılmaktadır.

1925 yılında masraflı olan ve inşaatı uzun zaman alan numune köyleri sistemi terk edilerek iktisadi hanelerin yapılmasına ağırlık vermiştir. Bu evler, bir çatı altında dört haneden ibaretti. Hepsinin ayrı ayrı birer bahçesi vardı. Ayrıca tuvalet, samanlık ve ahır da olacaktı. 1925 yılında 5600 tane yapılması planlandı (Kiracı, 2006, s. 64).

4.1.4. Numune Köyler

Kurtuluş Savaşı ve sonrasında Osmanlı Devleti yaptığı iskân çalışmalarında daha planlı ve titiz bir tutum sergilemiştir. Anadolu topraklarında, yerli halk ve mübadiller savaşın getirmiş olduğu yıkımdan oldukça etkilenmiştir. Yıkımın ülke genelinde olması ve evsiz kalan yerli halka bir de muhacirlerin eklenmesi sonucu ortaya çıkan paydanın büyüklüğü konunun daha kapsamlı olarak ele alınmasını gerekli kılmıştır.

Yeni kurulacak köyler için yerleşim yerlerinin belirlenmesinde aşağıdaki kıstaslar gözetiliyordu:

1.Köyün kurulacağı yerin havası temiz olmalıdır.

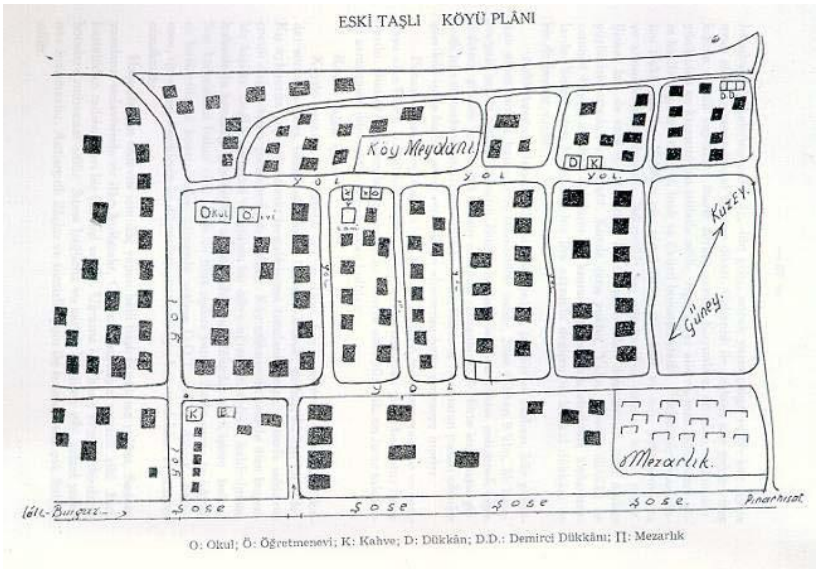
2.Çevrede bataklık bulunmamalıdır.

3.Kurulacak köyün çevresinde akarsu bulunmalıdır.

4.Kurulacak köy ters ve açık rüzgârlara açık olmamalıdır.

5.Köy rutubetli ve çukur yerlerde kurulmamalıdır.

6.Kurulacak köy kentler arası yollara ve istasyon ve iskelelere yakın olmalıdır (Ökçün, 1983, s. 173).

Şekil 4.1.4.1. Kırklareli Eskitaşlı Köyü Plan Krokisi (URL – 11)

Muhacirlerin ve evsiz kalan yerli halkın bir an önce sağlıklı bir yerleşim yerinde iskân ettirilmesi amacıyla yeni köyler kurulmuştur (şekil 4.1.4.1., 4.1.4.2.). Köyler kurulurken yerleşim alanının coğrafi ve fiziksel özellikleri dikkate alınmıştır. Kurulacak köye yerleşecek her hane için geçimlerini sağlayabilecekleri büyüklükte tarlaların ayrılması planlanmıştır. Bu sebeple köyün kurulacağı alanın etrafında verimli tarım alanlarının bulunması oldukça önem teşkil etmiştir. Yanmış yıkılmış köylerde de, köye yakın tarla, bağ ve bahçeler kullanılabilecek durumda ise köylerin yeniden kurulması kararlaştırılmıştır.

Şekil 4.1.4.2. Kırklareli Kaynarca Köyü Genel Görünümü 1930'ların Sonu (URL – 12)

Köyün etrafında bataklıkların bulunmaması da önemli bir etmen olmuştur. Nehir yataklarında çeltik, pirinç ekimi yapılan arazilere yakın köylerde halk henüz altmış yaşına gelmeden sıtma hastalığına yakalandığı bilindiğinden, yerleşim yeri seçiminde bataklık ve sineklik alanlardan uzak durulması istenmiştir. Ayrıca temiz içme suyuna yani akarsuya çok uzak olmayacak şekilde seçimler yapılmıştır.

Köy haneleri ile ilgili zorunlu bir hane sayısı olmamakla birlikte yaklaşık on hane ile bir köy oluşturulmuştur. İkinci Meşrutiyet ilanından sonra 22 Ocak 1904 Tarihli Muhacirin Talimatı'nda köylerin yirmi hane olması gerektiği belirtilmiştir. Mevcut köylerde de hane sayısının arttırılması daha uygun görülmüştür. Hane sayısında artışa gidilerek köylerin kurulum masrafını düşürmek ve küçük köylerde yaşanabilecek güvenlik ve yönetimsel zafiyetin önüne geçilmek istenmiştir.

Yeni köy kurulacağı zaman devlet tarafından bir doktor ve bir mühendis köyün düzeni, sıhhi ve fen açısından uygun olarak kurulması için görevlendirilmiştir. Ökçün'ün incelediği Muhacirinin Suret-i İskânı Hakkında 5 Mart 1329 (18 Mart 1913) tarihli Tahrirat-ı Umumiyye ve buna ek talimatnameye göre; yeni köyler kurulurken konutlar köyü dörde bölecek şekilde kuzey-güney ve doğu-batı yönünde iki cadde tasarlanmıştır. Caddelerin genişliği on beş metre, sokakların ise on iki metre olarak düşünülmüştür. İki caddenin kesiştiği köy merkezinde beş-altı bin metrekare alan köyün genel kullanımı için ayrılmış olup bu alanda cami, okul ve bunların bahçeleri yer almıştır. Pazar yeri, ticaret alanları ve resmi daireler de köy merkezinde tasarlanmıştır. Meydanlarda ayrıca su tulumbası ve ya bir çeşme yapılmıştır.

Madde 19 — Yeniden kurulan veya canlandırılan köylere, orta malı olarak mevcut nüfusun ortak ihtiyacına yetişen mektep, cami, köy odası, karakol, pazar, harman ve mezarlık yerleri, otlak, suvat, orman kanunu hükümleri içinde baltalık ve başka ortak ihtiyaçlara lâzım yerler parasız bırakılır (T.C. Resmi Gazete, 1934, s. 4005).

Köyde ev yapılması için bin metrekare arsa alanı belirlenmiştir. Köyde harman yeri ve köye en az iki kilometre mesafede yer alacak mezarlık alanı ayrılmıştır.

Köy toprağı ile ilgili olarak, toprak az çakılla karışık, az kireç ya da kumlu olması tercih edilmiştir. Fakat rutubete yol açtığından toprağın killi olmaması istenmiştir.

Köylerde çevre temizliğine ve düzene önem gösterilmiştir. Konutların rutubetsiz olması, sokakların temizliği ve gübrelerin açıkta bırakılmamasına sıhhi açıdan oldukça

önem gösterilmiştir. Köylerde kesinlikle açık lağım bırakılmaması ve hayvan gübrelerinin köy içinde açık yerlerde, evlerin bahçelerinde bırakılmaması köy halkına tebliğ edilmiştir. Köyün su kaynağı iyice kazılıp çevresi temizlendikten sonra bir tulumba ya da çeşme yapılarak, köy çeşmesinin etrafı temiz tutulmuş ve çevresine pis su akıtılmaması sağlanmıştır.

Köyün genel kurallarına uyulması ve güvenliği, jandarma ve köy ihtiyar heyeti tarafından sağlanmıştır. Köylerde yaşayan halkın yakacak ihtiyaçlarını karşılaması amacıyla baltalık hakkı verilmiştir.

4.2. Muhacir Konutları

1916 tarihli Talimatname, 'Köy Haneleri' konumlanışı konusunda şu yaptırımlara sahiptir:

"Yekdiğerine bitişik haneler inşasına katiyeyen müsaade olunmamalıdır. 2-5 dönümlük ve daha vasi bahçeler içerisinde yekdiğerinden onbeş yirmi metre uzaklıkta bulunmalıdır.'/'Meskenin başlıca iki cephesi şimal ve cenuba veya şimal-i garbi ve cenub-i şarkiye tevcih kılınır. Maamafih hanelere istikamet vermekte o mahallin ahval-i arziyye topoğrafya ve iklimiyyesi nazar-ı dikkate alınmalıdır. Rutubetli rüzgarların geldiği cihete pencerelerin cephelerini vermemelidir. Anadolu'da ekser mahallerde şimal ve şimal-i şarki rüzgarları soğuk ve rutubetlidir. Bu gibi mahallerde bu cihetlere cephe vermemeli ve hanenin bu cephesini tahta ile, çinko veya mahallince kabil olan iyi sıva ile, kiremit ile muhafaza etmelidir."(Cengizkan, 2004, s. 58).

Öte yandan plan kurgusu ise şöyle düşünülmektedir:

"Bir köy evinde aksam-ı esasiyye şunlardır:

1.Yatak odası (ailenin kesretine göre yatak odası taaddüd edilebilir. Bir odada yatanların adedi mümkün olduğu kadar az olmalıdır.)

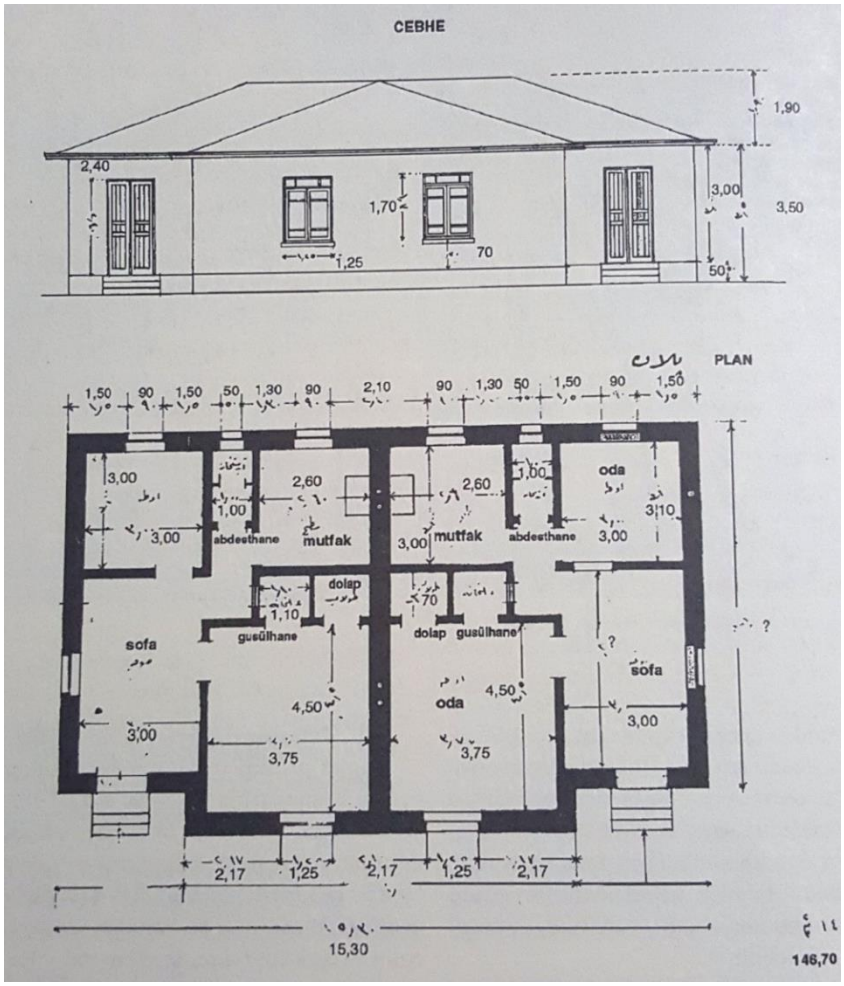
2.Oturma ve yemek odası.

3.Mutbak.

4.Yıkanacak gusülhane.

5.Abdesthane.

6.Erzak kileridir.” (Cengizkan, 2004, s. 58).

Şekil 4.2.1. Muhacir Konut Planı Örneği (Cengizkan, 2004, s. 44)

Şekildeki plan incelendiğinde; sofa, iki oda, mutfak ve abdesthane olduğu görülmektedir (şekil 4.2.1.). Bu plan tipindeki konutlarda ayrı bir yemek odası olmayıp yemek mutfak içerisinde yenmektedir.

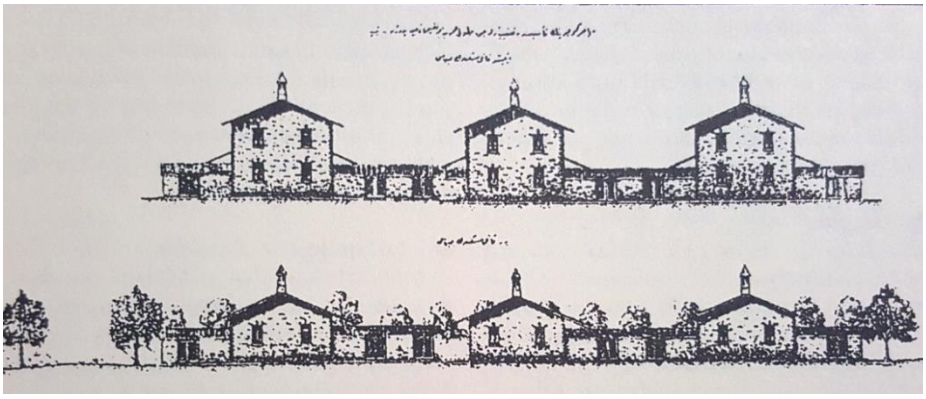
Ökçün'ün incelediği 1916 tarihli talimatnamede köy evleri ile ilgili hususlara yer verilmiştir. Bu hususlardan bazıları şunlardır:

- Yeni yapılacak köy evleri hayvan ahırlarından ayrı inşa edilmelidir. Böylece hayvanlarla aynı havanın teneffüs edilmesi sonucu ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarının önüne geçilmektedir.

- Rutubet olmasını engellemek amacıyla zemin döşemesi direkt olarak toprak ile temas etmemeli, boşluk bırakılmalıdır.

- Sağlık açısından yeterli ışık ve hava alabilecek sayıda ve büyüklükte pencere yapılmalıdır. Ayrıca karanlık ve havasız haneler farelerin ve haşeratın yaşamasına elverişli olduğundan oldukça sağlıksızdır.

- Evlerin bahçeleri olmalıdır (şekil 4.2.2.).

Şekil 4.2.2. Mübadil Konutların Yol Cepheleri (Cengizkan, 2004, s. 61)

- Köy haneleri iki-beş dönümlük arsalarda bahçeli olarak inşa edilmeli ve birbirine tamamen bitişik konut yapımına müsaade edilmemelidir. Konutlar arası uzaklık yaklaşık yirmi metre olmalıdır (şekil 4.2.3.).

Şekil 4.2.3. Kırklareli Kavaklı Köyü Genel Görünümü (URL – 13)

- Konutların bahçelerinde yer alan lağım çukurları açık bırakılmamalı, çok yağmur yağdığında dahi taşmayacak şekilde yapılmalıdır.

- Konutlar yapılırken planlama açısından yönlere de dikkat edilmelidir. Dört cepheye sahip ayrık nizam konutlarda kuzey cepheye mutfak ve abdesthane gibi ıslak hacimler yapılmalıdır. Doğu ve güney cephelere oturma veya yatak odası yapılması uygundur.

Konut mümkünse her cephesinden güneş ışığı ve temiz hava almalı, rutubetsiz olmalıdır. Bölgenin iklimi, arazi yapısı ve etkin rüzgârlar incelenerek rutubet olabilecek cephelerde duvarlara pencere açılmamalıdır. Pencere açılmayan bu cephelerin duvarları korunaklı olması için tahta, çinko ve ya sac malzemeler ile kaplanmalıdır.

- Köy haneleri genellikle bulunması kolay malzemelerden olan taş, kerpiç ve tahtalar ile yapılmalıdır. Meskenlerin temeli zemine su geçmemesi için sert taşlardan oluşturulmalıdır. Konutta rutubet olmaması için temel ile duvar bağlantısı taş kırıntısı ve çakıl konularak kesilmelidir. Duvarlar; taş, tuğla, kerpiç ve ya tahta malzeme ile yapılarak üzeri sıvanmalıdır. Dış cephe sıvası su geçirmez özellikte olmalıdır. İç duvarlarda yapılan iç sıva ise dış sıvaya göre daha ince olup, yapılan bu ince sıvanın üzeri genellikle kireç badana yapılmalıdır. Odaların zemini genellikle tahta, ıslak hacimlerin zemini ise taş olmalıdır.

- Tavanlar tahta olup üzeri saz, kalın ot, kamış ya da varsa kiremit ile kaplanarak çatı yapılmalıdır. Çatılar; yağmura, kara ve rüzgâra dayanıklı olmalıdır.

- Odaların büyüklüğü yaklaşık üç dört metre olarak tasarlanmalıdır.

-Pencereler açılır kanatlara sahip olmalı, mümkünse tahtadan kepenkleri bulunmalıdır.

- Odaların bir tanesinde fırın ve ısınma amaçlı bir soba bacası yer almalıdır. Taş veya tuğla malzeme ile örülen baca çatıya kadar uzanarak dumanı dışarıya iletmelidir. Bir odanın mutfak ve diğer odanın da oturma amaçlı kullanılabilmesi için baca iki oda arasındaki bir iç duvarda yer almalıdır.

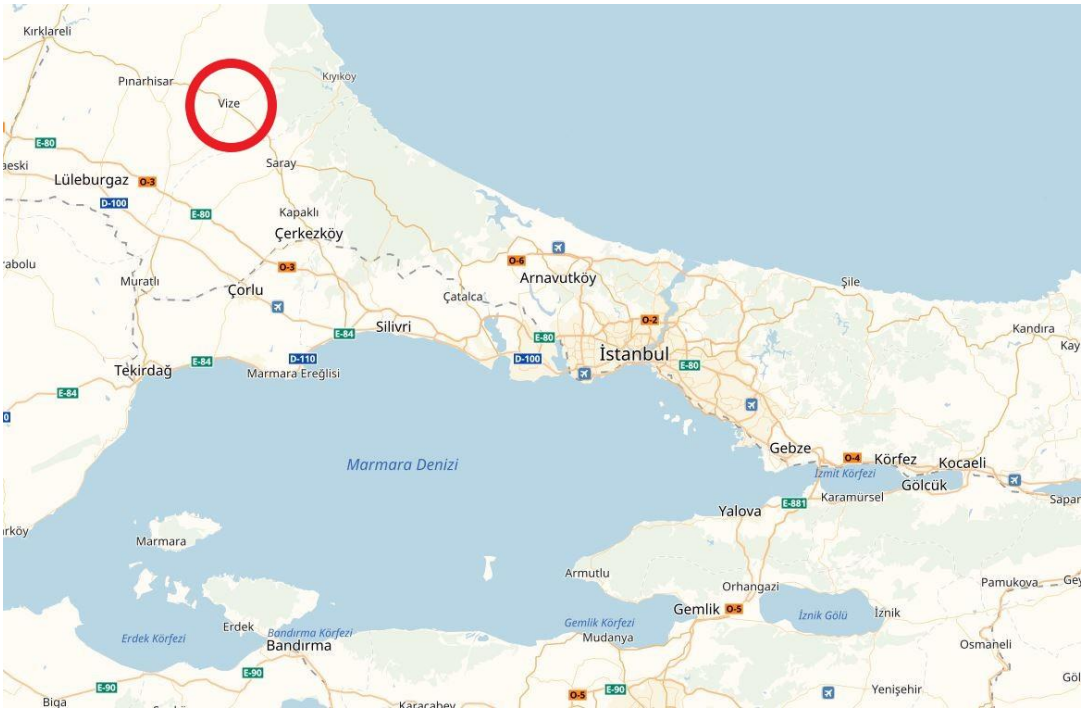
5.BÖLÜM

VİZE İLÇESİ VE KÖYLERİNDE GÖÇ VE MUHACİR KONUTLARI

Vize, Marmara Bölgesi içerisinde yer alan Kırklareli iline bağlı bir ilçedir. Kırklareli'nin doğusunda yer almakta olup İstanbul'a 150 km uzaklıktadır (şekil 5.1.). Yıldız Dağları'nın güneyindeki ormanlık alanları ve ovaları ile doğal güzellikleri bünyesinde barındırmaktadır. İlçe; Traklar, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerinden kalma eserleri ile zengin bir tarihi mirasa sahiptir. Vize ilçesi; 2 Haziran 2012 tarihinde, İtalyanca; şehir (citta) ve İngilizce; sakin (slow) kelimelerinin birleştirilmesiyle oluşturulan ve dünya çapında üye kent ve kasabaları olan "Cittaslow" ağına üye olmuştur. 2017 TUİK verilerine göre ilçe nüfusu 13.581'dir.

Şekil 5.1. Vize İlçesi Genel Görünümü (URL – 14)

Şekil 5.2. Trakya'da Vize'nin Konumu (URL – 15)

Traklar M.Ö.70'te Vize'yi başkent yapmış ve Vize bütün Trakya'nın başkenti olmuştur (şekil 5.2.). Doğu Trakya kralı Hisar Tepe'de bir kale inşa ettirmiştir (Karaçam, 1970, s. 234). Vize M.S.46'da Klavidus döneminde Roma egemenliğine girmesinden sonra gelişmesini sürdürmüştür (Salman, 2000, s. 36). Bizans İmparatoru Jüstinyen devrinde (527-565) Vize, diğer Trakya şehir ve kasabaları gibi parlak bir dönem geçirmiş; surlar yeniden inşa edilmiştir (Öztürk, 1959, s. 28).

Evliya Çelebi, 1661-1662'de uğradığı Vizede kalenin yer yer harap olduğunu bildirdikten sonra, nüfus ve iskân hakkında şu bilgileri vermektedir: " Kale içinde 300 kiremitli ev, bir de Fatih Camii vardır. Caminin kubbeleri kurşunla kaplanmıştır. Vize'nin bir çeribaşısı, alaybeyi bulunmaktadır. Sefer sırasında 1.500 askerin toplandığı Vize'nin 150 adet köyü bulunmaktadır. Ayrıca Vize'de kethüda-yeri, yeniçeri serdarı, kale dizdarı, yine kale'de 50 nefer ile kasabada muhtesi, voyvoda, kethüda, bac memuru, haraç ağası vardır. Reayası Müslüman Yörükler ile Bulgar ile Rumlar'dan meydana gelmektedir. Kasabanın evleri kiremitli ve yüksektir. 12 mahallesi olan Vize'nin bağ ve bahçesi çoktur. Şeyh Gazanfer Efendi adıyla bilinen bir de ziyaret mahalli bulunmaktadır.' (Yarcı, 2008, s. 107).

Vize ilçesi, Roma ve Bizans hâkimiyetinden sonra Osmanlı egemenliğine girmiştir.

Küçük Ayasofya Cami, Antik Tiyatro, Vize Kalesi ve Ferhat Bey Hamamı önemli yapılar olup bölgenin; tarihinin ve Osmanlı-Rum etkilerinin en belirgin kanıtlarıdır (şekil 5.3.).

Şekil 5.3. Vize'nin Kültür Varlıkları (URL – 16)

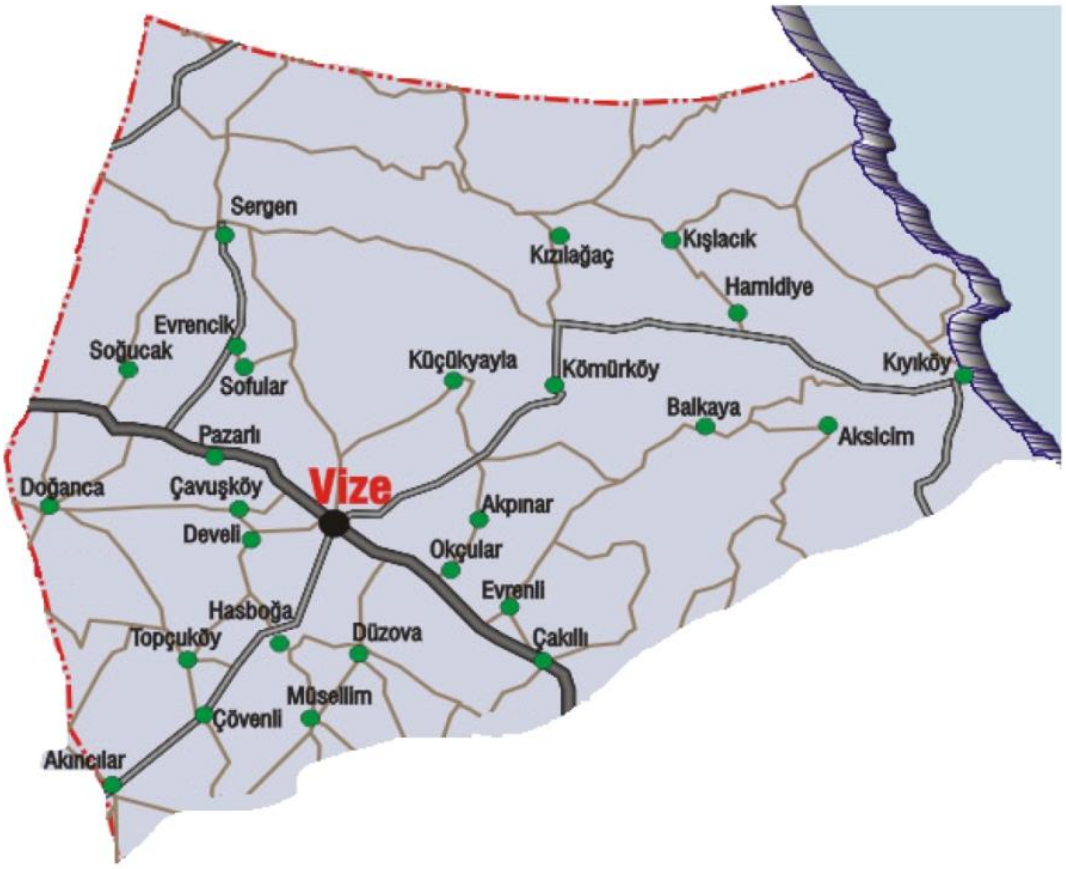
5.1. Vize ve Köylerinde Göç

Vize Rumeli'nin ortak dramına şahit olmuş,1828-1829 Osmanlı Rus Savaşı ile birlikte başlayarak devam eden göç dalgasından oldukça etkilenmiştir. Köy Hizmetleri Kırklareli İl Müdürlüğü'nün kayıtlarına göre; Bulgaristan ve (eski) Yugoslavya göçmeni olarak 1915'te 537, 1925'te313, 1935'te 1417, 1955'te 34, 1956'da 29, 1957'de 44, 1958'de 3,1962'de 7, 1963'te 14, 1970'te 41, 1971'de 54, 1974'te 17 ve 1978'de104 (toplam 2614) kişi Vize'de iskân edilmiştir (Balcı, 2001;158-169). Kayabölen, 1934'e kadar Romanya'dan 403 kişi, Yugoslavya'dan 46 kişi ve Bulgaristan'dan 1187 kişinin göçmen olarak Vize'ye yerleştirildiğini belirtir. 1928-1940 yılları arasındaki bu göçler sonucu eski yerleşim yerleri olan Kale Mahallesi ve çevresi haricinde yeni yerleşmeler ortaya çıkmıştır (Ceylan, 2011).

5.2. Vize ve Köylerinde Muhacir Konutları

Vize'nin yirmi dört tane köyü ve iki adet beldesi bulunmaktadır. Vize'nin beldeleri Çakıllı ve Kıyıköy'dür. İlçeye bağlı köyleri ise Akıncılar, Akpınar, Aksicim, Balkaya, Çavuşköy, Çövenli, Develi, Doğanca, Düzova, Evrencik, Evrenli, Hamidiye, Hasbuğa, Kışlacık, Kızılağaç, Kömürköy, Küçükyayla, Müsellim, Okçular, Pazarlı, Sergen, Sofular, Soğucak ve Topçuköy'dür (şekil 5.2.1.).

İncelenen köylerden; Aksicim, Balkaya, Düzova, Evrencik, Evrenli, Hasbuğa, Kışlacık, Kızılağaç, Kömürköy, Küçükyayla, Müsellim, Pazarlı, Sergen, Soğucak, Topçuköy eski Rum köyleridir. Mübadele döneminde Rumlar tarafından boşaltılarak Türkler yerleştirilmiştir. Akıncılar, Akpınar, Çavuşköy, Çövenli, Develi, Doğanca, Hamidiye, Okçular, Sofular ise Türk köyü olup muhacirler göç ederek bu köylere yerleşmişlerdir.

Şekil 5.2.1. Vize, Beldeleri ve Köyleri (URL – 17)

Vize ilçe merkezinde mübadiller kendilerine bir mahalle kurmuş, kırsalda ise mevcut Rum köylerine yerleşmiş ya da yeni köyler yapmışlardır. İlçe merkezinde ve yeni kurulan köylerde basit planlı ve hızlı üretilen konutlar inşa edilmiştir. Ayrıca Rum ve Bulgarların terk ederek boşalttığı evler (emval-i metruke) de tamir edilerek muhacirler tarafından kullanılmıştır.

Evler; kışın sert geçtiği ormanlık bölgelerde yüksekçe bir taş temelin üzerinde tek katlı, diğer yerlerde zeminden yüksek olmayan bir temel üzerinde yine tek katlı, Cumhuriyet döneminden önce Rum ve Bulgarların kaldığı köylerde de, yöre halkı tarafından "Gavur evi" diye de tabir edilen 2 katlı olarak düzenlenmiştir. Evler genellikle 3 ila 4 odalıdır (Kurtulmuş, 2014, s. 130).

İlçe merkezinde kurulan muhacir mahallesi ve incelenen köyler hakkında bilgiler verilmiş olup tespit edilen muhacir konutlarının çizimleri yapılarak tablolara aktarılmıştır.

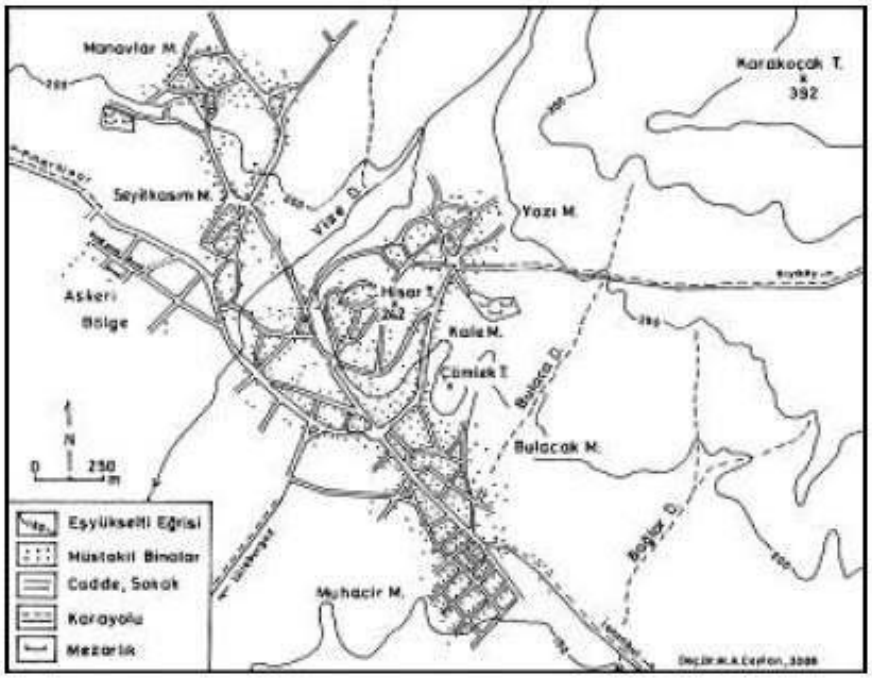
5.2.1. Devlet Mahallesi

Vize ilçe merkezinde yer alan muhacir konutlarının bulunduğu bölge, günümüzdeki Devlet Mahallesi sınırları içerisindedir (şekil 5.2.1.1.). Devlet Mahallesinin eski isminin Yeni (Muhacir) Mahalle olduğu bilinmektedir ve halk arasında halen bu tabir kullanılmaktadır.

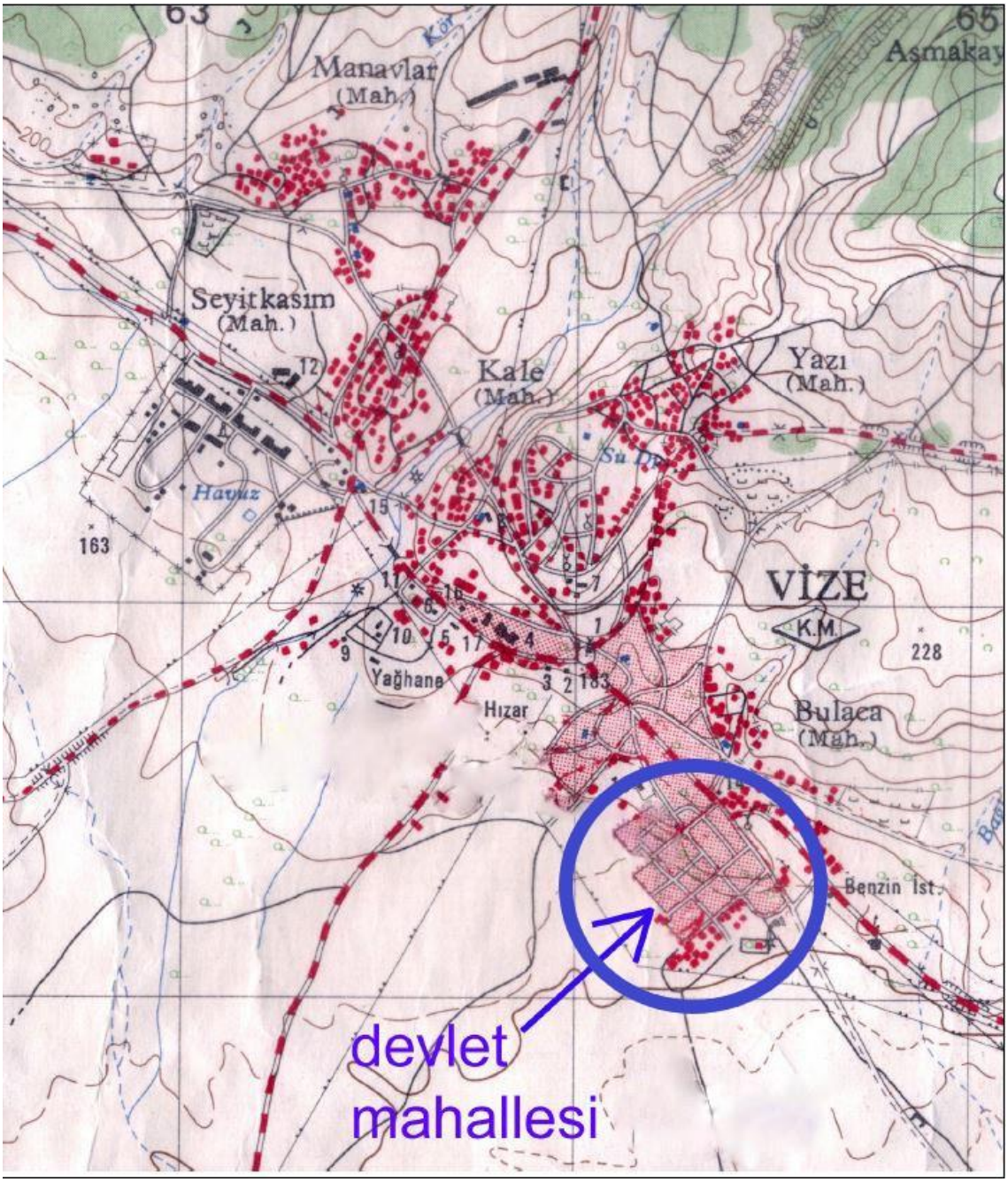
Şekil 5.2.1.1. Önde Cumhuriyet Meydanı Arkada Muhacir Mahallesi (Ceylan, 2011).

Mübadil konutları, mevcut kent dokusu içerisinde yer almayıp merkezin dışında boşluk bir alanda inşa edilmiştir. Mübadil konutların yerleşim planına bakıldığında Hippodamos Kent Planı (ızgara plan şeması) ile tasarlandığı görülmüştür. Yapı adaları birbirini 90 derecelik açı ile kesen yaklaşık onar metrelik yollar ile birbirinden ayrılmıştır (şekil 5.2.1.2.).

Şekil 5.2.1.2. 1960 Yılı Vize Yerleşimi (Ceylan, 2011).

Kentin güneydoğu bölümünde yer alan düzlükte muhacir konutları tek katlı olarak inşa edilmiştir. Muhacir konutlarına Lozan Mübadelesi sonrası, Yunanistan ve Bulgaristan'dan gelen göçmen Türkler yerleşmiştir. Mübadele sonucu inşa edilen konutlar ilk planlı yapılaşmayı oluşturmuş ve ilçede yeni bir mahalle kurulmuştur (şekil 5.2.1.3.).

Şekil 5.2.1.3. Vize İlçesi Topoğrafik Haritası (Eres, 2008)

Şekil 5.2.1.4. Vize Devlet Mahallesi Sınırları (URL - 18)

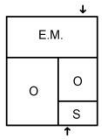
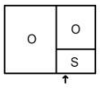
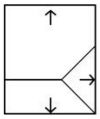
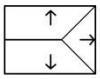
Muhacirlerin yerleştiği Devlet Mahallesinin günümüzdeki sınırları belirtilmiş olup; muhacir konutlarının mahalle içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.1.4., 5.2.1.5.).

Şekil 5.2.1.5. Vize Devlet Mahallesi Uydu Görüntüsü (URL - 18)

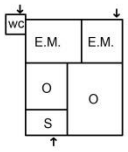
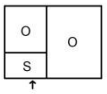
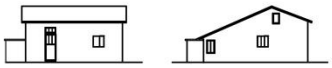
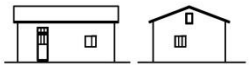
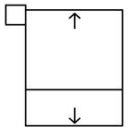
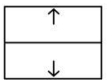
ADRES		
1 NUMARALI EV DEVLET MAHALLESİ ÇAYIR SOKAK NO:32 VİZE/KIRKLARELİ		
19 ADA 7 PARSEL		

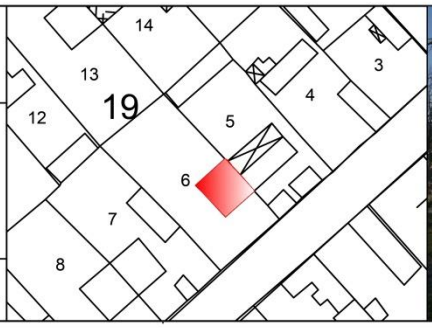
KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT TERK EDİLMİŞTİR. YAPININ ARKA CEPHESİNE AHIR VE SAMANLIK MEKANLARI EKLENMİŞTİR.	

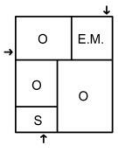
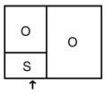
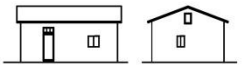
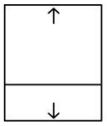
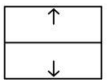
ADRES	
2 NUMARALI EV DEVLET MAHALLESİ ÇAYIR SOKAK NO:34 VİZE/KIRKLARELİ	
19 ADA 8 PARSEL	

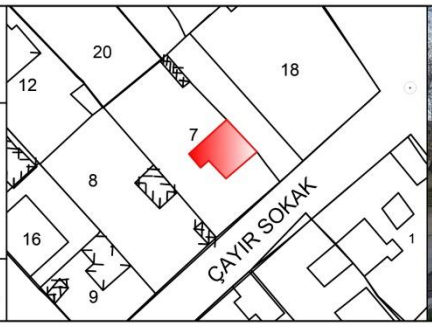
KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA VE SOFAYA AÇILAN İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. BEŞİK ÇATI KULLANILMIŞTIR. ARKA CEPHEDE İNDİRME ADI VERİLEN EKLENTİ MEKANLAR VE TUVALET YAPILMIŞTIR. KONUTUN GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR.	

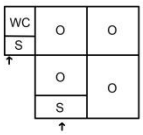
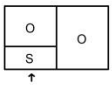
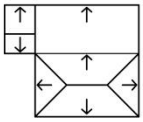
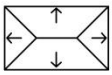
ADRES		
3 NUMARALI EV DEVLET MAHALLESİ ÇAYIR SOKAK NO:30 VİZE/KIRKLARELİ		
19 ADA 6 PARSEL		

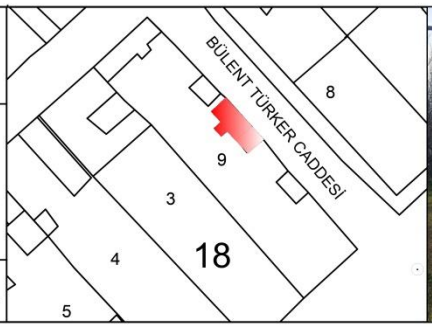
KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN KULLANICISI BULUNMAKTADIR. YAPININ ARKA CEPHESİNE İLAVE BİR ODA VE DEPO AMAÇLI BİR MEKAN EKLENMİŞTİR. BEŞİK ÇATI KULLANILMIŞTIR. GİRİŞ KAPISI TEK KANATLI VE AHŞAP OLUP ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR.	

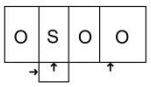
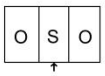
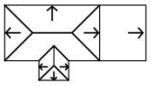
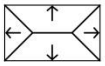
ADRES		
4 NUMARALI EV DEVLET MAHALLESİ ÇAYIR SOKAK NO:4 VİZE/KIRKLARELİ		
14 ADA 7 PARSEL		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN KULLANICISI BULUNMAKTADIR. KONUTA İHTİYAÇLAR DOĞRULTUSUNDA İKİ ODA VE BİR TUVALET EKLENMİŞTİR. KONUTUN ÖZGÜN ÇATISI KIRMA OLUP İLAVE ODALARIN ÜZERİ TEK YÖNE EĞİMLİ ÇATI İLE KAPATILMIŞTIR. GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE DİKDÖRTGEN FORMDA SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR.	

ADRES		
5 NUMARALI EV DEVLET MAHALLESİ BÜLENT TÜRKER CAD. NO:22 VİZE/KIRKLARELİ		
18 ADA 9 PARSEL		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ: KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN GİRİŞİ KAPATILMIŞTIR. YAN CEPHEDE İLAVE BİR ODA YAPILMIŞ VE ÜZERİ TEK YÖNE EĞİMLİ ÇATI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR.	

5.2.2. Akıncılar

Köy 1400'lü yıllarda Kırım Tatarlarının yerleşmesi ile Ovatatarlı ismini alarak kurulmuştur. Ancak günümüzde Kırım Tatarları yaşamamaktadır. 1954 senesinde Tekirdağ'ın Saray ilçesine bağlı olan köy, Vize ilçesine geçişi esnasında Akıncılar ismini almıştır. Köye, Kanuni Sultan Süleyman'ın Viyana kapılarına dayandığı yıl (27 Eylül-16 Ekim 1529) ceviz bağlarında akıncı beylerinin iki gün konaklamasından dolayı bu isim verilmiştir.

Akıncılar köyü, Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında Yunanistan'ın Selanik bölgesinden ve 1935, 1943, 1989 yıllarında Bulgaristan'dan (Rusçuk, Şumnu) göç almıştır. Ayrıca köyde dört hane Arnavut yaşamaktadır.

Köye 1935 ve sonraki yıllarda gelen muhacirlere "muhacir hakkı" denilen arsa ve tarlalar devlet tarafından verilmiştir. Bu hak genel olarak ev yapılması için yaklaşık bir dönüm arsa ve nüfus başına on dönüm tarla verilmesini kapsamıştır.

Halil ERGENE,Köy Muhtarı,Röportaj

"Dedem Ömer Ergene Çanakkale Savaşı'na savaşmak için köyden gitmiş ve esir düşerek Yunanistan'a götürülmüş. Yunanistan'da çiftliklerde yedi yıl boyunca bir köle gibi çalıştırılmış. Bir gün Türk bir çobana rastlamış ve çoban onu çiftlikten kaçırmış. Çoban dedeme bir dere göstermiş, gösterdiği dereyi takip ederek gündüzleri dereden hiç çıkmamasını, geceleri ise suyun yanından yürümesini tembihlemiş. Sazlıklarda saklanarak üç gün üç gece boyunca dereyi takip eden dedem Türkiye'ye ulaşmış. Geldiği derenin adı Ergene Deresi'dir. Köyümüze geldiği zaman anne, babası ve eşinin öldüğünü öğrenmiş. Daha sonra eşi Çanakkale Savaşı'nda şehit olan Seher Hanım ile evlenmiş. Bu olay sonucu da soyadını Ergene olarak almış. 1976 yılında vefat etmiş, mezarı köyümüzde bulunmaktadır."

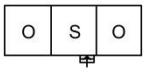
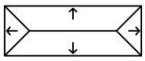
Akıncılar köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.2.1.).

Şekil 5.2.2.1. Akıncılar Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

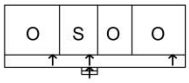
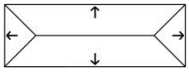
ADRES		
1 NUMARALI EV AKINCILAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA VE İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. TEK KANATLI AHŞAP GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR.	

ADRES		
2 NUMARALI EV AKINCILAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPININ YAN CEPHESİNE DEPO AMAÇLI EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR.	

5.2.3. Akpınar

Köy göçmen Türkler tarafından kurulmuştur. Bulgaristan'ın Karnovat ve Kamchia bölgesinden gelen muhacirler su kaynağı (çeşme) çevresine yerleşmek istemişlerdir (şekil 5.2.3.1.). Ancak çeşmeye yakın Okçular ve Evrenli köyünde yaşayanlar hayvanlarını burada suladıkları için muhacirlere yerleşmeleri için izin vermemişlerdir. Muhacirler de bunun üzerine ormanlık alanda bulunan ve önceden avcıların ve çobanların konaklamak için yaptıkları; fındık veya dişbudak ağaçları ile örülen ve üstü çamur sıva ile kaplanan, halk arasında "eski evler" denilen bölgeye yerleşmişlerdir. Köyün önceki adı da buradan gelmekte olup Eskiköy'dür. Köyün ismi daha sonra bahsi geçen çeşmeden dolayı Akpınar olmuştur.

Şekil 5.2.3.1. Akpınar Çeşmesi

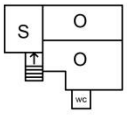
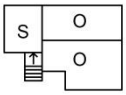
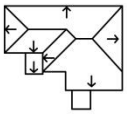
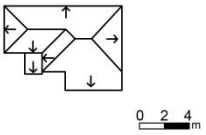
Akpınar köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.3.2.).

Şekil 5.2.3.2. Akpınar Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

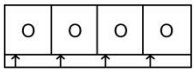
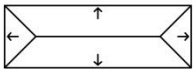
ADRES		
1 NUMARALI EV AKPINAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTTA BİR SOFA İKİ ODA BULUNMAKTADIR. KONUTA BİTİŞİK TUVALET VE GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNE SAÇAK YAPILMIŞTIR.	

ADRES		
2 NUMARALI EV AKPINAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP	X	KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPI DÖRT ADET SIRA ODADAN OLUŞMAKTADIR. ODALARA SUBASMAN SEVİYESİNE KADAR YÜKSELTİLMİŞ AÇIK HAYATTAN GİRİŞ YAPILMAKTADIR. KONUT BAKIMSIZ KALMIŞ VE YAPIM SİSTEMİ GÖZLE GÖRÜLÜR HALE GELMİŞTİR.	

5.2.4. Aksicim

Köyün tarihi Traklar dönemine kadar dayanmaktadır. Balkan Savaşları (1912-1913) öncesi Rumların yaşadığı bu köy, Aksicim adını Rumlar döneminde de üretilen ak iplik (sicim)'den almaktadır. Sicim; ıhlamur ağacının içinden çıkan lifli malzeme ile yapılmaktadır. Aksicim, eski dönemlerde çok zengin olan Rumların sayfiye yeri olarak kullandığı ve mandıraları ile ünlü bir köy iken, 1912 yılında Sırpların soykırımından kaçarak Türkiye'ye sığınan Müslüman Boşnakların yerleşmesi ile günümüzdeki halini almıştır (şekil 5.2.4.1.).

Şekil 5.2.4.1. Aksicim Köyü Genel Görünümü

1912-1913 yıllarında Bosna, Yenipazar(Novipazar), Sancak, Sarayova ve Nova Varos'dan kaçan muhacirler sadece taşınabilir ufak tefek eşyalarını yanlarına alarak can havli ile gelmişlerdir. Sırbistan'dan göç eden Boşnaklar, köyden giden Rumlardan kalan; iki katlı, ahşap, altı ahır üstü konut olan evlere yerleşmişlerdir. Köyde kalan diğer Rumlar ile belli bir müddet birlikte yaşamışlar ve bu süre zarfında Rumlardan eziyet görmüşlerdir. Köylülerin anlattıklarına göre; Vize'den gelen bir köylü Atatürk'ün Vize'de olduğu söylemiş ve bunu duyan Rumlar o gece köyü terk etmişlerdir. Köyü tamamen terk ederlerken hayvanları yanlarında götüremedikleri için hepsini öldürmüşler, sadece domuzları bırakmışlardır.

Gelen göçmenler Türkçe bilmedikleri için Boşnakça konuşmuşlardır. Günümüzde halen köyde Boşnakça konuşulmaktadır. Köyde eskiden beri kullanılan Boşnakça tabirler bulunmaktadır. Bunlardan bazıları; Kluç (anahtar, kilit) : Tüm tarlaların ortak giriş bölgesi, Admor-ni kamen (dinlenme taşı) : Yük koyma ve dinlenme bölgesi, Duboki kazan (derin kazan) : Kazana benzer büyük tarla'dır.

Hayati DURAN, Eski Muhtar, Röportaj

"Boşnaklar köye ilk geldiklerinde bir adet ahşap kilise vardı. Bizim Türkler, Rumlar geri gelir korkusuyla ahşap kiliseyi yıkarak yerine ahşap bir cami yapmışlar. Şimdi ahşap caminin olduğu yere betondan bir cami yapıldı. Ayrıca köyde iki katlı ve ahşap iki adet Rum karakol binası varmış. Bu binalar bir süre köy konağı olarak kullanıldıktan sonra yıkılmış. Köyde kemerli bir Rum Çeşmesi varmış. Günümüzde bu çeşmenin kemerleri yıkıldı ama kullanılmaya devam ediliyor."

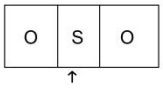
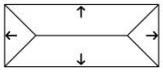
Aksicim köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.4.2.).

Şekil 5.2.4.2. Aksicim Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

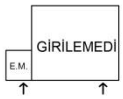
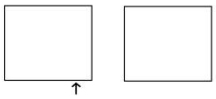
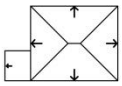
ADRES		
1 NUMARALI EV AKSİCİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ORTADA BİR SOFA VE YANINDAKİ İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. AHŞAP PENCERELER DEĞİŞTİRİLEREK YERİNE PVC PENCERE TAKILMIŞTIR.	

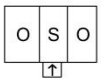
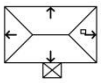
ADRES		
2 NUMARALI EV AKSİCİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN YAN CEPHESİNE EKLENTİ DEPO YAPILMIŞTIR. PENCERE VE KAPILARINDA SÖVE, KAPI YANINDA SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR.		

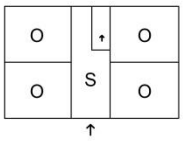
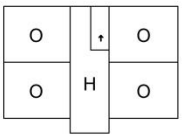
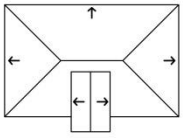
ADRES		
3 NUMARALI EV AKSİCİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SOFA VE İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. KAPI ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR. GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİK CEPHEYE SAHİPTİR.	

ADRES		
4 NUMARALI EV AKSİCİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE	 		
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN BİRİNCİ NORMAL KATINDA ÖN CEPHEDE ÇIKMA YAPILARAK HOL BÜYÜTÜLMÜŞTÜR. ÇATIDA ÜÇGEN ALINLIK BULUNMAKTADIR.		

5.2.5. Balkaya

Köy eski Bulgar yerleşimi olup önceki adı Apirtos'tur (şekil 5.2.5.1.). Köy isimleri Türkçe'ye çevrilirken Apirtos, köyün altında yer alan büyük kayaların üzeri arı balı ile kaplı olduğundan dolayı Balkaya ismini almıştır.

Şekil 5.2.5.1. Balkaya Köyü Genel Görünümü

Balkaya'nın, önceleri Kömürköy'de yaşayan zengin Bulgarlar tarafından çiftlik yeri olarak kullanıldığı bilinmektedir. Köyde büyük çiftliklerin ve on hane kadar tek katlı çiftlik evlerinin yer aldığı köylü tarafından anlatılmaktadır. Köyde Bulgarlardan kalma tarihi bir çeşme yer almaktadır (şekil 5.2.5.2.).

Şekil 5.2.5.2. Balkaya Tarihi Rum Çeşmesi

1912 yılında Bosna-Hersek'ten kaçan Boşnaklar köye yerleşmişlerdir. 1940 yılında da Saraybosna çevresinden köye Boşnaklar gelmiştir. Gelen muhacirler, Balkaya'yı ormanlık olduğu ve iklimini geldikleri bölgeye benzettikleri için beğenmiş ve boş buldukları Bulgar evlerine yerleşmişlerdir.

Boşnaklar dillerini unutmamış, günümüzde de Boşnakça konuşmaktadır. Köyde arpa tarlası mevkisine "Palike: yanık" denmekte olup, bunun sebebi o mevkide daha önceden çıkan bir yangından kaynaklanmaktadır. Ayrıca; köyde yer alan üç adet koruya yine Boşnakça olan "Veliki gayi:Büyük koru, Sretni gayi:Orta koru, Mali gayi:İnce koru" tabiri kullanılmaktadır.

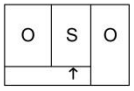
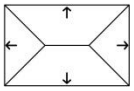
Balkaya köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.5.3.).

Şekil 5.2.5.3. Balkaya Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

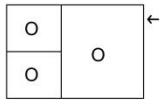
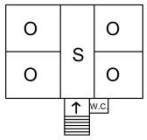
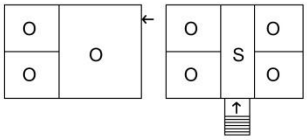
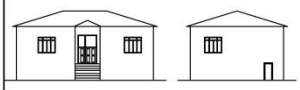
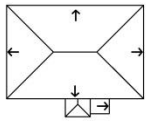
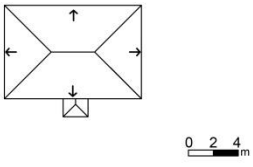
ADRES		
1 NUMARALI EV BALKAYA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTA HAYAT MEKANINDAN GİRİŞ YAPILMAKTA OLUP BİR SOFA VE İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. AKTİF OLARAK KULLANILMAKTADIR. PENCERELERİ KULLANICILARI TARAFINDAN DEĞİŞTİRİLEREK PVC PENCERELER TAKILMIŞTIR.	

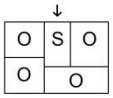
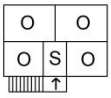
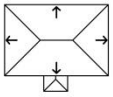
ADRES	
2 NUMARALI EV BALKAYA / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
B+1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	BODRUM KAT	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN BODRUM KATI DEPO, ZEMİN KATI KONUT OLARAK KULLANILMAKTADIR. ZEMİN KATTA GİRİŞ SAÇAĞININ BİR KISMI KAPATILARAK TUVALET YAPILMIŞTIR. KONUT SİMETRİK CEPHEYE SAHİPTİR.		

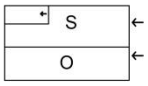
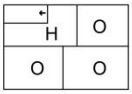
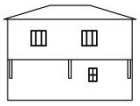
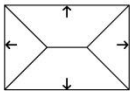
ADRES		
3 NUMARALI EV BALKAYA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPININ ZEMİN KATI VE BİRİNCİ NORMAL KATI BİRBİRİNDEN AYRI GİRİŞLERE SAHİP OLUP KONUT OLARAK KULLANILMAKTADIR.		

ADRES		
4 NUMARALI EV BALKAYA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPININ ZEMİN KATI KİLER, DEPO AMAÇLI KULLANILMAKTADIR. SOKAK CEPHESİNDE KAPALI ÇIKMA YAPILMIŞTIR.		

5.2.6. Çavuşköy

Köyde yaşayan bir çavuş, yeniçerilerin başı olunca çeribaşı ismini almış ve köye de bu isim verilmiştir. Daha sonra ise köyün ismi Çavuşköy olmuştur.

Köy bir Türk köyü olup Rum ve Bulgar halk yaşamamıştır. Bilinenlere göre 1895'de Yunanistan'dan, 1935'de Bulgaristan'a bağlı Şumnu ve Haskovo'dan muhacirler köye gelmişlerdir.

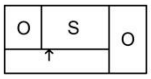
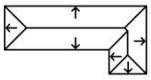
Çavuşköy köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.6.1.).

Şekil 5.2.6.1. Çavuşköy Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

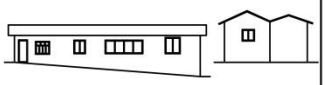
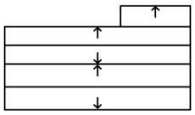
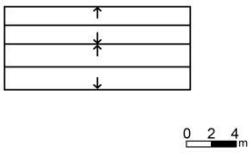
ADRES		
1 NUMARALI EV ÇAVUŞKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA VE İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. KULLANICISI BULUNMADIĞINDAN TAHRİP OLMUŞTUR.	

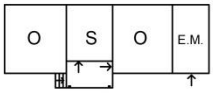
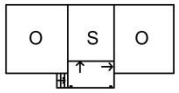
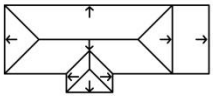
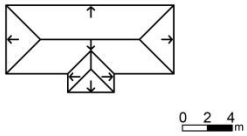
ADRES		
2 NUMARALI EV ÇAVUŞKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	AKTİF OLARAK KULLANILAN KONUTA EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. PENCERELERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU PVC PENCERE İLE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR. ÇATISI BEŞİK ÇATI FORMUNDADIR.	

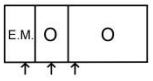
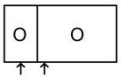
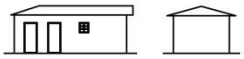
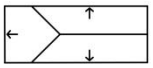
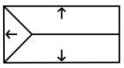
ADRES		
3 NUMARALI EV ÇAVUŞKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	BİR SOFA İKİ ODADAN OLUŞAN KONUT SİMETRİK CEPHEYE SAHİPTİR. YAN CEPHEDE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE SAÇAK BULUNMAKTADIR.	

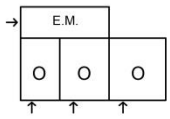
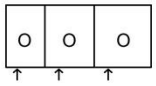
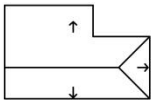
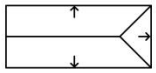
ADRES		
4 NUMARALI EV ÇAVUŞKÖY/ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT İKİ ADET SIRA ODADAN OLUŞMAKTA OLUP YAN CEPHESİNE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. ÇATISINDA BEŞİK ÇATI VE KIRMA ÇATI BİRLİKTE KULLANILMIŞTIR.	

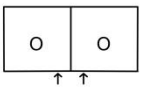
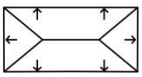
ADRES		
5 NUMARALI EV ÇAVUŞKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT AKTİF OLARAK KULLANILMAKTA OLUP ÜÇ ADET ODADAN OLUŞMAKTADIR. SIRA ODALI PLAN TİPİNDEDİR. ARKA CEPHEYE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR.	

ADRES		
6 NUMARALI EV ÇAVUŞKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT AKTİF OLARAK KULLANILMAKTA OLUP TEK ODADAN OLUŞMAKTADIR. KONUTUN ORİJİNALİNDE SİMETRİK CEPHELİ VE İKİ ODADAN OLUŞTUĞU, YARISININ YIKILARAK YERİNE YENİ BİNA YAPILDIĞI GÖZLENMİŞTİR.	

5.2.7. Çövenli

Köyün ismi köyde bolca yetişen çöven otundan gelmektedir. Çöven otu katılarak yapılan çöven helvası meşhurdur.

Köye 1893 yılında Yunanistan'ın Selanik bölgesinden muhacirler gelmiştir. Köye ilk olarak gelen ve köyü kuran bu mahacirlere halk arasında yerli anlamına gelen gacal tabiri kullanılmıştır. Köye 1935 yılında da Bulgaristan'dan muhacirler gelmiştir. Halk tarafından, 1935 yılında gelen muhacirlere devletin bir dönüm arsa ve nüfus başına on dönüm tarla verdiği söylenmiştir.

Köyde üç adet mahalle vardır. Bunlar; köyün merkezinde yer alan en eski mahalle olan gacal mahallesi, muhacirler tarafından köyün Vize çıkışında kurulan muhacir mahallesi ve baba diye tabir edilen bir ermişin yattığına inanılan köyün kuzeybatı yönündeki baba mahallesidir (şekil 5.2.7.1.).

Şekil 5.2.7.1. Çövenlibaba Mezarı

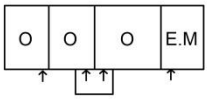
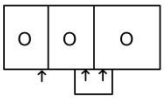
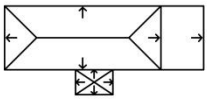
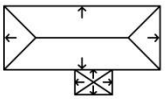
Çövenli köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.7.2.).

Şekil 5.2.7.2. Çövenli Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

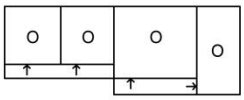
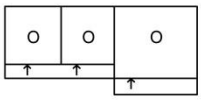
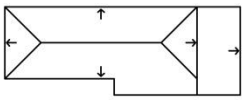
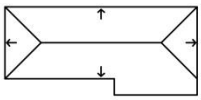
ADRES		
1 NUMARALI EV ÇÖVENLİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT YAN YANA SIRALANMIŞ ÜÇ ODADAN OLUŞMAKTADIR. YAN CEPHESİNE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. GİRİŞLERDEN İKİ TANESİNİN ÜZERİ SAÇAKLA ÖRTÜLMÜŞTÜR.	

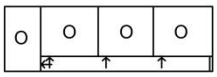
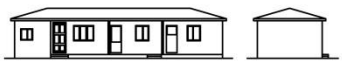
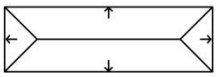
ADRES	
2 NUMARALI EV ÇÖVENLİ / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. SAĞ YAN CEPHESİNE İLAVE BİR ODA YAPILMIŞ OLUP İLAVE ODANIN ÜZERİ TEK YÖNE EĞİMLİ ÇATI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR. HAYAT BULUNMAKTADIR.	

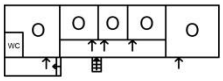
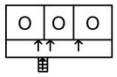
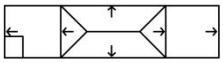
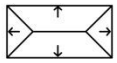
ADRES		
3 NUMARALI EV ÇÖVENLİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT HAYATTAN GİRİŞ YAPILAN DÖRT SIRA ODADAN OLUŞMAKTADIR. ORİJİNALİNDE AHŞAP OLAN PENCERELERDEN BAZILARI PVC PENCERE İLE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR. ÇATISI KIRMA OLUP KİREMİTLERİ YENİLENMİŞTİR.	

ADRES		
4 NUMARALI EV ÇÖVENLİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALARDAN OLUŞMAKTADIR. İKİ YAN CEPHEYE KULLANICILAR TARAFINDAN İLAVE ODALAR YAPILMIŞTIR. HAYAT BÖLÜMÜ SUBASMAN SEVİYESİNE KADAR YERDEN YÜKSELTİLMİŞTİR. SOL YAN CEPHEDE ODANIN İÇERİSİNE TUVALET EKLENMİŞTİR.	

5.2.8. Develi

1877 yılında Osmanlı-Rus Harbi sonrası yedi hane göç etmiş ve köy kurulmuştur. Köylüler, develer ile Kıyıköy ve Panayır İskelesi'nden nakliye işi yaptıklarından köyün ismi de buradan gelmiştir. 1935 ve 1950 yıllarında Bulgaristan'dan köye göçler olmuştur.

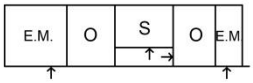
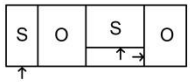
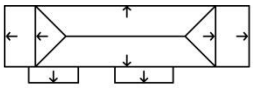
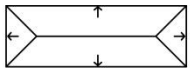
Develi köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.8.1.).

Şekil 5.2.8.1. Develi Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

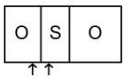
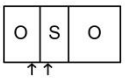
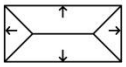
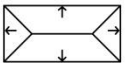
ADRES		
1 NUMARALI EV DEVELİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA VE İKİ ODADAN OLUŞMAKTA OLUP İKİ YANINA İLAVE MEKAN YAPILMIŞTIR. YAPIDA İKİ ADET GİRİŞ SAÇAĞI BULUNMAKTADIR.	

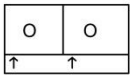
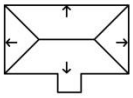
ADRES		
2 NUMARALI EV DEVELİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT TERK EDİLMİŞTİR. GİRİŞ KAPISI AHŞAP TEK KANATLI OLUP ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR.	

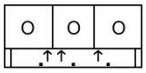
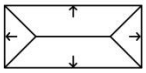
ADRES		
3 NUMARALI EV DEVELİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. ODALARA HAYATTAN GİRİŞ YAPILMAKTADIR. TERK EDİLEN KONUT HARAP DURUMDADIR.	

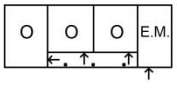
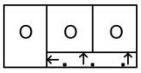
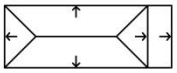
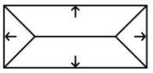
ADRES		
4 NUMARALI EV DEVELİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. ODALARA HAYATTAN GİRİŞ YAPILMAKTADIR. KIRMA ÇATI KULLANILMIŞTIR.	

ADRES		
5 NUMARALI EV DEVELİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT HAYATTAN GİRİŞ YAPILAN SIRA ODALARDAN OLUŞMAKTADIR. YAN CEPHEYE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR.	

5.2.9. Doğanca

1896 yılında Bulgaristan'ın Becenova bölgesinden göç eden yedi hane, köyün bulunduğu alanı beğenerek yerleşmişler ve köyün ismini de yeni kurulduğundan dolayı Doğanca olarak belirlemişlerdir.

Doğanca köyü 1935 yılında Bulgaristan'ın Eskicuma, Osmanpazarı ve Şumnu isimli yerleşim yerlerinden göç etmek zorunda kalan ailelerin gelmesi ile büyümüş olup 1941, 1951 ve 1978 yıllarında yine Bulgaristan'dan aldığı göçler ile günümüzdeki halini almıştır.

Köyün kültürel zenginliği hasırcılık ve dokumacılıktır. Ayrıca köyde önceleri kiremit üretimi yapıldığı da bilinmektedir.

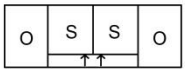
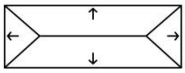
Doğanca köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.9.1.).

Şekil 5.2.9.1. Doğanca Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

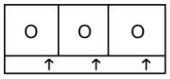
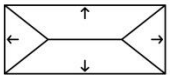
ADRES		
1 NUMARALI EV DOĞANCA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA BİR ODADAN OLUŞAN İKİ MODÜLÜN BİRLEŞMESİ İLE OLUŞMUŞTUR. HAYAT MEKANI BULUNMAKTADIR. CEPHESİ SİMETRİKTİR.	

ADRES		
2 NUMARALI EV DOĞANCA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ÜÇ SIRA ODANIN YAN YANA GELMESİ İLE OLUŞMUŞTUR. HAYAT MEKANININ İKİ YANI VE ÜZERİ KAPALI OLUP TEK CEPHESİ AÇIKTIR. KIRMA ÇATI KULLANILMIŞTIR.	

5.2.10. Düzova

Eskiden bir Rum köyü olan yerleşimin adı Mengeret olarak bilinmektedir. Köyün ismi daha sonra bölge düzlük ve ovalık olduğundan Düzova olarak değiştirilmiştir.

Köye 1924-1928 yıllarında Yunanistan'ın Selanik bölgesinden ve 1935-1951 yıllarından Bulgaristan'dan muhacirler gelerek yerleşmişlerdir.

Köyün halk tarafından bilinen iki mahallesi vardır. Bu mahalleler; köyün orta kısmında yer alan yerli mahallesi ve köyün batısında yer alan muhacirler tarafından kurulan muhacir mahallesidir.

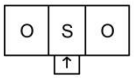
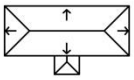
Düzova köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.10.1.).

Şekil 5.2.10.1. Düzova Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

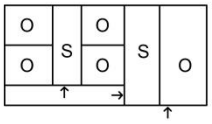
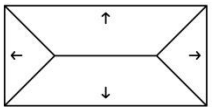
ADRES		
1 NUMARALI EV DÜZOVA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA VE SOFAYA AÇILAN İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. SİMETRİK CEPHEYE SAHİP KONUTTA GİRİŞ SAÇAĞI BULUNMAKTADIR. KONUTUN PENCERE VE KAPILARI ZARAR GÖRMÜŞTÜR.	

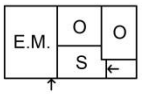
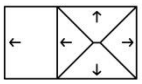
ADRES		
2 NUMARALI EV DÜZOVA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT KULLANILMAMAKTA OLUP HAYAT BULUNMAKTADIR. KONUTA BİTİŞİK DEPO AMBAR BÖLÜMÜ YER ALMAKTADIR. ÇATISI KIRMA ÇATI FORMUNDADIR.	

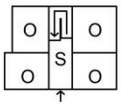
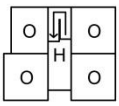
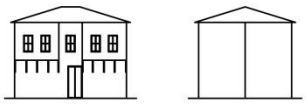
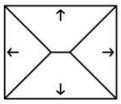
ADRES		
3 NUMARALI EV DÜZOVA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA İKİ ODADAN OLUŞMAKTA OLUP GÜNÜMÜZDE KULLANICISI YOKTUR. YAN CEPHEDE KONUTA BİTİŞİK EKLENTİ MEKAN İNDİRME YAPILMIŞTIR. PENCERELERİ AHŞAP OLUP 1/2 ORANINA SAHİPTİR.	

ADRES		
4 NUMARALI EV DÜZOVA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO MEKANLARI, BİRİNCİ NORMAL KATINDA YAŞAM ODALARI YER ALMAKTADIR. ÇİFT KANATLI AHŞAP KAPISI VE AHŞAP PENCERELERİNDE SÖVE KULLANILMIŞ OLUP KAT SİLMESİ VARDIR. CEPHESİ GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİKTİR.		

5.2.11. Evrencik

Muhacirler gelip yerleşmeden önce bir Rum köyü olan Evrencik'in önceki adı Sofides'tir. Köyün günümüzdeki yerleşim alanı üçüncü yerleşim yeridir. Halk tarafından eski evrencik diye bilinen sahanın köyün ilk yerleşim yeri olduğu ve Rumların söz konusu sahada oturduğu bilinmektedir.

Bir rivayete göre; Evrencik (Sofides) köyüne altı yüz metre uzaklıkta yer alan ve bir Türk köyü olan Sofular köyüne, Evrencik'ten domuz kokusu gittiğinden Sofular köyü halkı kokudan rahatsız olmuştur. Sofular köyünün ileri gelenleri Evrencik köyünün Rum başkanını çağırarak konuyu anlatmış ve köyü başka bir bölgeye taşımasını istemiştir. Rum başkan "Neden gidelim ? , Köyümüzü neden değiştirelim ? " diye sorunca, Sofular köyü kethüdası da ona yüksek sesle Rumca "Sofides ! (öğren ve çık !)" demiştir. Öğren çık kelimeleri zamanla Evrencik haline gelmiş ve köyün ismi Evrencik olmuştur. Diğer bir rivayete göre ise; Sofular köy kethüdası yine kızgın ve yüksek sesle "Evrene çık!" diyerek bağırmış bunun üzerine köyün adı Evrencik olmuştur. Bu olay üzerine Rumlar köyü ince koru denilen köyün güneybatısına taşımıştır. Ancak rüzgar estiği zaman domuz kokusunun yine Sofular köyüne gitmesi sebebiyle köy üçüncü ve günümüzdeki yerleşim alanına taşınmıştır (şekil 5.2.11.1.).

Şekil 5.2.11.1. Evrencik Köyü Genel Görünümü

Köye ilk olarak Osmanlı-Rus Harbi sonrası göç eden Yörükler ve Gacallar, on beş hane olarak gelmiş ve Rumlar ile beraber yaşamışlardır. 1924 nüfus mübadelesi ile köyü tamamen terk eden Rumların iki katlı evlerine Selanik ve Drama'dan gelen muhacirler yerleşmiştir.

Köyde üç adet çeşme bulunmaktadır. Bunlar; Pomak Çeşmesi, Hıdır Çeşme ve Arnavut Çeşmesi'dir. Arnavut Çeşmesi tarihi yapısını günümüzde de korumaktadır (şekil 5.2.11.2.).

Şekil 5.2.11.2. Evrencik Köyü Arnavut Çeşmesi

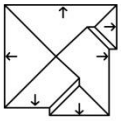
Evrencik köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.11.3.).

Şekil 5.2.11.3. Evrencik Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

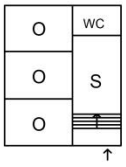
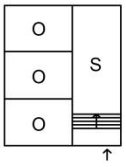
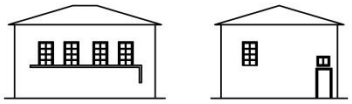
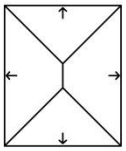
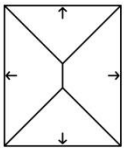
ADRES		
1 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
B+2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT HALK ARASINDA PAPAZIN EVİ OLARAK BİLİNMEKTEDİR. KONUT BODRUM, ZEMİN VE BİRİNCİ NORMAL KATTAN OLUŞMAKTADIR. YAPININ CEPHESİ AHŞAP KAPLAMA OLUP PENCERE VE KAPILARINDA AHŞAP SÖVE KULLANILMIŞTIR. ÇIKMALAR SÜSLÜ PAYANDALARLA DESTEKLENMİŞTİR. GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLIDIR.		

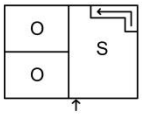
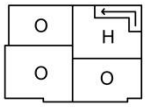
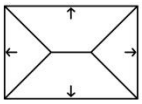
ADRES	
2 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN GİRİŞ KAPISI TEK KANATLI OLUP ÜZERİNDE SOFA AYDINLATMASI BULUNMAKTADIR. KONUT AKTİF OLARAK KULLANILMAKTADIR. PENCERE ORANI 1/2 OLUP AHŞAP SÖVELİDİR.	

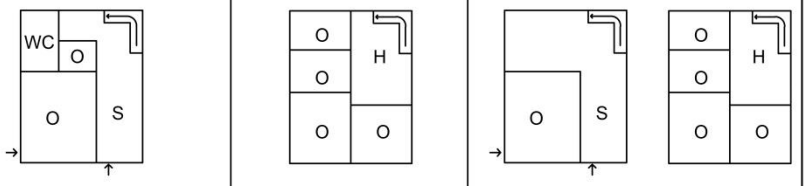
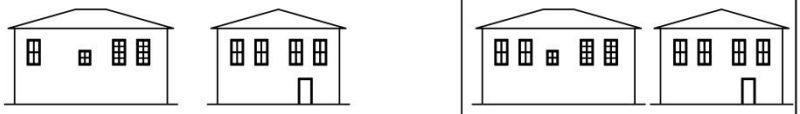
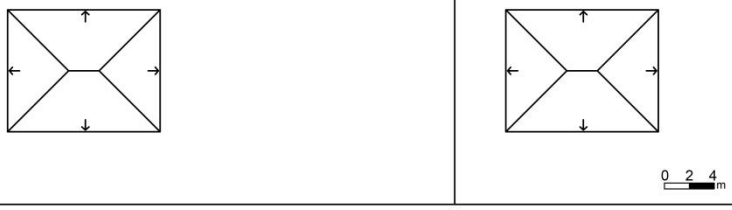
ADRES		
3 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN YAN CEPHESİ YIKILDIĞINDAN TUĞLA İLE ÖRÜLMÜŞTÜR. AHŞAP PENCERE SÖVESİ BULUNMAKTADIR. GİRİŞ KAPISININ YANINDA SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR.		

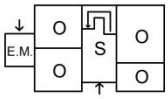
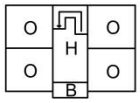
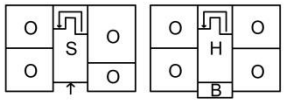
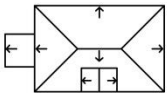
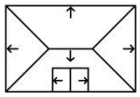
ADRES		
4 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT AKTİF OLARAK KULLANILMAKTADIR. CEPHE AHŞAP KAPLANMIŞ OLUP PENCERELERDE SÖVE BULUNMAKTADIR. KULLANICILAR TARAFINDAN PENCERELERDEN BİRİ KAPATILMIŞTIR.		

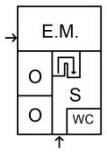
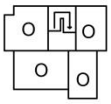
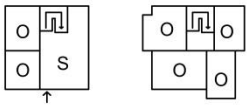
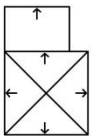
ADRES		
5 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLIDIR VE İKİ YANINDA SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA LOCA BALKON BULUNMAKTADIR. ÇATIDA ÜÇGEN ALINLIK AHŞAP VE SÜSLEMELİDİR. YAPININ BİR KISMINDA ÖZGÜN AHŞAP KAPLAMANIN ÜZERİ SIVANMIŞTIR.		

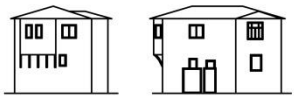
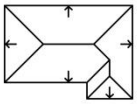
ADRES								
6 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ								

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT KULLANILMAKTA OLUP GİRİŞ KAPISI VE PENCERELERİ DEĞİŞTİRİLMİŞTİR. YAPIYA İLAVE SAMANLIK MEKANI YAPILMIŞTIR.		

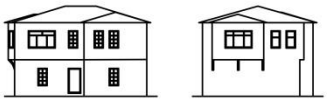
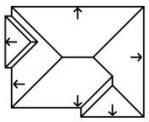
ADRES	
7 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT TERK EDİLMİŞTİR. ZEMİN KATTA AYRI GİRİŞLİ DEPOSU VARDIR. GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR.		

ADRES		
8 NUMARALI EV EVRENCİK VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN CEPHESİ AHŞAP KAPLAMADIR. İKİ CEPHEDE KAPALI ÇIKMA YAPILMIŞTIR. PENCERELERİNDEN BAZILARI KULLANICILAR TARAFINDAN KAPATILMIŞTIR.		

5.2.12. Evrenli

Köyün eski adı Aya Yorgi'dir. Köyde Bulgarlar ve Rumlar birlikte yaşamışlardır. Köyde önceden kilise olduğu ancak sonradan yıkıldığı köylüler tarafından söylenmiştir. Köye ilk olarak 1912 yılında Bulgaristan'ın Kamchia ve Karacaoğlu köyünden göçmenler gelmiştir. Bulgar ve Rumlardan kalan iki katlı evlere yerleşmişlerdir. Daha sonra 1935 yılında da Bulgaristan'ın yine Kamchia köyünden muhacirler köye gelmişlerdir. Muhacirler tek katlı ve kerpiç evler inşa ederek bir mahalle kurmuşlar ve köyün günümüzdeki hali şekillenmiştir (şekil 5.2.12.1.).

Şekil 5.2.12.1. Evrenli Köyü Genel Görünümü

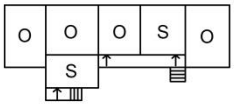
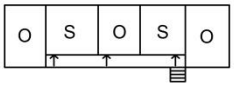
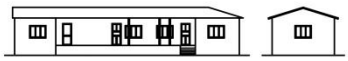
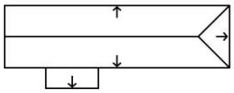
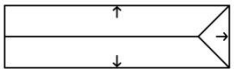
Evrenli köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.12.2.).

Şekil 5.2.12.2 Evrenli Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

ADRES		
1 NUMARALI EV EVRENLİ / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPIDA ÜÇ AYRI KONUT TEK ÇATI ALTINA TOPLANMIŞTIR. HAYAT BULUNMAKTADIR. ÖN CEPHEDE İLAVE BİR SOFA ODASI YAPILMIŞTIR. ÇATIDA HEM BEŞİK HEM KIRMA FORM KULLANILMIŞTIR.	

5.2.13. Hamidiye

Köy Sultan II.Abdülhamid zamanında kurulmuş bir Türk köyü olup Hamidiye ismini almıştır. Köyde yaşayanlar tarafından köyün 1890'lı yıllarda kurulduğu belirtilmiştir. Köye; Yunanistan, Bulgaristan, Makedonya'nın Usturumca bölgesinden ve Sırbistan'dan göçmenler gelmiştir.

Köy ormanlık alanlar arasında yer alan yüksek bir düzlük üzerine kurulmuştur. Köyün güney yönünde ormanlık alan ile düzlük arasından Hamidiye deresi (rivayete göre dereden biri geçerken suyun güçlü akıntısından pabucunu düşürdüğü için halk arasındaki adı Pabuç deredir) akmakta olup; dereden gelen kaynak suyu köy meydanındaki çeşme ile köy halkının içme suyu ihtiyacını karşılamıştır (şekil 5.2.13.1.). Köy halkının geçim kaynağı ormancılıktır.

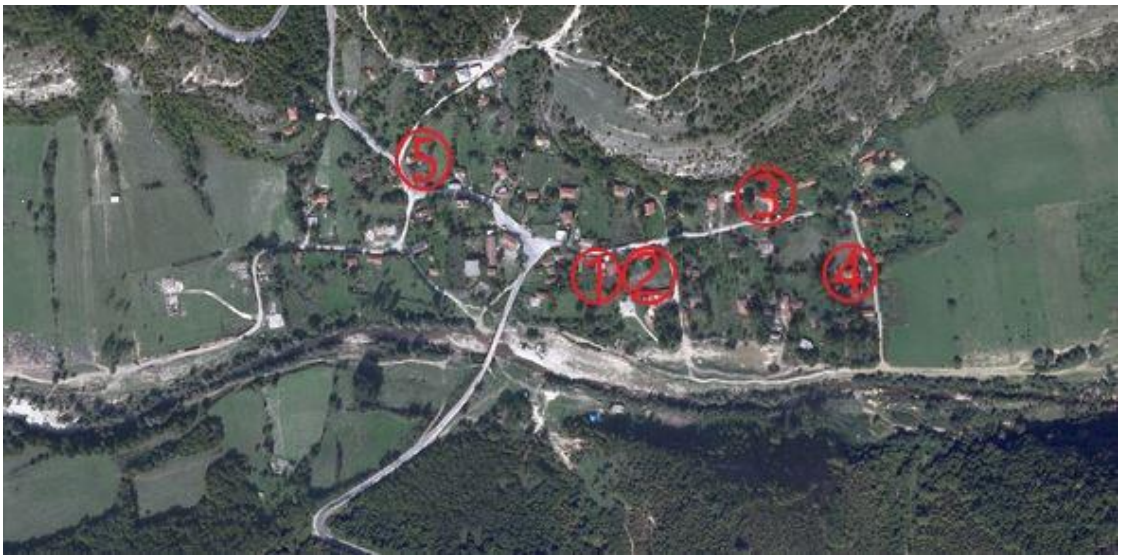

Şekil 5.2.13.1. Hamidiye Köyü ve Hamidiye Deresi

Mehmet ÖZEN, Muhtar, Röportaj

"Göçmenler önce Müsellim Köyü'ne gitmiş ancak ormanlık olmadığı için beğenmemişler. Bu köy ormanlık ve su kaynağı da olduğu için buraya yerleşmişler. Ayrıca dedemler ağaçlardan manda arabası yapıyorlarmış. Burası da çok ormanlık olduğu için mesleklerini devam ettirebileceklerini düşünüp buraya yerleşmişler."

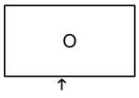
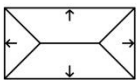
Hamidiye köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.13.2.).

Şekil 5.2.13.2. Hamidiye Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

ADRES		
1 NUMARALI EV HAMİDİYE / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT TEK ODADAN OLUŞMAKTADIR. ÜZERİ KIRMA ÇATI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR.	

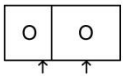
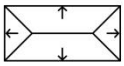
ADRES		
2 NUMARALI EV HAMİDİYE / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. ODALARIN KAPILARI HAYATA AÇILMAKTADIR. HAYATIN ÜZERİ VE BİR YANI KULLANICILAR TARAFINDAN KAPATILMIŞTIR.	

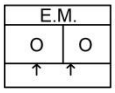
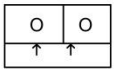
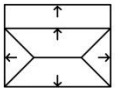
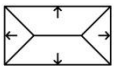
ADRES		
3 NUMARALI EV HAMİDİYE / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. ODA KAPILARININ BİRİ TEK KANATLI DİĞERİ ÇİFT KANATLIDIR. ÇİFT KANATLI KAPININ ÜZERİNDE DİKDÖRTGEN FORMDA PENCERE YER ALMAKTADIR. PENCERELERİN BİR ADETİNDE AHŞAP KEPENK BULUNMAKTA OLUP DİĞER PENCERE KEPENKLERİ MUHTEMELEN ZAMANLA ZARAR GÖRDÜĞÜNDEN MEVCUT DEĞİLDİR.	

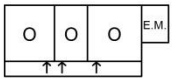
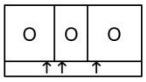
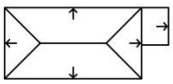
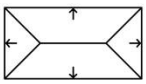
ADRES		
4 NUMARALI EV HAMİDİYE / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. TEK KANATLI AHŞAP ODA KAPILARI HAYATA AÇILMAKTADIR. KONUTUN ARKA CEPHESİNDE DEPO AMAÇLI KULLANILAN İNDİRME BULUNMAKTADIR.	

ADRES		
5 NUMARALI EV HAMİDİYE / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİP OLUP ÜÇ ODASI BULUNMAKTADIR. TEK KANATLI AHŞAP ODA KAPILARI HAYATA AÇILMAKTADIR. KONUTUN YAN CEPHESİNDE DEPO AMAÇLI KULLANILAN İNDİRME BULUNMAKTADIR.	

5.2.14. Hasbuğa

Rumlar tarafından kurulan köyün eski ismi bilinmemekle birlikte isminin yaklaşık beş yüz dekarlık alanda yapılan bağcılık ve üzüm yetiştiriciliğinden geldiği ve muhtemelen hasbağlar olduğu tahmin edilmektedir. Zaman içerisinde söyleyiş şeklinden kaynaklı olarak köye günümüzde Hasbuğa denmektedir.

Köye 1877-1878 yıllarından itibaren Yunanistan'ın Selanik ve Drama bölgesinden, Bosna ve Makedonya'dan göçmenler gelerek yerleşmiştir. 1924 yıllarında da mübadele sonucu gelen mübadiller köye yerleşerek köyün günümüzdeki halini şekillendirmiştir (şekil 5.2.14.1.).

Şekil 5.2.14.1. Hasbuğa Köyü Genel Görünümü

Mehmet KUMRU, Hasbuğa Köy Sakini, Röportaj

"Babam 1915 yılında Birinci Dünya Savaşı çıktığında sekiz yaşındaymış. Savaş çıktığı için Yunanistan'da yaşadığımız köyü terk ederek bu köye gelmiş. Burada yirmi-otuz hane Rum evi varmış. Evler yanık veya yıkık olduğundan tamir edip oturmuşlar. Babamın yaşı tutmadığı için Çanakale Savaşı'na cepheye gitmemiş. Fakat amcam cepheye gitmiş ve şehit olmuş. Babamlar köye geldiklerinde üç sene oturmuşlar. Üç sene sonunda köye Yunanlılar tekrar gelmiş ve babamları ve köylüyü bu evlerden çıkartmış. Babamlar Çorlu'nun Karamehmet köyüne kaçarak oradaki Türk ailelerin yanına sığınmış. Bu köylerde evler dolduğundan bazı aileler ahırlarda ve samanlıklarda yaşamış. Sonra Atatürk köyümüzü kurtarınca babamlar köyümüze tekrar geri gelmiş ve evlerine yerleşmiş."

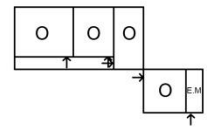
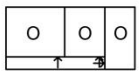
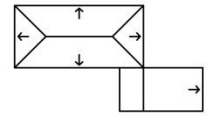
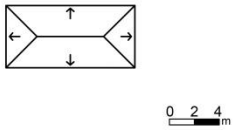
Hasbuğa köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.14.2.).

Şekil 5.2.14.2. Hasbuğa Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

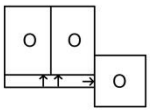
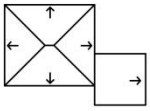
ADRES		
1 NUMARALI EV HASBUĞA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNDE OLUP HAYAT BULUNMAKTADIR. KULLANICILAR TARAFINDAN İLAVE BİR ODA VE DEPO AMAÇLI BİR MEKAN YAPILMIŞTIR.	

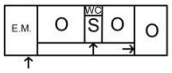
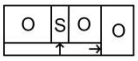
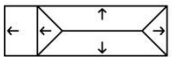
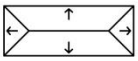
ADRES		
2 NUMARALI EV HASBUĞA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT HAYATTAN GİRİŞ YAPILAN İKİ ODANIN YAN YANA GELMESİ İLE OLUŞMUŞTUR. KULLANICILAR TARAFINDAN EKLENTİ BİR ODA YAPILMIŞTIR.	

ADRES		
3 NUMARALI EV HASBUĞA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT AKTİF OLARAK KULLANILMAKTA OLUP HAYAT MEKANI BULUNMAKTADIR. İHTİYAÇLAR DOĞRULTUSUNDA DEPO AMAÇLI BİR EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR.	

5.2.15. Kışlacık

Kuruluşu Traklar dönemine dayanan köyde, nüfusça çoğunluk olan Bulgarlar, Rumlar ve Türkler birlikte yaşamıştır. Köyün eski adı Urgas'tır. Köyün ismi Bulgarca olması sebebiyle değiştirilmiştir. Bir rivayete göre; köyden geçen askerlerin köyün etrafında çok sayıda bulunan hayvan ahırlarını (kışlaları) görmesi sonucu bu bölgeye kışla bölgesi anlamında kışlacık tabiri kullanılmış ve köye kışlacık adı verilmiştir. Bir diğer rivayete göre ise bu bölgede askerler konaklayarak kışı köyde geçirmiş yani kışladığı için köye kışlacık adı verilmiştir.

Köye 1912 yılında Bulgaristan'ın Vasilkos bölgesinden Türkler göç etmişlerdir. Daha sonra 1923 yılında Rumlar Yunanistan'a gidince Dramalı Türkler anlaşmalı olarak mallarını da yanlarına alarak köye gelmişlerdir. 1935 yılında da Romanya'dan muhacirler göç etmişlerdir.

Rumların köyde yaşadığı dönemlerde her evin bahçesinde dut ağacı olduğu ve ipek böcekçiliği yapıldığı ve köye gelen muhacir Türklerin de bir süre ipek böcekçiliği yaptıkları bilinmektedir. Günümüzde asırlık dut ağaçlarından bir tane kalmış olup köy okulunun bahçesinde yer almaktadır (şekil 5.2.15.1.).

Şekil 5.2.15.1. Kışlacık Tarihi Dut Ağacı

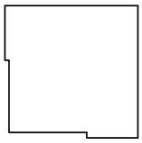
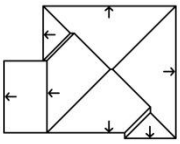
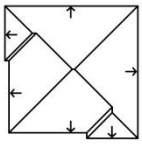
Kışlacık köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.15.2.).

Şekil 5.2.15.2. Kışlacık Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

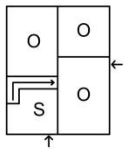
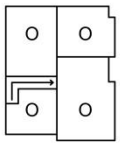
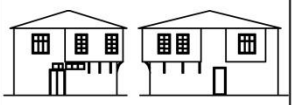
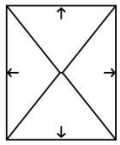
ADRES		
1 NUMARALI EV KIŞLACIK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE	 		
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN YAN CEPHESİNE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA ÇIKMA YAPILMIŞ VE PAYANDALAR KULLANILMIŞTIR. KONUTUN DIŞI AHŞAP KAPLANMIŞTIR. PENCERE VE KAPILARDA AHŞAP SÖVE BULUNMAKTADIR. GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLI İKEN KULLANICISI TARAFINDAN BİR KANATI KAPATILARAK TEK KANATLI OLARAK KULLANILMAKTADIR. KAPI ÜZERİNDE SOFA PENCERE YER ALMAKTADIR.		

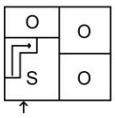
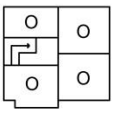
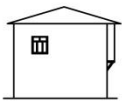
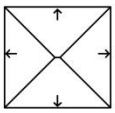
ADRES		
2 NUMARALI EV KIŞLACIK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP	X	KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO AMAÇLI ODALAR YER ALMAKTADIR. ÖN VE YAN CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. GİRİŞ KAPISI AHŞAP VE ÇİFT KANATLI OLUP ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR. KULLANICISI TARAFINDAN TERK EDİLEN YAPI HASAR GÖRMÜŞTÜR.		

ADRES		
3 NUMARALI EV KIŞLACIK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP	X	KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTA TEK KANATLI AHŞAP KAPI İLE GİRİLMEKTEDİR. GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR. ÖN CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. KONUT KULLANILMADIĞINDAN HARAP DURUMDADIR.		

5.2.16. Kızılağaç

Köyün eski ismi Yatros'tur. Yatros ismi Türkçe olmadığı için değiştirilmiş ve köye yakın olan Pabuç Deresi etrafında bolca yetişen kızılağaçlardan esinlenilerek Kızılağaç ismi verilmiştir.

Köyde ilk olarak Rumlar ve Bulgarlar yaşamıştır. Yöre halkı köyde Rum ve Bulgarlara ait pek çok çiftlik (Papazın çiftliği, Popayana çiftliği ve Dimitro'nun çiftliği) olduğunu ancak günümüze kadar ulaşmadığını söylemişlerdir. 1912 yılında savaştan kaçarak gelen Türk göçmenler can havli ile geldikleri için yanlarında hiçbir malvarlığı getirememiştir. Köye gelerek yerleşen bu göçmenler Rumlar ile birlikte yaşamışlardır ve hatta Rumların çobanlıklarını bile yapmışlardır. 1928 yılında köye Razgrad ve Petriç'ten bir göçmen kafilesi daha gelmiştir. 1928 muhacirleri ise malları ile (koyun ve at vs.) köye göç etmişlerdir. Köye son olarak 1977 yılında Bulgaristan'dan göçmenler yerleşmiştir.

Rumlar döneminde köyde bulunan kilise yıkılarak yerine cami yapılmıştır.

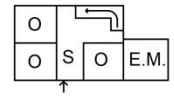
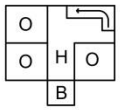
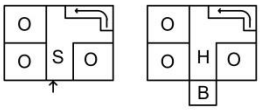
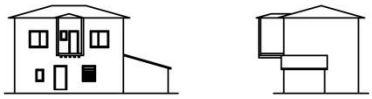
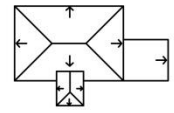
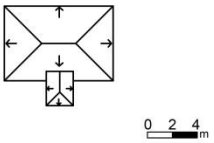
Kızılağaç köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.16.1.).

Şekil 5.2.16.1. Kızılağaç Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

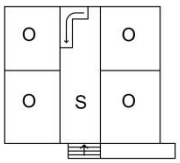
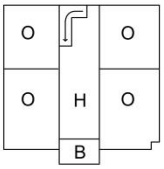
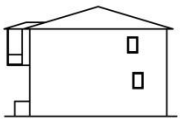
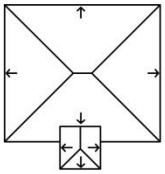
ADRES		
1 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN YAN CEPHESİNE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA ÇIKMA BALKON BULUNMAKTADIR. PENCERELERDEN BİR TANESİ SONRADAN PVC PENCERE İLE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.		

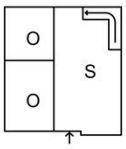
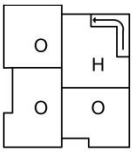
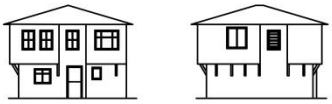
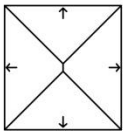
ADRES		
2 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİK OLUP BİRİNCİ NORMAL KATINDA ÇIKMA BALKON BULUNMAKTADIR. ÇİFT KANATLI KAPIYA SAHİP OLUP KAPI ÜSTÜNDE SOFA PENCERESİ MEVCUTTUR.		

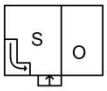
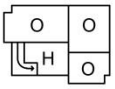
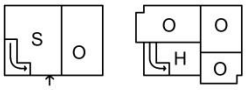
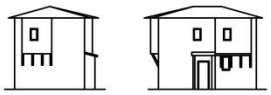
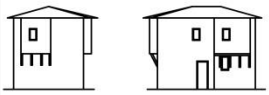
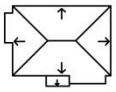
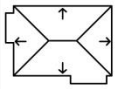
ADRES		
3 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN KULLANICISI BULUNMAKTADIR. GİRİŞ KAPISI VE BAZI CAMLARINDA SONRADAN DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR. ÖN VE YAN CEPHELERİNDE ÇIKMA YAPILMIŞ VE PAYANDA KULLANILMIŞTIR.		

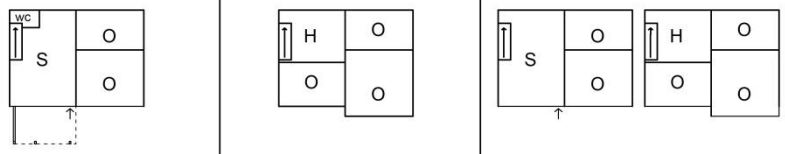
ADRES		
4 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTA İLAVE GİRİŞ SAÇAĞI YAPILMIŞTIR. YAN VE ÖN CEPHELERİNDE ÇIKMA VE PAYANDA KULLANILMIŞTIR. ZEMİN KAT ÖN CEPHEDE BULUNAN CAM SONRADAN PVC'YE ÇEVRİLMİŞTİR.		

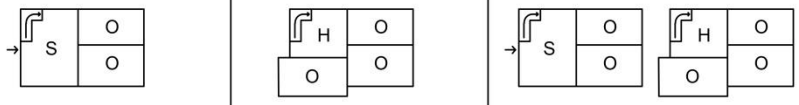
ADRES	
5 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN KULLANICISI BULUNMAKTADIR. İLAVE GİRİŞ SAÇAĞI YAPILMIŞTIR. KONUTUN İKİ CEPHESİNDE ÇIKMA OLUP PAYANDA KULLANILMIŞTIR. BİNANIN BİR CEPHESİ TAŞ İLE ÖRÜLMÜŞ OLUP DAHA SONRA YIKILAN BİR BÖLÜMÜNDE TUĞLA KULLANILMIŞTIR.		

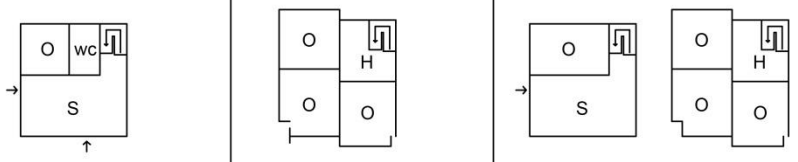
ADRES		
6 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ÖN VE YAN CEPHELERİNDE ÇIKMA OLUP PAYANDA KULLANILMIŞTIR. KONUTUN ZEMİN KAT YAN CEPHESİNDE SONRADAN CAM AÇILMIŞTIR. AYNI CEPHENİN BİRİNCİ NORMAL KATINDA BİR ADET PENCERE KAPATILMIŞTIR.		

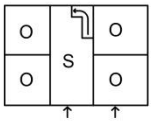
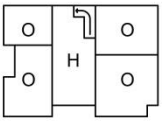
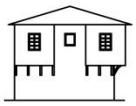
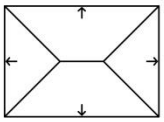
ADRES		
7 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN KULLANICISI BULUNMAKTADIR. ÖN VE YAN CEPHELERİNDE KAPALI ÇIKMA KULLANILMIŞTIR. KONUTUN ORİJİNAL GİRİŞ KAPISI KAPATILARAK FARKLI BİR CEPHEYE AÇILAN PVC MALZEMELİ KAPI KULLANILMAKTADIR. BAZI PENCERELER SONRADAN PVC OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.		

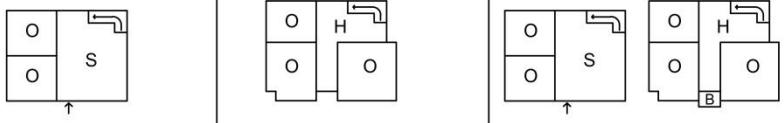
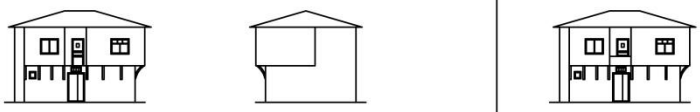
ADRES	
8 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA ANA GİRİŞTEN BAĞIMSIZ DEPO MEKANLARI BULUNMAKTADIR. PENCERE VE KAPILARDA AHŞAP SÖVE KULLANILMIŞTIR. GİRİŞ KAPISI SONRADAN DEMİR KAPI İLE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.		

ADRES		
9 NUMARALI EV KIZILAĞAÇ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO ODALARI BULUNMAKTADIR. GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLI OLUP AHŞATIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA YER ALAN LOCA BALKON YIKILMIŞTIR. AYNI KATTA BULUNAN BİR ADET CAM PVC OLARAK DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.		

5.2.17. Kömürköy

Köyün eski ismi Pineke'dir. Köyün ismi daha sonra yörede torluk yakılarak mangal kömürü üretildiğinden Kömürköy olarak değiştirilmiştir. Köyde önceden Bulgarlar yaşamıştır.

1912 yılında köye Menlik ve Petriç'ten gelen ilk muhacirlere, günümüzde yerli anlamına gelen gacal tabirini kullanılmaktadır. 1924 yılında ise Drama bölgesinden gelen göçmenlere köylüler pomak demektedir.

Köyde zamanında Bulgarlar tarafından karakol binası olarak kullanılmış bir yapı bulunmaktadır (şekil 5.2.17.1.).

Şekil 5.2.17.1. Kömürköy Eski Bulgar Karakolu

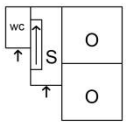
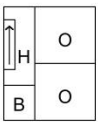
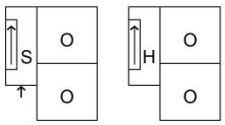
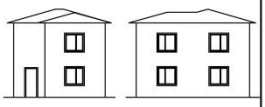
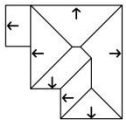
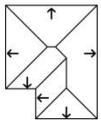
Kömürköy köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.17.2.).

Şekil 5.2.17.2. Kömürköy Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

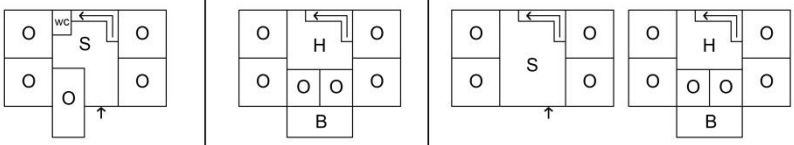
ADRES		
1 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ZEMİN VE BİRİNCİ NORMAL KAT OLMAK ÜZERE İKİ KATLIDIR. YAPININ SOL YAN CEPHESİNE TUVALET EKLENMİŞTİR. ZEMİN KAT SAĞ YAN CEPHEDE PENCERELERDEN BİRİ KULLANICILAR TARAFINDAN KAPATILMIŞTIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA KULLANICILAR TARAFINDAN İLAVE BALKON YAPILMIŞTIR.		

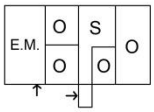
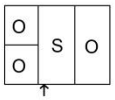
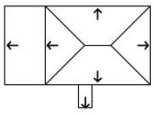
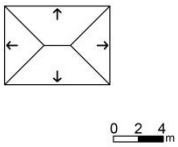
ADRES		
2 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPININ HAYAT BÖLÜMÜNÜN BİR KISMI KAPATILARAK ODA YAPILMIŞTIR. ZEMİN KATTA ISLAK HACİM EKLENMİŞTİR. BİRİNCİ NORMAL KATTA BALKON BULUNMAKTADIR. KAPI VE PENCERE DOĞRAMALARI AHŞAPTIR.		

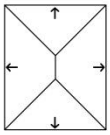
ADRES	
3 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPININ YAN CEPHESİNE DEPO OLARAK EKLENTİ MEKAN VE GİRİŞE RÜZGARLIK YAPILMIŞTIR. KONUTTA KIRMA ÇATI KULLANILMIŞTIR.	

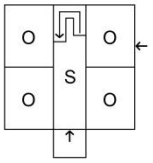
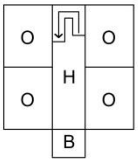
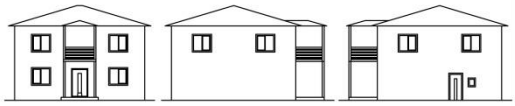
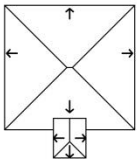
ADRES		
4 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN	GİRİLEMEDİ		
CEPHE	 		
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPI ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR. YAN CEPHEDE KAPALI ÇIKMA YAPILMIŞ VE PAYANDALAR İLE DESTEKLENMİŞTİR. KAPI VE PENCERELER AHŞAPTIR.		

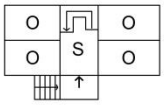
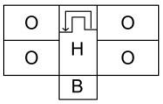
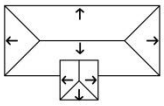
ADRES	
5 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN YAN CEPHESİNDE BAĞIMSIZ GİRİŞİ OLAN DEPO ODASI BULUNMAKTADIR. ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR. GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİK CEPHELİDİR. BİRİNCİ NORMAL KATTA BALKON BULUNMAKTADIR.		

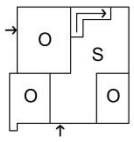
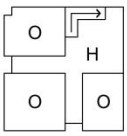
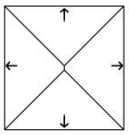
ADRES		
6 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİK CEPHEYE SAHİPTİR. KONUT GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLI OLUP AHŞAPTIR VE ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA BALKON YER ALMAKTADIR. YAPI ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR FAKAT BAKIMSIZ DURUMDADIR.		

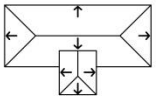
ADRES	
7 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE	 		
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO ODALARI BULUNMAKTADIR. CEPHESİ AHŞAP KAPLAMA OLUP ORİJİNAL KAPI VE PENCERELER AHŞAPTIR. YAN CEPHEDE KULLANICILAR TARAFINDAN BAZI PENCERELER KAPATILMIŞTIR.		

ADRES		
8 NUMARALI EV KÖMÜRKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ B+2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN	GİRİLEMEDİ		
CEPHE	 		
ÇATI			0 2 4 m
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BODRUM, ZEMİN VE BİRİNCİ NORMAL KATLIDIR. GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİK CEPHEYE SAHİPTİR. GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLI VE AHŞAP OLUP İKİ YANINDA SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA BALKON YER ALMAKTADIR.		

5.2.18. Küçükyayla

Köyün eski ismi Ayana olup bir Rum köyü olarak kurulmuştur. Cumhuriyetin ilanından sonra, yörenin etrafında yer alan yüksek ve irili ufaklı yaylalar köye Küçükyayla ismini vermiştir (şekil 5.2.18.1.).

Şekil 5.2.18.1. Küçükyayla Köyü Genel Görünümü (URL – 19)

Rumların yaşadığı köye ilk olarak 1912 yılında savaştan kaçarak gelen muhacirler yerleşmiş ve Rumlar ile birlikte yaşamışlardır. 1924 senesinde mübadele anlaşması sonucunda Rumlar köyü boşaltarak terk etmişlerdir. Mübadele sonucu köye Drama, Selanik ve Petriç bölgesinden muhacirler gelmiştir. Muhacirler köye geldiklerinde Rumlardan kalan evlere yerleşmişlerdir.

Köyde Rumlar tarafından inşa edilen Rum kilisesi, muhacirler tarafından önce okul olarak kullanılmış fakat günümüze sadece bir duvarı sağlam kalmıştır (şekil 5.2.18.2.).

Şekil 5.2.18.2. Küçükyayla Köyü Yıkılan Rum Kilisesi Duvarı

Köyde Rumlardan kalma bir çeşme de bulunmaktadır (şekil 5.2.18.3.).

Şekil 5.2.18.3. Küçükyayla Köyü Rum Çeşmesi

Küçükyayla köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.18.4.).

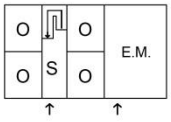
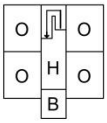
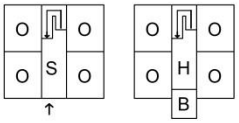
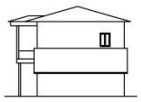
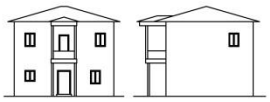
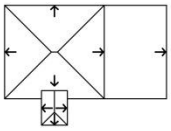
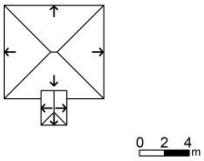

Şekil 5.2.18.4. Küçükyayla Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

ADRES	
1 NUMARALI EV KÜÇÜKYAYLA / VİZE / KIRKLARELİ	

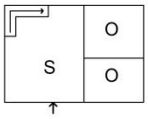
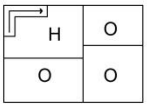
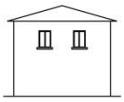
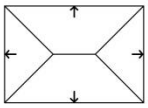

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPI ZEMİN VE BİRİNCİ NORMAL KAT OLMAK ÜZERE İKİ KATLIDIR. BİRİNCİ NORMAL KATINDA ÇIKMA BALKON BULUNMAKTADIR. YAN CEPHEDE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR.		

ADRES		
2 NUMARALI EV KÜÇÜKYAYLA / VİZE / KIRKLARELİ		

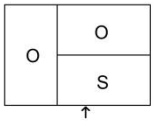
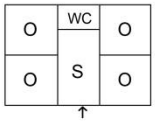
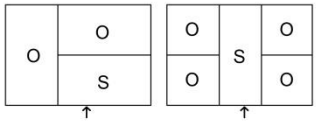
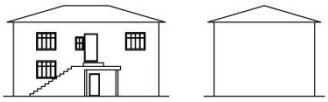
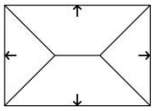
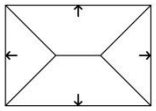
KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO ODALARI VE SOFA YER ALMAKTADIR. BİNA GİRİŞ KAPISI TEK KANATLI OLUP AHŞAPTIR.		

ADRES	
3 NUMARALI EV KÜÇÜKYAYLA / VİZE / KIRKLARELİ	

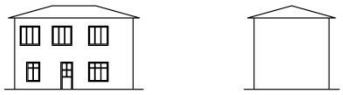
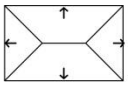

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATI AYRI BİR GİRİŞE SAHİP OLUP DEPO AMAÇLIDIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA YAŞAM ODALARI YER ALMAKTADIR. TEK KANATLI GİRİŞ KAPISININ YANINDA SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR.		

ADRES		
4 NUMARALI EV KÜÇÜKYAYLA / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN	GİRİLEMEDİ		
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ZEMİN VE BİRİNCİ NORMAL KATTAN OLUŞMAKTADIR. KAPI VE PENCERE DOĞRAMALARI AHŞAPTIR. YAPI TERK EDİLMİŞ OLUP ÖZGÜN HALİNİ KORUMAKTADIR. BAKIMSIZ KALAN KONUTTA HASARLAR MEYDANA GELMİŞTİR.		

5.2.19. Müsellim

Köyün eski adı bilinmemekte beraber önceden yaklaşık on beş hane kadar Rum köyde yaşamıştır. Köye, Arapça'da "teslim eden" anlamına gelen Müsellim adı sonradan verilmiştir.

Müsellim'e ilk olarak Balkan Savaşları döneminde Selanik ve kazası olan Nevrekop'tan muhacirler gelmiştir. 1935 yılında Bulgaristan'ın Deliormanlı bölgesinden ve 1989'da Bulgaristan'ın Burgas bölgesinden muhacirler köye yerleşmiştir. 1935 ve sonrasında gelen muhacirlere devlet tarafından muhacirlik hakkı verilmiştir.

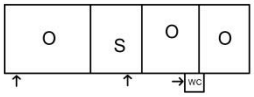
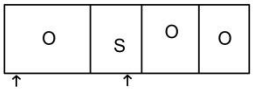
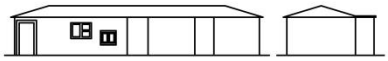
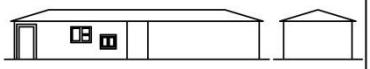
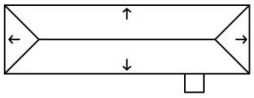
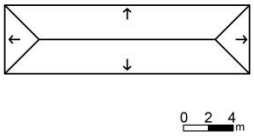
Müsellim köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.19.1.).

Şekil 5.2.19.1. Müsellim Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

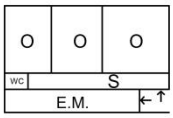
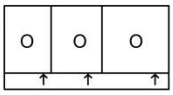
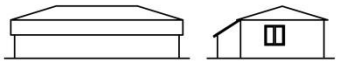
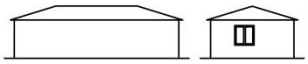
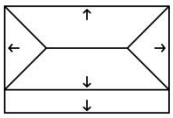
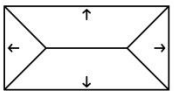
ADRES		
1 NUMARALI EV MÜSELLİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN KULLANILMAMAKTADIR. BAKIMSIZ KALAN YAPININ DUVAR VE PENCERELERİNDE HASAR MEYDANA GELMİŞTİR. YAPININ ÖN CEPHESİNE TUVALET EKLENMİŞTİR.	

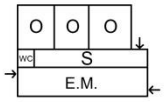
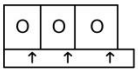
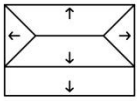
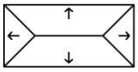
ADRES		
2 NUMARALI EV MÜSELLİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ÜÇ SIRA ODADAN OLUŞMAKTADIR. KULLANICILAR TARAFINDAN ORİJİNALİNDE AÇIK OLAN HAYAT KAPATILMIŞ VE ÖNÜNE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR.	

ADRES		
3 NUMARALI EV MÜSELLİM / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ÜÇ SIRA ODADAN OLUŞMAKTADIR. KULLANICILAR TARAFINDAN ORİJİNALİNDE AÇIK OLAN HAYAT KAPATILMIŞ VE ÖNÜNE DEPO AMAÇLI EKLENTİ MEKAN İNDİRME YAPILMIŞTIR.	

5.2.20. Okçular

Köyün eski adı Taştatarlı'dır. Köy taşlık olduğu (yumuşak kaya, beyaz kaya, kara kaya, şimşir taşı ve delikli taş) ve Ovatatarlı (Akıncılar) köyü ile karıştırılmaması için bu isim verilmiştir. Daha sonra köy Balkan Harbi zamanında askeri birlikler tarafından kışla yeri olarak kullanıldığından köyün adı Okçular olarak değiştirilmiştir.

Köyün bulunduğu bölgede önceden büyük çiftlikler yer almıştır. Bu bölgede geçim kaynağı olarak tarım ve hayvancılık yapılmıştır. 1912 yılında Arnavutluk'tan üç-beş hane gelerek köye yerleşmiştir. Daha sonra köye 1935 yılında Bulgaristan'dan muhacirler gelmişlerdir. Atatürk göçmenlere nüfus başına dokuz-on dekar tarla ve ev yapmaları için arsa vermiştir.

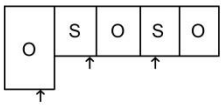
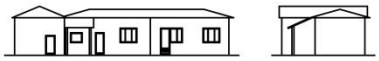
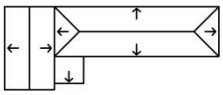
Okçular köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.20.1.).

Şekil 5.2.20.1. Okçular Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

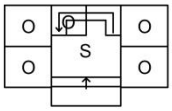
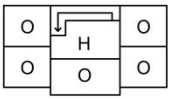
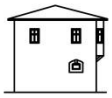
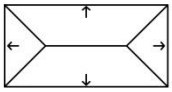
ADRES	
1 NUMARALI EV OKÇULAR / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	YAPIDA BİR SOFA BİR ODADAN OLUŞAN İKİ MODÜL VARDIR. YAN CEPHEDE AMBAR MEKANI YER ALMAKTADIR. GİRİŞLERDEN BİRİNİN ÜZERİNDE GİRİŞ SAÇAĞI BULUNMAKTADIR. KONUTUN ÇATISI KIRMA, AMBAR YAPISININ ÇATISI BEŞİK ÇATIDIR.	

ADRES		
2 NUMARALI EV OKÇULAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ARNAVUT GÖÇMENİ BİR AİLE TARAFINDAN YAPILMIŞTIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA BİR CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. KONUTUN GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLIDIR VE İKİ YANINDA SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR. ZEMİN KATTAKİ PENCERELERDE HEM SÖVE HEM KÖŞE TAŞI, BİRİNCİ NORMAL KATTAKİ PENCERELERDE SÖVE KULLANILMIŞTIR. AHŞAP KAT SİLMESİ MEVCUTTUR.		

5.2.21. Pazarlı

Köy, Traklar döneminde Vize başkent iken güvenlik gerekçesiyle pazar yeri olarak kullanılan bölgede olduğu için adını buradan almıştır. Burası köyün üçüncü yerleşkesidir.

Vize kalesiyle karşılıklı olarak yapılan bir kalenin varlığı ve bu kale ile Vize'de bulunan kale arasında duman yoluyla haberleşmelerin yapıldığı halk tarafından söylenmiştir. Traklardan sonra köyde Bizanslılar, Rumlar ve Bulgarlar yaşamıştır. Bizanslılar döneminde yapılan taş su kanalları ile İstanbul'a kadar su taşınmıştır. Rumların yaşadığı dönemde köyde üç adet değirmen yapılmıştır. Bu değirmenler Rumlar tarafından bir nevi un fabrikası gibi işletilmiştir. Günümüzde iki değirmen yıkılmış, bir tanesi ise hasarlıdır.

Köyün çoğu Bulgaristan'dan göç etmiştir. Pazarlı, 1800'lü senelerde Bulgaristan'ın Karlobat ilçesi, Burgas, Şumnu ve Deli Ormanlı bölgelerinden ve Yunanistan'ın Selanik ilçesinden göç almıştır. Romanya'dan da gelen muhacirler olmuş fakat köye yerleşmeyip başka yerlere göç etmişlerdir. Köye yerleşen muhacirlerin bir kısmı resmî bir kısmı kaçak yollarla gelmiştir. Kaçak gelenler kalacakları yerleri kendileri edinmişlerdir. Resmî yollarla gelen göçmenler Rum ve Bulgarlardan kalan evleri kullanmışlardır. Günümüzde Rum ve Bulgar evleri kalmamıştır. Köyün genelinde yer alan evler tek katlıdır. Devlet tarafından muhacirlere verilen arsalar 400-500 metrekaredir. Göçmenler arsa içerisinde ev, bahçe, ahır ve samanlık yapmışlardır. Muhacirlere nüfus başına bir-iki dönüm bahçe, altı-yedi dönüm tarla alanı verilmiştir.

Muhacirlerin bu köye gelip yerleşmesinde; Bulgaristan ve Yunanistan'a yakın olması, geldikleri yöreye (Karlobat, Burgas, Şumnu, Deli Orman) benzemesi, taş ve ormanlık arazilerin yer alması, tarıma ve hayvancılığa uygun olması, su kaynaklarının bol olması etkili olmuştur. Hatta Niğde ve Karaman'a giden muhacirler orayı beğenmeyerek Pazarlı'da bulunan akrabalarının yanına gelmişlerdir.

Pazarlı Deresi doğal su kaynağıdır. Köyde geçim kaynağı olarak; ayçiçeği, buğday, bahçecilik ve seracılık yapılmaktadır. Ormanlık alan içerisinde meşe, kayın, gürgen ağaçları çoktur.

Hüseyin Salık, Pazarlı Köy Sakini, Röportaj

“1924 yılında Bulgaristan'ın Şumnu Kasabası'nın Köseler köyünde doğdum. Ben köyde ilkokula gidiyordum. Okulda Daskalisya ve Daska denilen öğretmenler vardı. Köyde iki yüz hane Türk ve bir Bulgar hane vardı. Atatürk Latince bir yazı gönderdi. Bu gelen yazıyla Atatürk bizleri Türkiye'ye çağırdı. Bu yazıdan sonra ben bir sene daha okula gittim. Daha sonra evleri, hayvanları satıp paraya çevirdik. Amcamlarla beraber toplam on hane Türkiye'ye göç ettik. Evlerimizi sattığımız Bulgarlar da Evrencik köyünden buraya göç etmişlerdi. Bize Pazarlıya gidin orada su var orası yeşillik dediler. Bizde Edirne'de sınırda memur sorduğu zaman Pazarlı'ya gitmek istiyoruz diye söyledik. Geldiğimizde Rumlarla Bulgarlar köyü terk etmişlerdi. Biz onlardan kalan evlere yerleştik. Evler kırk-elli tane kadardı ve bazıları yıkıktı. Atatürk bize on sene satmamak şartı ile arsa verdi. Arsalar 375 metrekareydi. Arsalarımıza ormandan malzemeler getirerek kerpiçten evler yaptık. Tarla ve orman olarak on iki dekar arazi verdi. 1936 yılında Atatürk askeri tatbikatları izlemek için Trakya'ya gelmişti. Bizim köye de geldi. Çocuklar olarak sıraya dizilip Atatürk'ü karşıladık. Atatürk tüm çocukları öptü. Köyümüze daha sonra gelen muhacirler için köyün üst tarafı kamulaştırıldı. Onlar oraya düzgün biçimde yerleştiler.”

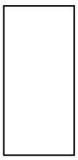
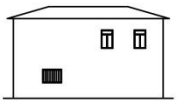
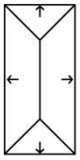
Pazarlı köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.21.1.).

Şekil 5.2.21.1. Pazarlı Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

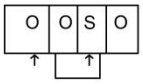
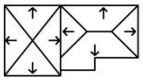
ADRES		
1 NUMARALI EV PAZARLI / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN	 GİRİLEMEDİ		
CEPHE			
ÇATI			0 2 4 m
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ÇIKMASIZ OLARAK ZEMİN VE BİRİNCİ NORMAL KAT OLMAK ÜZERE İKİ KATTAN OLUŞMAKTADIR. YAPIDA TEK KANATLI AHŞAP KAPI VE AHŞAP PENCERELER BULUNMAKTADIR.		

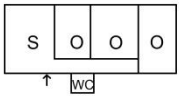
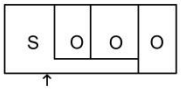
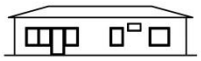
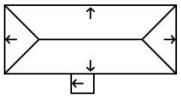
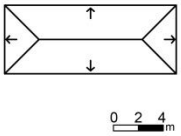
ADRES		
2 NUMARALI EV PAZARLI / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA İKİ ODA VE BİR AYRI GİRİŞLİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. GİRİŞ KAPISININ ÜZERİ SAÇAK İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR.	

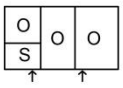
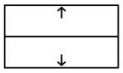
ADRES		
3 NUMARALI EV PAZARLI / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTA TEK KANATLI AHŞAP KAPI İLE GİRİLMEKTEDİR. KONUTUN BİR SOFA VE ÜÇ ADET ODASI VARDIR. KONUTUN ÖN CEPHE DUVARINA BİTİŞİK TUVALET EKLENMİŞTİR.	

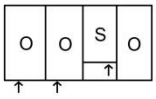
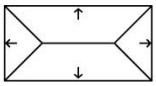
ADRES		
4 NUMARALI EV PAZARLI / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA İKİ ODA VE AYRI GİRİŞLİ BİR ODADAN OLUŞMAKTADIR. ODA GİRİŞ KAPILARI AHŞAP VE TEK KANATLIDIR. YAPIDA BEŞİK ÇATI KULLANILMIŞTIR.	

ADRES		
5 NUMARALI EV PAZARLI / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTTA AYRI GİRİŞLİ BİR DEPO ODASI, AYRI GİRİŞLİ BİR ODA VE BİR SOFA BİR ODA BULUNMAKTADIR. ODA KAPILARI AHŞAP VE TEK KANATLIDIR. KIRMA ÇATI KULLANILMIŞTIR.	

5.2.22. Sergen

Köyde Rumlar, Bulgarlar ve Türkler birlikte yaşamıştır. Köyün eski isminin Rumca yüksek ve serin anlamına gelen Seringen'dir. Seringen kelimesi zaman içerisinde söyleyişle "Sergen" olmuştur. Sergen, önceleri naiye (bucak), sonra belde olmuş fakat son yıllarda nüfusu iki binin altına düşünce köy olmuştur.

Şekil 5.2.22.1. Sergen Köyü Genel Görünümü

Köye ilk olarak 1920'li yıllarda Yunanistan'ın Selanik ve Drama bölgeleri ile Bulgaristan'ın Çukurköy bölgesinden muhacirler gelmişlerdir. Gelen muhacirler Rum ve Bulgarların boş bıraktıkları iki katlı ahşap evlere yerleşmişlerdir. 1935 yılında Bulgaristan'dan gelen muhacirlere ise devlet arsa ve tarla vermiş, muhacirler kendi evlerini yaparak köye yerleşmişlerdir (şekil 5.2.22.1.).

Köy geçmişte Rum, Bulgar ve Türklerin ortak yaşadığı bir yerleşim olduğundan bir cami, bir Rum kilisesi ve bir Bulgar kilisesi yapılmıştır. Ancak günümüzde sadece cami ayakta kalmıştır (şekil 5.2.22.2.).

Şekil 5.2.22.2. Sergen Tarihi Cami

Tarihi eski caminin karşısında ise Rumların mum yakıp dilek dileği bir yapı yer almaktadır. Yapının içinde yer alan dilek taşı Müslümanlar tarafından kaldırılarak günümüzde türbe olarak kullanılmaktadır (şekil 5.2.22.3.).

Şekil 5.2.22.3. Sergen Türbe Yapısı

Köyde üç adet çeşme vardır. Bunlar; Kamara Kaynağı, Pisbiçe (Rumca:tatlı su) ve Sergen naiyelik iken çevre köylerden gelenlerin satış yaptığı pazar meydanında yer alan Pazar Çeşmesi'dir.

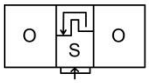
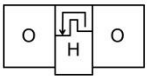
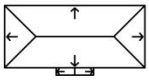
Sergen köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.22.4.).

Şekil 5.2.22.4. Sergen Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

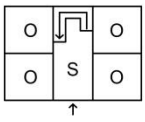
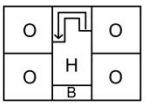
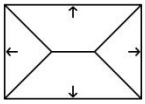
ADRES		
1 NUMARALI EV SERGEN / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİKTİR. ÇİFT KANATLI GİRİŞ KAPISININ ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ YER ALMAKTADIR. ÇATIDA ÜÇGEN ALINLIK MEVCUTTUR.		

ADRES		
2 NUMARALI EV SERGEN / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE	 		
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT YIĞMA TAŞ OLARAK İKİ KATLI OLARAK İNŞA EDİLMİŞTİR. GİRİŞ AKSINA GÖRE SİMETRİK CEPHEYE SAHİPTİR. ÇİFT KANATLI GİRİŞ KAPISI AHŞAPTIR. LOCA TİPİNDEKİ BALKON GÜNÜMÜZDE HASAR GÖRMÜŞTÜR.		

5.2.23. Sofular

Köy Osmanlı döneminde kurulmuş Türk köyüdür. Köyde yaşayan dinine bağlı sofu kişiler bulunduğu için köye sofular adı verilmiştir. Köyün geçim kaynağı tarım, ormancılık ve hayvancılıktır.

Sofular'da köylü halk ile yapılan röportajlarda; köyün Türkler tarafından 1300'lerde kurulduğu ve köyde hiç Rum tebaasının yaşamadığı belirlenmiştir. Köyde en eski tarihi yapılar, köy camisi ve köy çeşmesidir. Köylüler tarihi çeşmenin bulunduğu alanda günümüze kadar varlığını sürdürememiş hamam yapısının yer aldığını söylemişlerdir.

Köyde Osmanlı zamanında kesme taştan yapılmış sivri kemerli bir çeşme yer almaktadır (şekil 5.2.23.1.). Çeşmenin yanına hayvanların da su içmesi için ilave yalaklar bulunmaktadır.

Şekil 5.2.23.1.Sofular Köy Çeşmesi

Köyde yer alan tarihi köy camisi dikdörtgen planlı ve kesme taş ile yapılmış olup bir adet minaresi ve avlusu bulunmaktadır (şekil 5.2.23.2.).

Şekil 5.2.23.2. Sofular Köyü Tarihi Cami

Erdoğan EFE, Sofular Köy Sakini, Röportaj

“Ben 67 yaşındayım. Atalarımız 93 Osmanlı-Rus Savaşı sonrası Sofular köyüne Selanik'ten gelmişler. Sofular köyü göçmen Türkler tarafından kurulmuş. Sofular'a yaklaşık 600 metre uzaklıkta bulunan Evrencik köyü eski bir Rum köyüdür. Burda yaşayanlara, Evrencik köyündeki Rumların çeşitli eziyetler yaptıklarını büyüklerimiz anlatırlardı. Dedemi zamanında Evrencikli Rumlar öldürmüş ve eşyalarına el koymuşlardır. Büyüklerimizin anlattıklarına göre köyün çıkışında yer alan ahırlarımızda (özellikle atların yer aldığı ahırlar) hayvanlara Rumlar ses çıkarttırıyolarmış, hayvanlarının seslerini duyarak ahırlar bölgesine gelen büyüklerimize, Rumlar tuzak kurarak öldürüyorlarmış.”

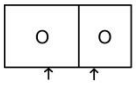
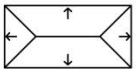
Sofular köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.23.3.).

Şekil 5.2.23.3. Sofular Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

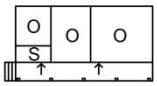
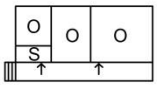
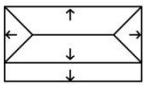
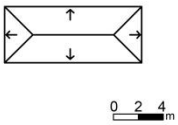
ADRES		
1 NUMARALI EV SOFULAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT SIRA ODALI PLAN TİPİNE SAHİPTİR. KONTUN KAPILARI SOKAĞA AÇILMAKTADIR. KAPI ÜZERİNDE SOFA PENCERESİ BULUNMAKTADIR.	

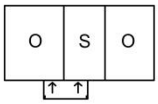
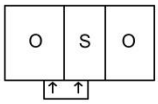
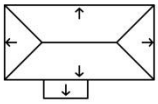
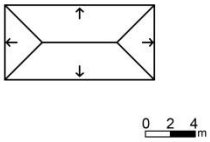
ADRES		
2 NUMARALI EV SOFULAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN GİRİŞ KAPILARI HAYAT MEKANINA AÇILMAKTADIR. KULLANICILARI TARAFINDAN HAYATIN ÜZERİ ÖRTÜLMÜŞTÜR.	

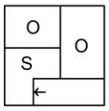
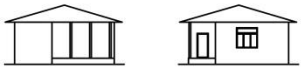
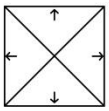
ADRES		
3 NUMARALI EV SOFULAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN GİRİŞ KAPILARININ ÜZERİ GİRİŞ SAÇAĞI İLE ÖRTÜLMÜŞTÜR.	

ADRES		
4 NUMARALI EV SOFULAR / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT BİR SOFA VE İKİ ODADAN OLUŞMAKTADIR. KONUTA HAYAT MEKANINDAN GİRİŞ YAPILMAKTADIR.	

5.2.24. Soğucak

Önceleri Rumların yaşadığı köyün eski ismi Krionero'dur. Krionero Yunancadan gelmekte olup Türkçe karşılığı soğuk su'dur. Köyün ismi daha sonra "suyu bol ocak, sulu ocak" olarak tabir edilmiş ve söyleyiş ile zamanla Soğucak olmuştur.

Köyün ilk yerleşim yeri günümüdeki sınırlarının iki kilometre güneyinde kurulmuştur. Köylüler eşkiyaların saldırılarından korunmak için günümüz köy yerleşkesinin bulunduğu alana doğru içeri çekilmiştir. Köy, iki vadi arasında soğucak deresine lineer bir şekilde kuzey-güney doğrultusunda kurulmuştur (şekil 5.2.24.1.).

Şekil 5.2.24.1. Soğucak Köyü Genel Görünümü (URL – 20)

Köye 1912, 1921 ve 1928 yıllarında Yunanistan'ın Selanik bölgesinden, 1935 ve 1951 yıllarında ise Bulgaristan'dan muhacirler gelmiştir. Rumlar tarafından terk edilen iki katlı evlere muhacirler yerleşmiştir.

Soğucak'ın Vize yönünden gelindiğinde, girişinde bir Rum karakolu olduğu fakat sonradan yıkıldığı köylülerce bilinmektedir. Ayrıca köyde papazın evi olarak bilinen tarihi bir ev ve Rumlardan kalma bir kilise bulunmaktadır. Kilise, Rumlar köyü terkettikten sonra bir süre okul olarak kullanılmış olup günümüzde kullanılmamaktadır (şekil 5.2.24.2.).

Şekil 5.2.24.2. Soğucak Eski Okul (Kilise) Binası (URL – 21)

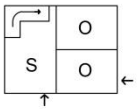
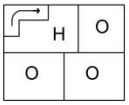
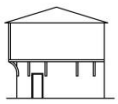
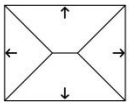
Soğucak köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.24.3.).

Şekil 5.2.24.3. Soğucak Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

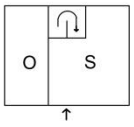
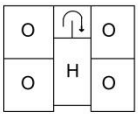
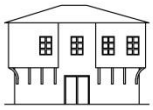
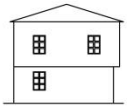
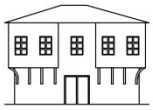
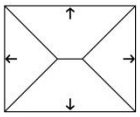
ADRES		
1 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE	 		
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO AMAÇLI ODALAR YER ALMAKTADIR. BİRİNCİ NORMAL KATTA KAPALI ÇIKMA YAPILMIŞ VE ÇIKMA PAYANDALARLA DESTEKLENMİŞTİR. KULLANICISI TARAFINDAN TERK EDİLEN KONUTUN YAPI ELEMANLARINDA VE TAŞIYICI SİSTEMİNDE HASARLAR MEYDANA GELMİŞTİR.		

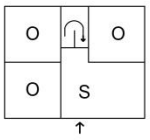
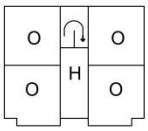
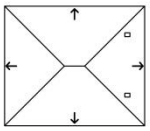
ADRES		
2 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ	PASİF	X	ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	X
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATI DEPO AMAÇLI BİR ODA VE SOFADAN OLUŞMAKTADIR. ÖN CEPHEDE YAPILAN ÇIKMALAR PAYANDALARLA DESTEKLENMİŞTİR. GİRİŞ KAPISI ÇİFT KANATLIDIR.		

ADRES		
3 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

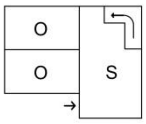
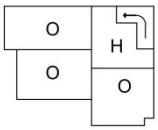
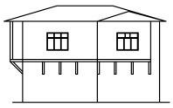
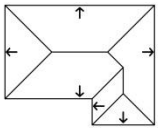
KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF	X	HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF		ORTA		İYİ	X	ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATI AMBAR, YÜKLÜK ODALARI VE SOFADAN OLUŞMAKTADIR. ÖN CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. ÇIKMALARIN KAT HİZASINDA SİLME KULLANILMIŞTIR.		

ADRES	
4 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO ODALARI VE SOFA YER ALMAKTADIR. İKİ CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. ORİJİNAL AHŞAP GİRİŞ KAPISI DEMİR MALZEMELİ KAPI İLE DEĞİŞTİRİLMİŞTİR.		

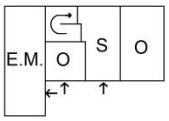
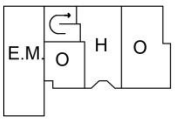
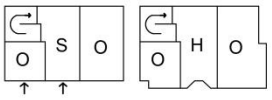
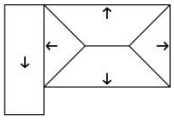
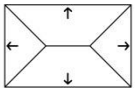
ADRES		
5 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN	GİRİLEMEDİ		
CEPHE			
ÇATI			0 2 4 m
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT HALK ARASINDA PAPAZIN EVİ OLARAK ANILMAKTADIR. YAN CEPHEDE ZEMİN KATTAN İTİBAREN İLAVE ISLAK HACİM YAPILMIŞTIR. KONUTUN PENCERELERİNDE AHŞAP PANJUR KULLANILMIŞTIR. KONUTTA KAT SİLMESİ, KÖŞE SİLMESİ VE SÖVELER BULUNMAKTADIR. KONUTUN BAZI PENCERELERİ KAPATILMIŞTIR. KULLANICISI TARAFINDAN TERK EDİLMİŞTİR.		

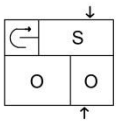
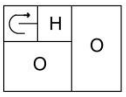
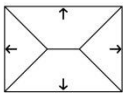
ADRES		
6 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA DEPO, KİLER ODALARI VE SOFA YER ALMAKTADIR. KONUTUN YAN CEPHESİNE BİTİŞİK OLARAK AHIR VE SAMANLIK AMAÇLI EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. ÖN VE YAN CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. KONUTTA KAT VE KÖŞE SİLMESİ KULLANILMIŞTIR.		

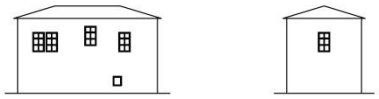
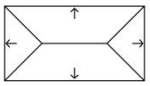
ADRES		
7 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ								
KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATINDA AYRI BİR GİRİŞİ OLAN DEPO ODALARI BULUNMAKTADIR. YAN CEPHEDE ÇIKMA YAPILMIŞTIR. PENCERELERDE AHŞAP SÖVE BULUNMAKTADIR.		

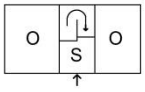
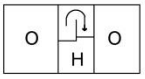
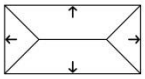
ADRES		
8 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN	GİRİLEMEDİ		
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ÇIKMASIZ OLARAK YAPILMIŞTIR. KIRMA ÇATI KULLANILMIŞTIR.		

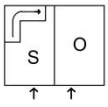
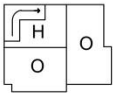
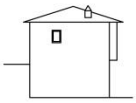
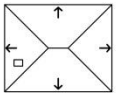
ADRES		
9 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 2	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT ÇIKMASIZ OLARAK İNŞA EDİLMİŞTİR. PENCERELERİN EN/BOY ORANI 1/3 OLARAK TESPİT EDİLMİŞTİR. PENCERELERDE VE KAPIDA AHŞAP SÖVE KULLANILMIŞTIR.		

ADRES		
10 NUMARALI EV SOĞUCAK / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
2	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	
KAGİR								

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	1.NORMAL KAT	ÖZGÜN
PLAN			
CEPHE			
ÇATI			
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN ZEMİN KATI DEPO MEKANINDAN VE SOFADAN OLUŞMAKTADIR. ÖN VE YAN CEPHEDE KAPALI ÇIKMA YAPILMIŞTIR. ÇIKMALAR PAYANDALARLA DESTEKLENMİŞTİR.		

5.2.25. Topçuköy

Kurtuluş Savaşı döneminde, topçu birliğinin köy deresinden geçerken batması sonucu köye "Topçuköy" ismi verildiği halk tarafından söylenmektedir. Diğer bir rivayete göre ise Kurtuluş Savaşı yıllarında Atatürk tarafından köye gönderilen 200-300 civarı topun bulunmasıdır.

Köyde 1920'li yıllara kadar Rumlar yaşamıştır. Kurtuluş Savaşı sonrasında Rumlar tarafından terk edilen köye Türkler yerleşmiştir. Köye yerleşen Türkler genellikle Bulgaristan'ın Razgrad, Ağmaç Köyü (Omaç Köy) ve Yunanistan'ın Selanik vilayetinden göç etmiştir.

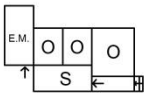
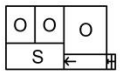
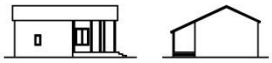
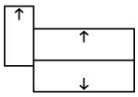
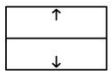
Topçuköy köyünde tespit edilen muhacir konutlarının köy içindeki konumu uydu fotoğrafı üzerine işlenmiştir (şekil 5.2.25.1.).

Şekil 5.2.25.1. Topçuköy Köyü Uydu Görüntüsü (URL – 18)

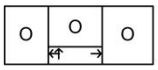
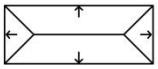
ADRES		
1 NUMARALI EV TOPÇUKÖY / VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	X

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN BİR SOFASI VE ÜÇ ODASI BULUNMAKTADIR. YAN CEPHEYE EKLENTİ MEKAN YAPILMIŞTIR. BEŞİK FORMDA ÇATIYA SAHİPTİR.	

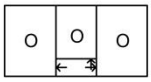
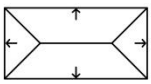
ADRES		
2 NUMARALI EV TOPÇUKÖY/ VİZE / KIRKLARELİ		

KAT ADEDİ 1	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	AKTİF		HARAP		KÖTÜ		ÖZGÜN	X
	PASİF	X	ORTA	X	İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUT HAYATTAN GİRİŞ YAPILAN ÜÇ ODAYA SAHİPTİR. ÇATISI KIRMA ÇATIDIR. KAPI VE PENCERELERİ AHŞAPTIR.	

ADRES	
3 NUMARALI EV TOPÇUKÖY/ VİZE / KIRKLARELİ	

KAT ADEDİ	KULLANIM DURUMU		SAĞLAMLIK DURUMU				ÖZGÜNLÜK DURUMU	
1	AKTİF		HARAP		KÖTÜ	X	ÖZGÜN	X
YAPIM SİSTEMİ KAGİR	PASİF	X	ORTA		İYİ		ÖZGÜN DEĞİL	

İNCELENEN KONUTUN	ZEMİN KAT	ÖZGÜN
PLAN		
CEPHE		
ÇATI		
GÖZLEMLER VE NOTLAR	KONUTUN HAYATTAN GİRİŞ YAPILAN ÜÇ ADET ODASI BULUNMAKTADIR. KIRMA ÇATILI OLAN KONUTUN KAPILARI TEK KANATLI OLUP AHŞAPTIR. PENCERELER AHŞAPTIR VE DIŞINDA SÖVE KULLANILMIŞTIR.	

6.BÖLÜM

VİZE İLÇESİ VE KÖYLERİNDEKİ MUHACİR KONUTLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Vize ilçe merkezinde yer alan Devlet Mahallesi ve ilçeye bağlı yirmi dört köyde yer alan toplam 108 adet muhacir konutu tespit edilmiş ve incelemeleri yapılmıştır. Tespit edilen konutların 97 tanesine girilerek ölçümleri yapılmış olup, 11 tanesinin mimari ölçümleri yapılamamıştır. Ölçümleri yapılan 97 adet konutun planları, tüm konutların ise cephe ve çatı çizimleri yapılmıştır. Tüm konutlar fotoğraflanmış, yapılan gözlemler not edilmiştir.

Tespit edilen 108 adet konutun 57 tanesi (%53'ü) özgün halini korumaktadır. Geriye kalan 51 adet (%47'si) konutta eklenti mekanlar inşa edilmiş, bazı pencereler kapatılmış ve konutlar özgünlüğünü kaybetmiştir. Konutların 37 tanesi (%34'ü) aktif olarak kullanılmakta olup 71 tanesi (%66'sı) pasiftir. Muhacir konutlarının kullanım oranına bakıldığında konutların çoğunun kullanıcısı tarafından terk edildiği tespit edilmiştir. Konutların sağlamlık durumları ele alındığında ise; 43 tanesi (%39,8'i) iyi durumda, 19 tanesi (%17.6'sı) orta durumda, 43 tanesi (%39,8'i) kötü durumda ve 3 tanesi (%2.8'i) harap durumda olduğu görülmüştür.

Muhacir konutları; plan, cephe, pencere, kapı ve çatı özellikleri açısından detaylı olarak incelenmiş, sonuçlar analiz edilerek tipolojik tablolar hazırlanmıştır. Ayrıca konutlara ait özellikler belirlenerek istatiksel veriler elde edilmiştir.

6.1. Plan Özellikleri

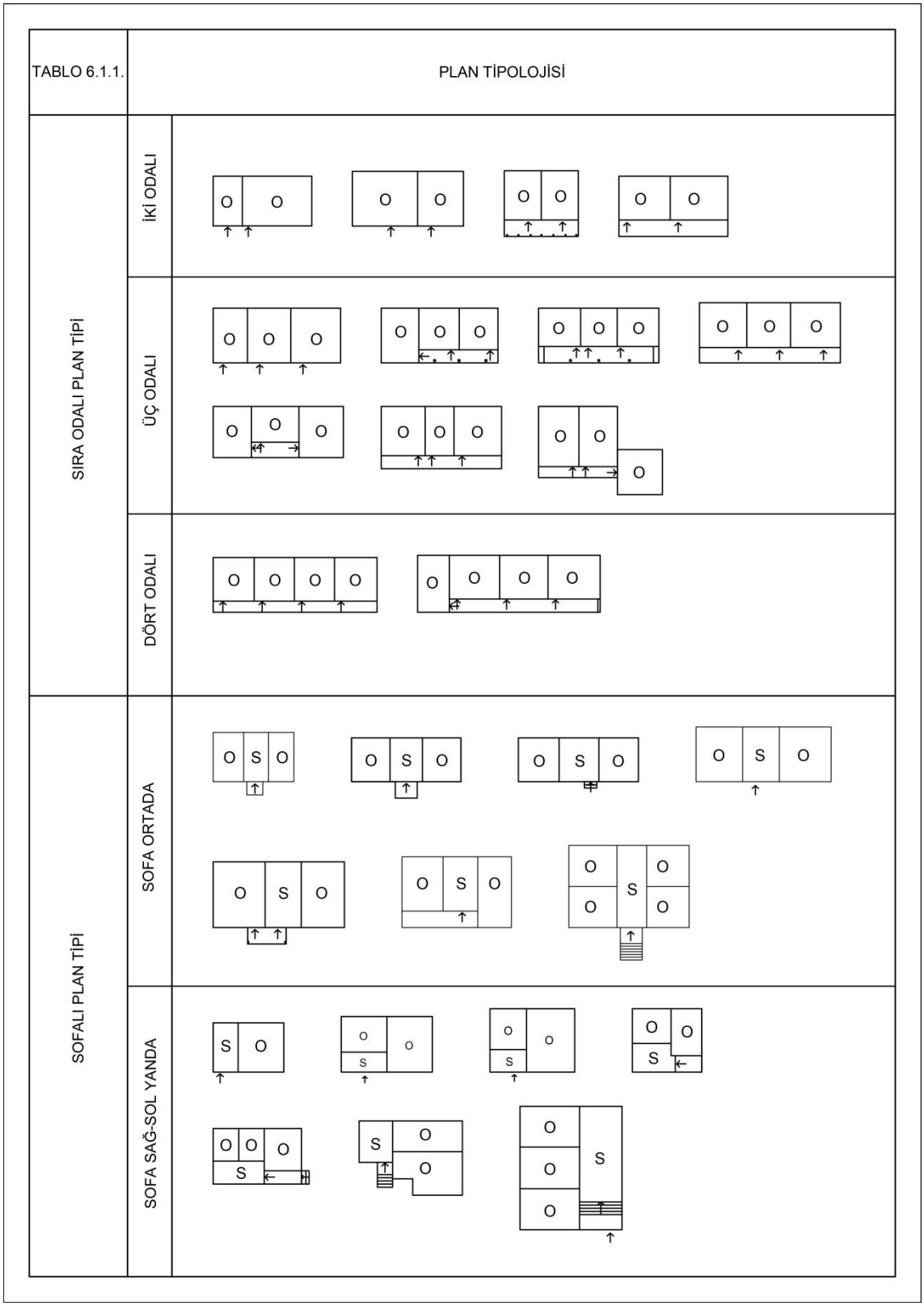
Tespit edilen muhacir konutları acil barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla basit planlı olarak inşa edilmiştir. Konutlar sadece oda ya da oda ve sofadan oluşmaktadır. Sofa; odaların kapılarının açıldığı, konuta girişin yapıldığı ve iki katlı evlerde merdivenin yer aldığı bir toplanma mekânıdır. İncelenen konutların oda ve sofadan oluşan bu plan tipi geleneksel Türk konutu olduğunu göstermektedir.

İncelenen 108 adet evin 58 tanesi zemin kattan, 1 tanesi bodrum ve zemin kattan oluşmaktadır. İncelemeler yapılırken bodrum kata sahip olan 1 adet ev de tek katlı ev olarak değerlendirilmiştir.

Tek katlı 59 adet evin 28 tanesi (%47'si) sıra odalı plan tipinde inşa edilmiştir. Bu plan tipinde yan yana sıralanan odaların her birine ayrı bir kapı ile girilmektedir (şekil 6.1.1.).

Şekil 6.1.1. Sıra Odalı Plan Tipi Örnekleri

Çizelge 6.1.1. Tek Katlı Konut Plan Tipolojisi

Tek katlı evlerin 25 tanesinde (%42'si) hayat yer almaktadır. Hayatlı evlerin tamamının önünde çatıyı destekleyen tahta direkler bulunmaktadır. Hayat mekânının üzeri devam ettirilen çatı ile kapatılmıştır. Hayat yerden yaklaşık 40-50 cm kaldırılarak inşa edilmekte ve zemin terası işlevi görmektedir (şekil 6.1.2.). Konutun giriş kapıları hayat mekânına açılmaktadır.

Şekil 6.1.2. Hayatlı Evler

İncelenen tek katlı evlerin 26 tanesinde (%44'ü) indirme tespit edilmiştir. İndirme halk arasında eklenti mekânlara verilen isimdir. Çatı eğimi devam ettirilerek son noktada kafa kurtarma yüksekliğine kadar çatı indirilerek ve etrafı duvarlarla örülerek bir oda oluşturulmaktadır (şekil 6.1.3.). Oluşturulan bu indirme odasının çatısı tek yöne eğimlidir ve kat yüksekliği eğim yönünde giderek düşmektedir. İndirmeler oda ihtiyacını karşılamak amacıyla yine konutun bir odası ya da depo, ambar amaçlı kullanılmıştır.

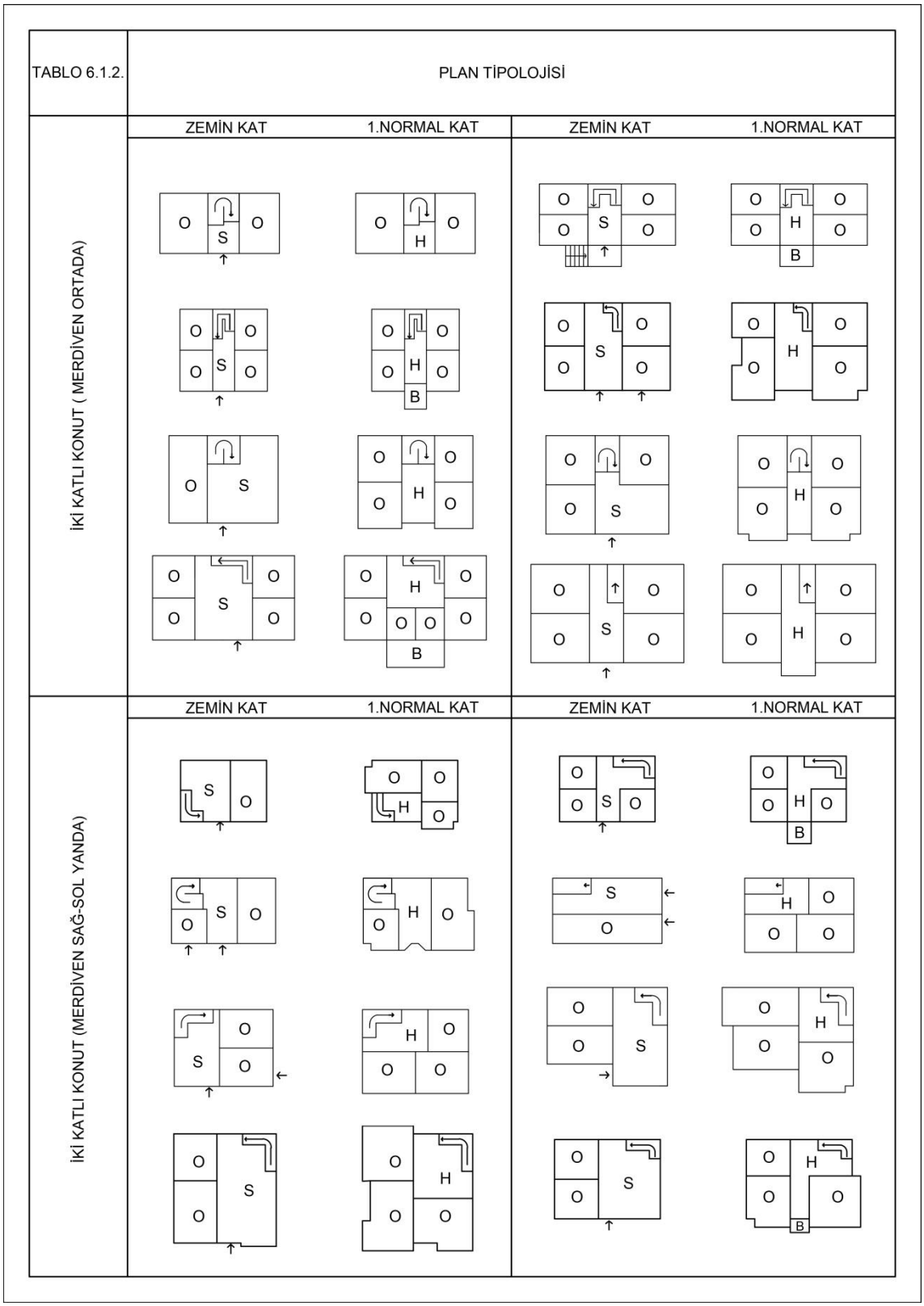

Şekil 6.1.3. İndirme Örnekleri

İki katlı 49 adet evin tamamı sofa ve odadan oluşmaktadır. Sofa mekânında yer alan merdiven ile üst kata ulaşılmaktadır. Evlerin zemin ve birinci normal katının planı benzerlik göstermektedir. İki katlı evlerin 20 tanesinin (%41'i) zemin katı önceleri ahır günümüzde depo ve ambar amacıyla kullanılmaktadır (şekil 6.1.4.). Altı ahır-depo olarak kullanılan evlerin zemin katlarında genellikle pencere bulunmamaktadır.

Şekil 6.1.4. Altı Ahır Üstü Konut Örnekleri

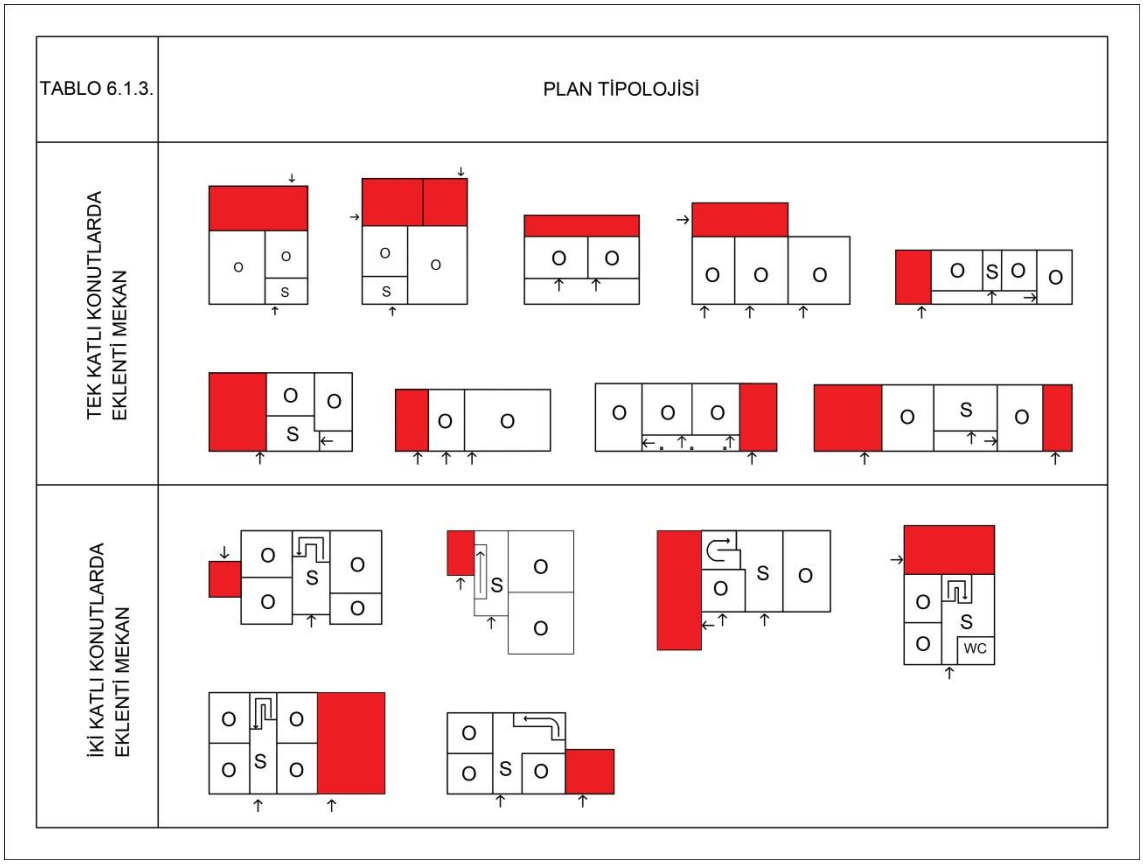
Çizelge 6.1.2. İki Katlı Konut Plan Tipolojisi

Evler basit planlı ve hızlıca inşa edildiği için zaman içerisinde ihtiyaçlar doğrultusunda yapılara ilave mekânlar eklenmiştir (şekil 6.1.5.). İncelenen toplam 108 konutun 39 tanesinde (%36'sı) eklenti mekân yapılmıştır. Eklenti mekânlar; oda, depo, ambar veya tuvalet amacıyla kullanılmaktadır.

Şekil 6.1.5. Eklenti Mekan Örnekleri

Muhacir konutları inşa edilirken tuvaletlerin tamamı bahçe içerisinde uygun bir yerde konuttan ayrı olarak yapılmıştır. Fakat bazı kullanıcılar tarafından tuvalet mekânının yeri değiştirilerek konut içerisine alınmıştır. İncelenen toplam 108 konutun 14 tanesinde (%13'ü) tuvalet konut içerisinde yer almaktadır. Konut içerisinde tuvalet bulunan evlerin özellikle günümüzde de aktif olarak kullanılan evler olduğu gözlenmiştir.

Çizelge 6.1.3. Eklenti Mekan Tipolojisi

6.2. Cephe Özellikleri

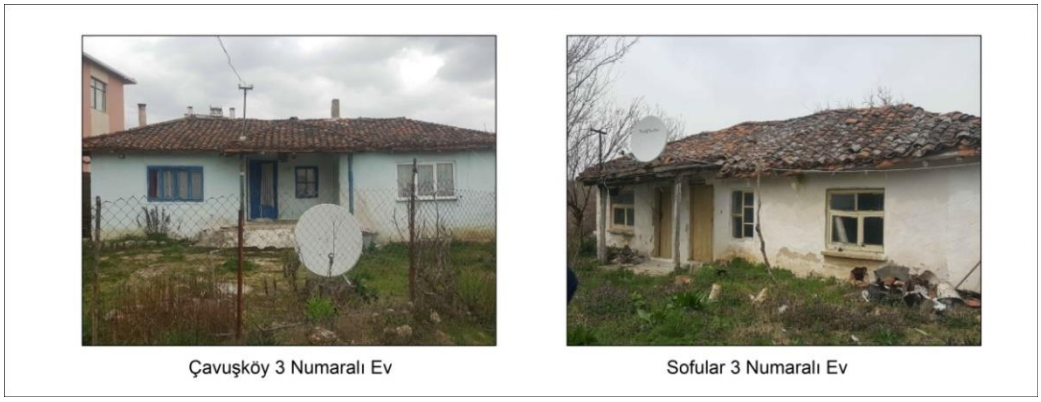
İncelenen evlerin 59 tanesi tek katlı, 49 tanesi iki katlıdır.

Tek katlı evlerin yalnızca 13 tanesi (%22'si) simetrik cepheye sahiptir (şekil 6.2.1.). Tek katlı evlerin cephelerinin çoğunluğa yakını beyaz renk boyanmış olup kapı ve pencerelerde mavi, yeşil ve bej gibi renkler kullanılmıştır.

Şekil 6.2.1. Tek Katlı Simetrik Cepheli Konutlar

Tek katlı evlerin 13 tanesinde (%22'si) giriş kapısının üzeri saçak yapılarak örtülmüştür (şekil 6.2.2.).

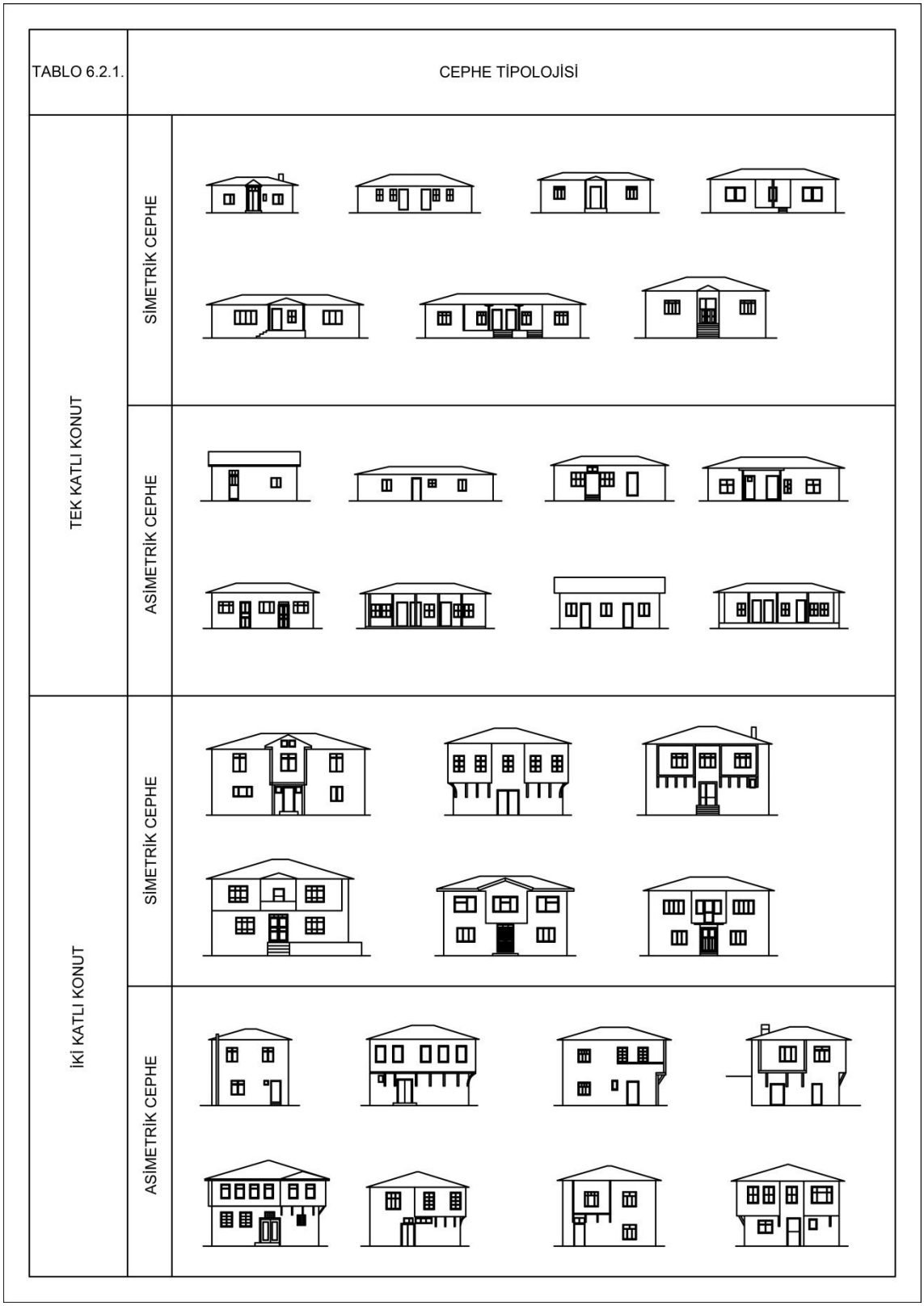

Şekil 6.2.2. Tek Katlı Giriş Saçaklı Konutlar

İki katlı 49 adet evin 16 tanesi (%33'ü) simetrik cepheye sahiptir (şekil 6.2.3.).

Şekil 6.2.3. İki Katlı Simetrik Cepheli Konutlar

Çizelge 6.2.1. Cephe Tipolojisi

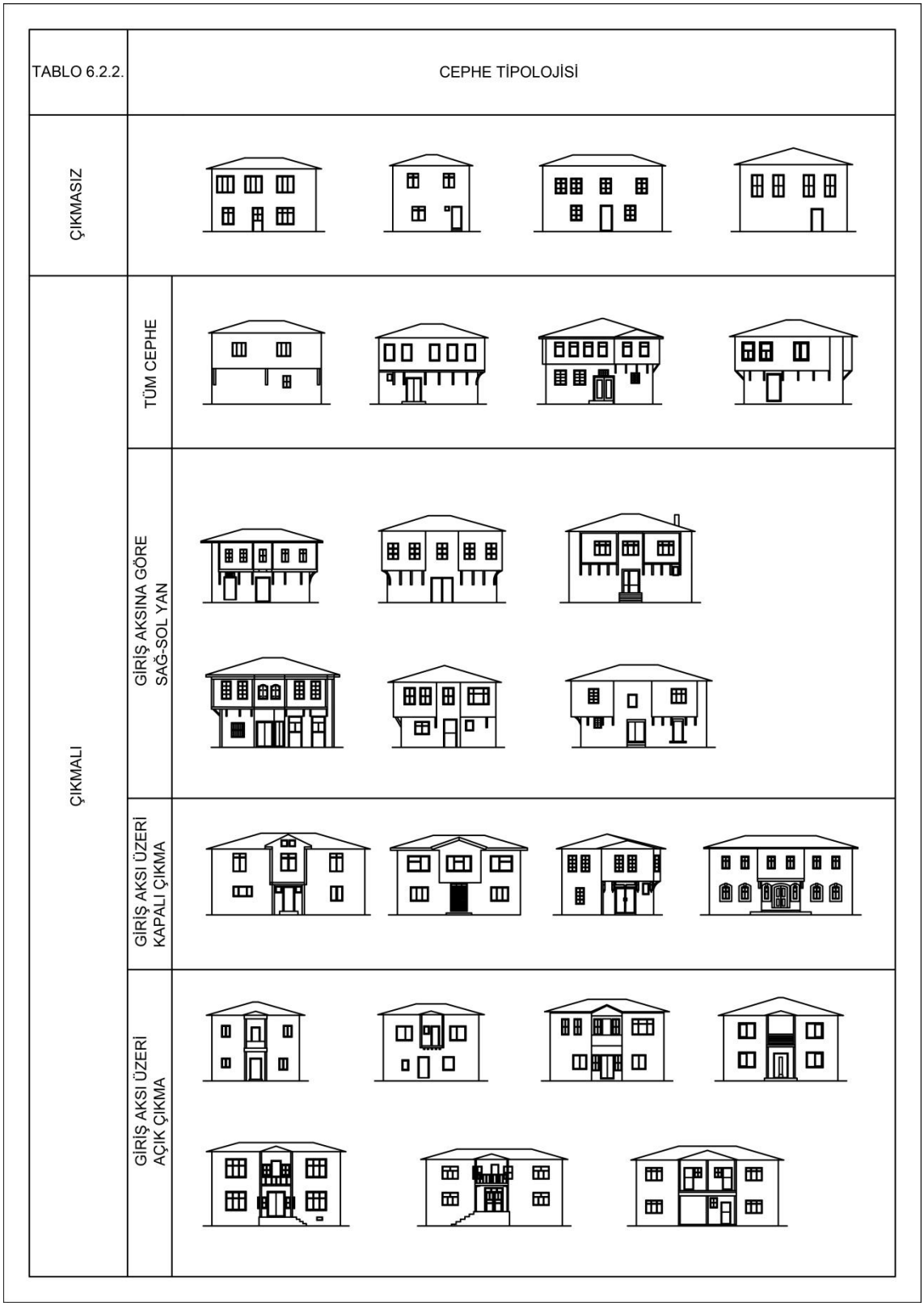
İki katlı evlerin 11 tanesinde (%22'si) balkon tespit edilmiştir. Balkonlar giriş kapısının üst hizasında yer almakta ve böylece girişte bir saçak görevi de üstlenmektedir. Balkonlar gömme (loca) tipinde ya da açık çıkma şeklinde inşa edilmiştir (şekil 6.2.4., 6.2.5.). Loca tipi balkonların sayısı 3 adet olup, açık çıkmaların sayısı 8'dir. Sayılara bakıldığında balkonlarda çoğunlukla açık çıkmalı tipin tercih edildiği görülmektedir.

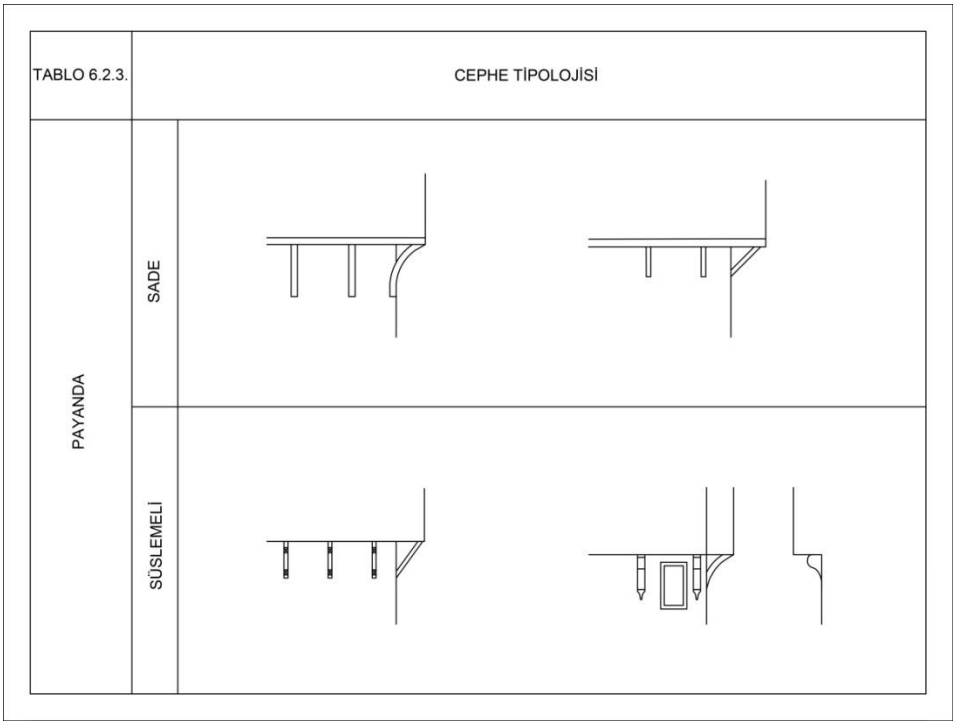
Şekil 6.2.4. İki Katlı Açık Çıkmalı Örnekler

Şekil 6.2.5. İki Katlı Loca Balkonlu Örnekler

Çizelge 6.2.2. İki Katlı Konut Cephe Tipolojisi

Çizelge 6.2.3. Payanda Tipolojisi

İki katlı evlerin 32 tanesinde (%65'inde) birinci normal katta kapalı çıkma yapılmıştır (şekil 6.2.6.). Kapalı çıkmalı evlerin tamamına yakınında (29 tanesinde) payanda (eli böğründe) kullanılmıştır. Payandalar ahşap malzemeden yapılmış olup genellikle sadedir. Fakat bazı örneklerde ahşap oyularak süsleme yapılmıştır (şekil 6.2.7.).

Şekil 6.2.6. İki Katlı Çıkmalı Payandalı Örnekler

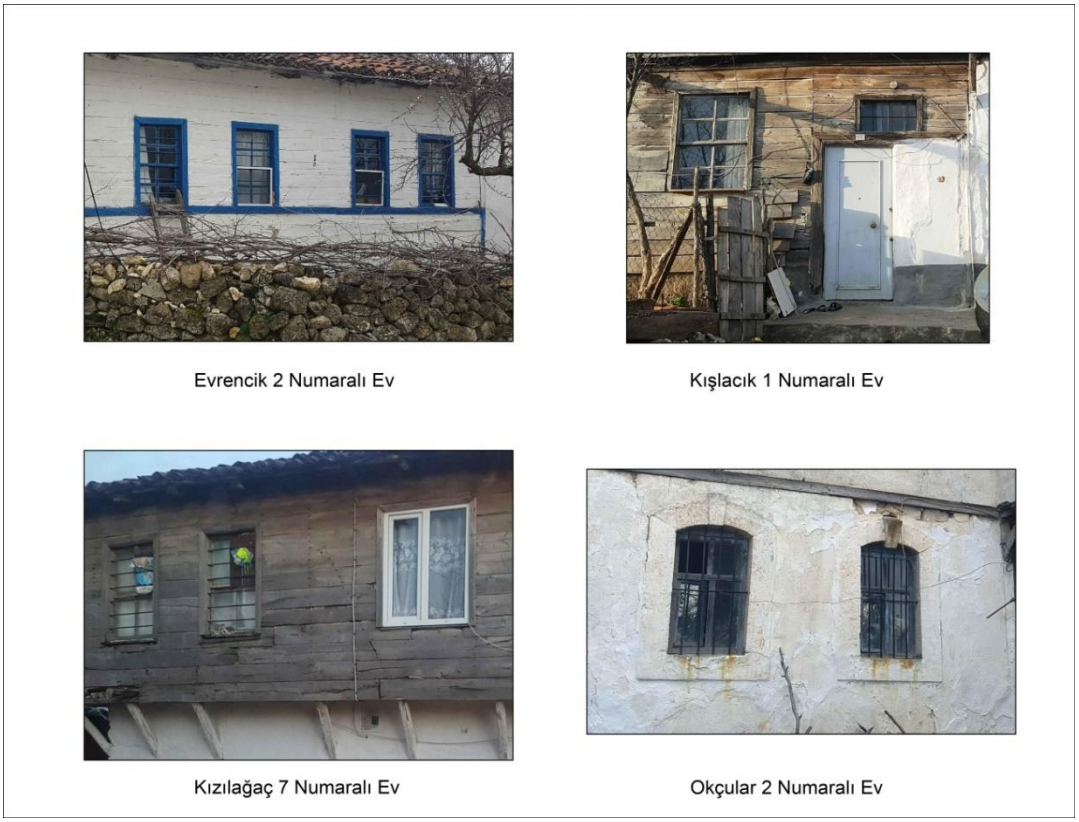
Şekil 6.2.7. Payandası Süslemeli Örnekler

İki katlı evlerin bir kısmında cepheyi süslemek amacıyla kat silmesi ve köşe silmesi kullanılmıştır (şekil 6.2.8.). Katları birbirinden ayırmak amacıyla yapılan kat silmeli ev sayısı 8 (%16) adettir. Yapıya estetik bir güzellik sağlamak amacıyla kullanılan köşe silmeli ev 2 (%4) adettir.

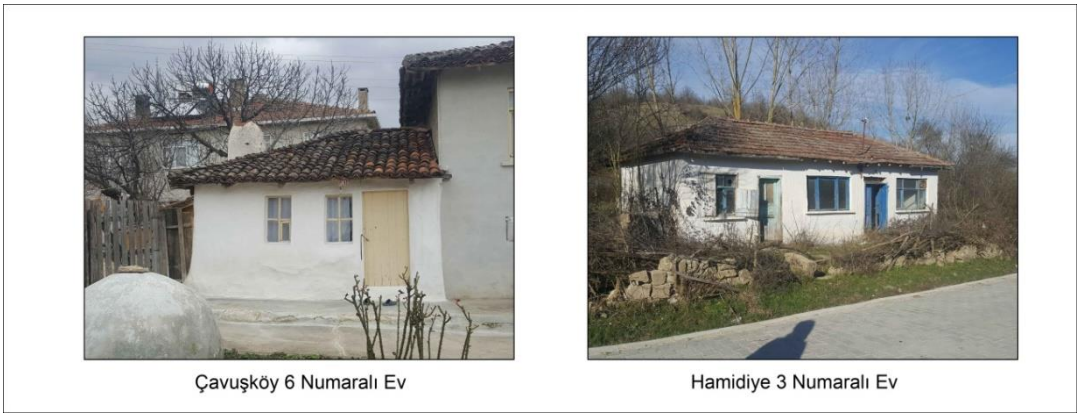

Şekil 6.2.8. Kat ve Köşe Silmeli Örnekler

Tespit edilen toplam 108 adet evin 39 tanesinde (%36'sı) kapı pencere sövesi bulunmaktadır (şekil 6.2.9.). Geriye kalan 69 adet evde herhangi bir süsleme bulunmamakta, konutlar sadeliği ve yalınlığı ile ön plana çıkmaktadır (şekil 6.2.10.).

Şekil 6.2.9. Kapı Pencere Söveli Örnekler

Şekil 6.2.10. Tek Katlı Yalın Cepheli Örnekler

6.3. Pencere Özellikleri

Muhacir konutlarında oda ve sofaların ışık ve hava alması amacıyla pencereler inşa edilmiştir. Pencereler ahşap ve cam malzemeden yapılmıştır.

İncelenen konutlarda üç tipte pencere tespit edilmiştir. Pencereler en/boy oranına göre incelenmiş ve 68 tanesi (%63'ü) 1/1 oranında, 34 tanesi (%31'i) 1/2 oranında ve 6 tanesinin (%6'sı) 1/3 orana sahip olduğu tespit edilmiştir (şekil 6.3.1., 6.3.2., 6.3.3.).

Şekil 6.3.1. Pencere Oranı 1/1 Örnekler

Kışlacık 1 Numaralı Ev

Kızılağaç 3 Numaralı Ev

Şekil 6.3.2. Pencere Oranı 1/2 Örnekler

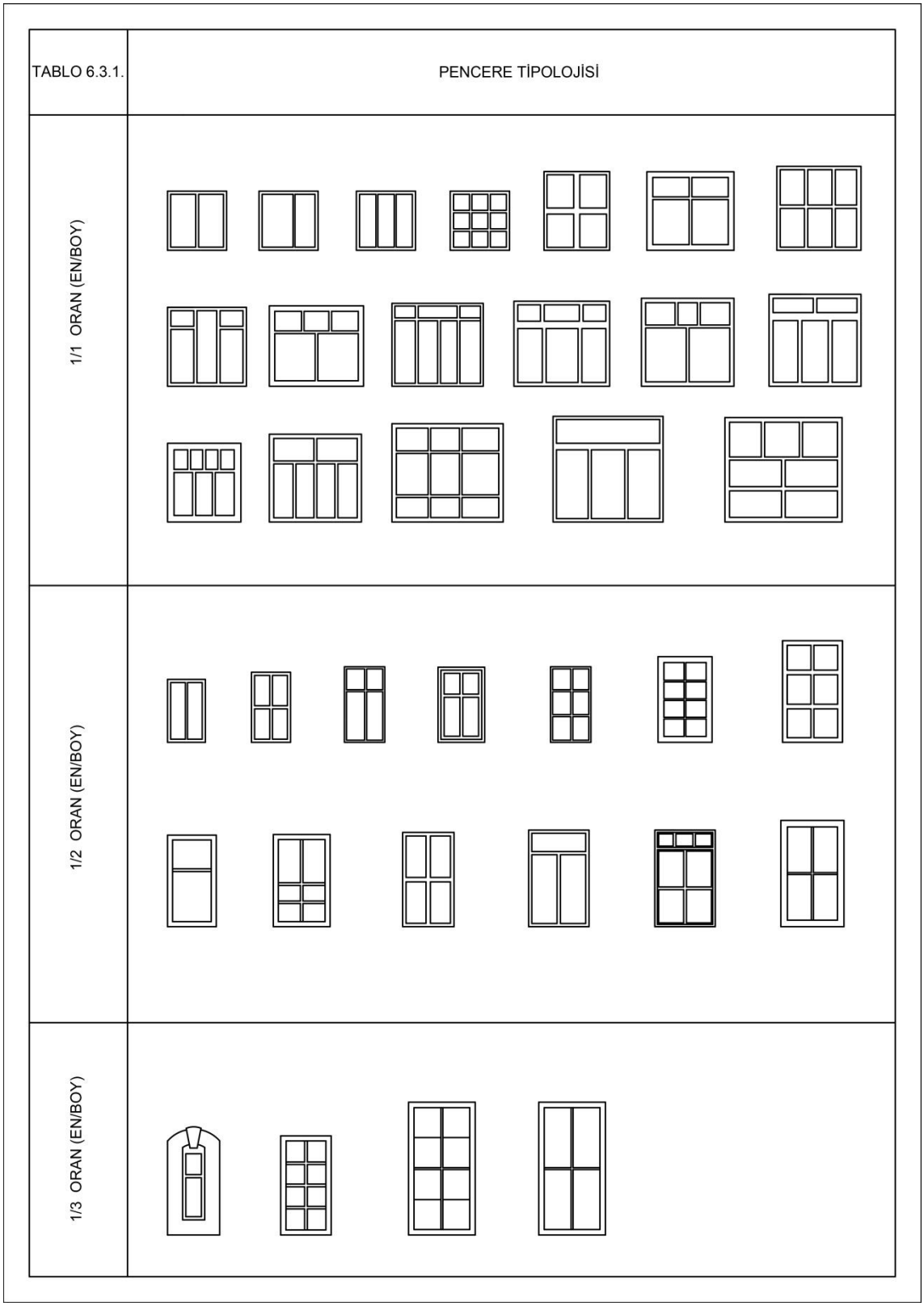

Evrencik 8 Numaralı Ev

Soğucak 7 Numaralı Ev

Şekil 6.3.3. Pencere Oranı 1/3 Olan Örnekler

Çizelge 6.3.1. Pencere Tipolojisi

Bazı konutlarda sofayı aydınlatmak amacıyla ve güvenlik olarak konuta gelen kişiyi görebilmek için sofa pencereleri yer almaktadır. Sofa pencereleri konutun ana giriş kapısının üstünde ya da yanında yer almaktadır. Sofa penceresi giriş kapısının üstünde yer alan 19 adet (%18'i) örnek tespit edilmiş ve pencere oranı en/boy olarak incelenmiştir. Kapı üzeri sofa pencerelerinin 2 adeti 1/1, 9 adeti 2/1, 5 adeti 3/1 ve 3 adeti 4/1 oranına sahiptir. Tespit edilen oranlara göre kapı üzeri sofa pencerelerinin genellikle yatay yani bant pencere olarak dikdörtgen formda inşa edildiği söylenebilir (şekil 6.3.4.).

Şekil 6.3.4. Kapı Üzeri Sofa Pencereli Örnekler

Kapı yanında yer alan sofa pencereleri toplam 17 adet (%16'sı) konutta tespit edilmiştir. Tespit edilen kapı yanı sofa pencerelerinin en/boy oranı açısından incelenmiştir. İnceleme sonucunda; 12 adet 1/1 oranında, 4 adet 1/2 oranında ve 1 adet 1/4 oranında pencere olduğu görülmüştür. Oranlara bakıldığında kapı yanı sofa pencerelerinin çoğunlukla kare olarak inşa edildiği görülmüştür (şekil 6.3.5.).

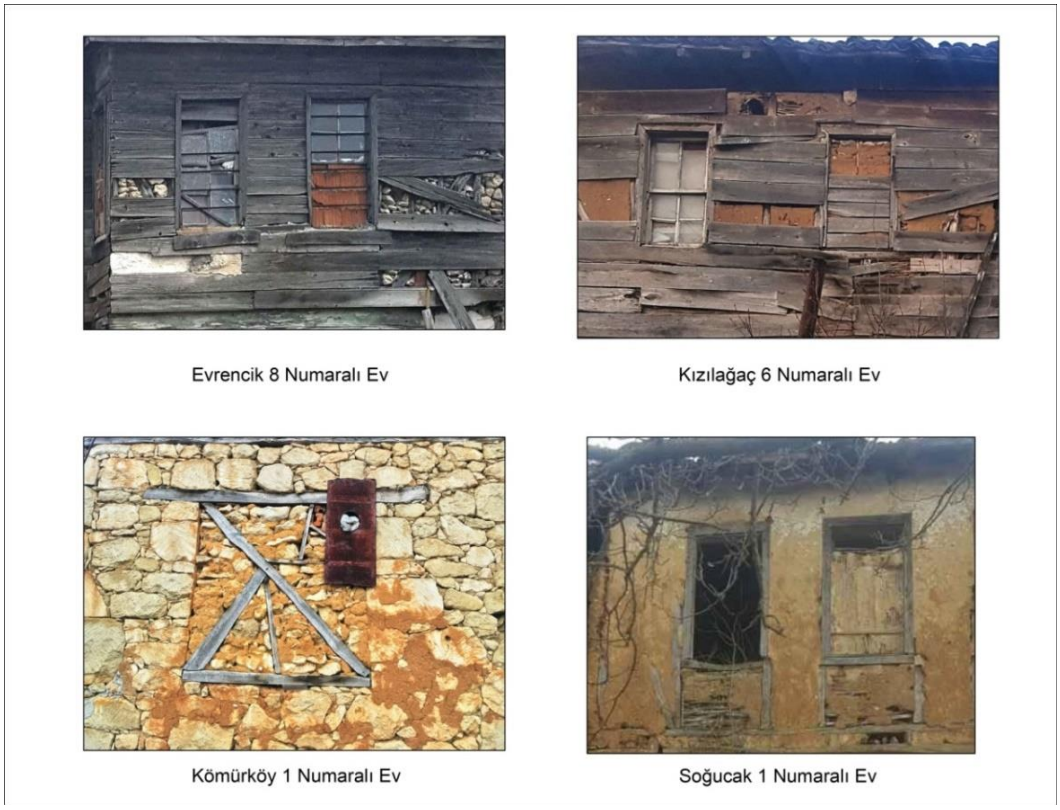
Şekil 6.3.5. Kapı Yanı Sofa Pencereli Örnekler

İnşa edilen evlerin 3 tanesinde (%3'ü) pencerelerin önünde mahremiyet ve güvenlik açısından ya da fazla ışığın içeri girmesini engellemek için panjurlar yapılmıştır (şekil 6.3.6.).

Şekil 6.3.6. Panjurlu Pencere Örnekleri

İnşa edilen geleneksel ahşap pencereler zamanla tahrip olduğundan kullanıcıları tarafından değiştirilmiş ve yerine farklı boyutlarda plastik doğrama pencere takılmıştır. İncelenen konutlarda evlerin bazı pencereleri kapatılmıştır (şekil 6.3.7.).

Şekil 6.3.7. Kapatılan Pencere Örnekleri

6.4. Kapı Özellikleri

Geleneksel kapılar konuta giriş çıkışı sağlamak amacıyla, konutun kat yüksekliği ile orantılı olacak boyutlarda ve ahşap malzemeden yapılmıştır.

Tespit edilen kapıların 8 tanesi (%7'si) sokağa, 100 tanesi (%93'ü) hayat aracılığıyla ya da direk olarak bahçeye açılmaktadır (şekil 6.4.1.). Oran incelendiğinde muhacir konutlarının tamamına yakınının bahçeye açıldığı görülmektedir. Konutun ana giriş kapısının bahçeye açılma sebebi; mahremiyet, bahçe ile bir ilişki kurmayı istemek ve güvenliğin sağlanması olarak değerlendirilmektedir.

Şekil 6.4.1. Kapısı Sokağa Açılan Konut Örnekleri

İncelenen toplam 108 adet konutun 91 adeti (%84'ü) tek kanatlı, 17 adeti (%16'sı) ise çift kanatlı olduğu tespit edilmiştir. Tek katlı evlerdeki tek kanatlı kapı sayısı 57 adet, çift kanatlı kapı sayısı 2 adettir. Yapılan bu tespite göre tek katlı evlerin tamamına yakınının tek kanatlı kapıya sahip olduğu görülmektedir (şekil 6.4.2.).

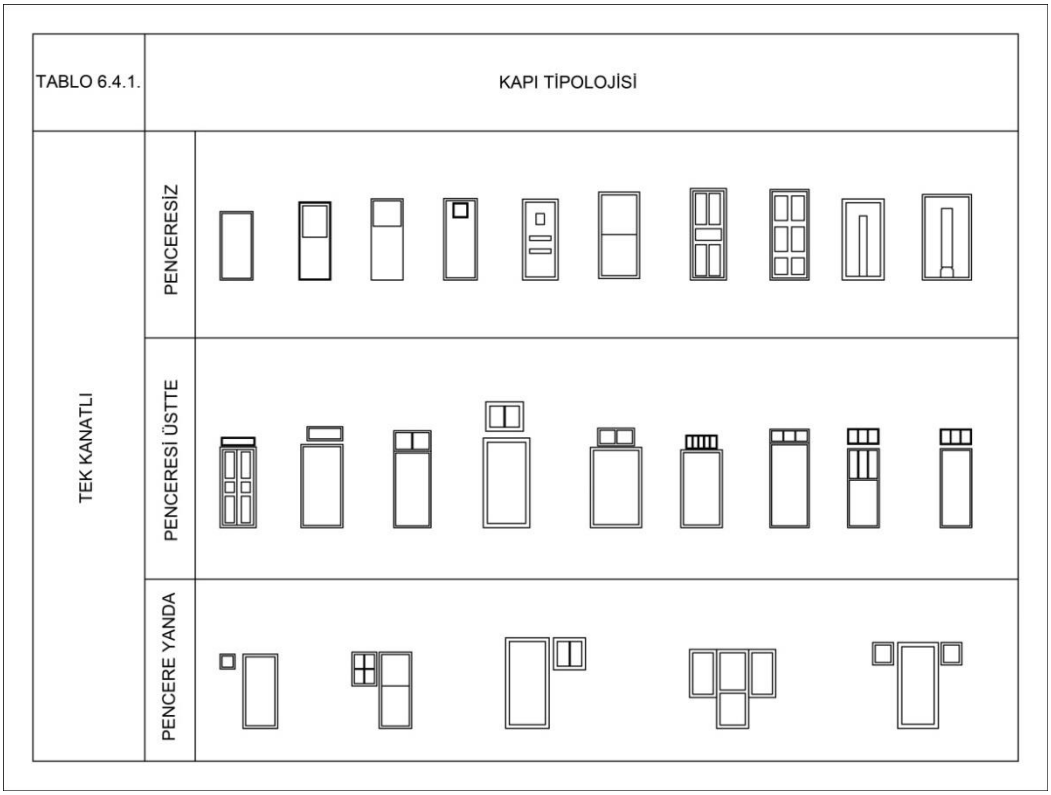
İki katlı evlerin tek kanatlı kapı sayısı 34 adet, iki kanatlı kapı sayısı ise 15 adet olarak tespit edilmiştir (şekil 6.4.3.).

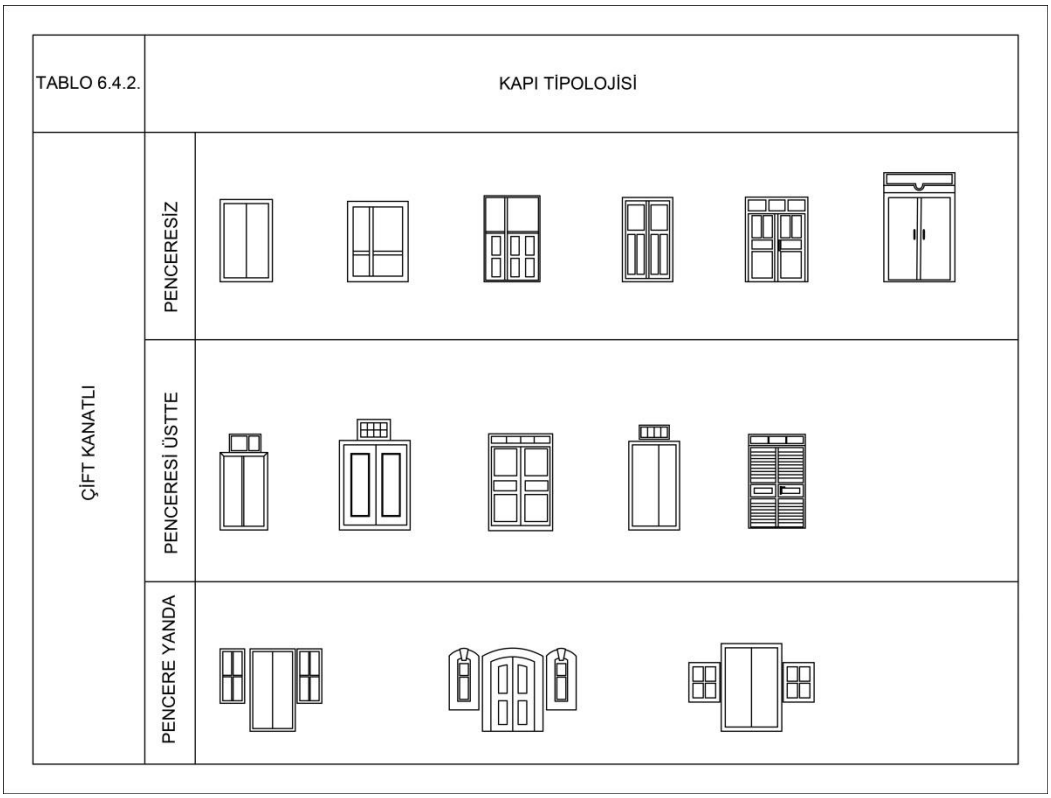
Şekil 6.4.2. Tek Kanatlı Kapı Örnekleri

Şekil 6.4.3. Çift Kanatlı Kapı Örnekleri

Çizelge 6.4.1. Tek Kanatlı Kapı Tipolojisi

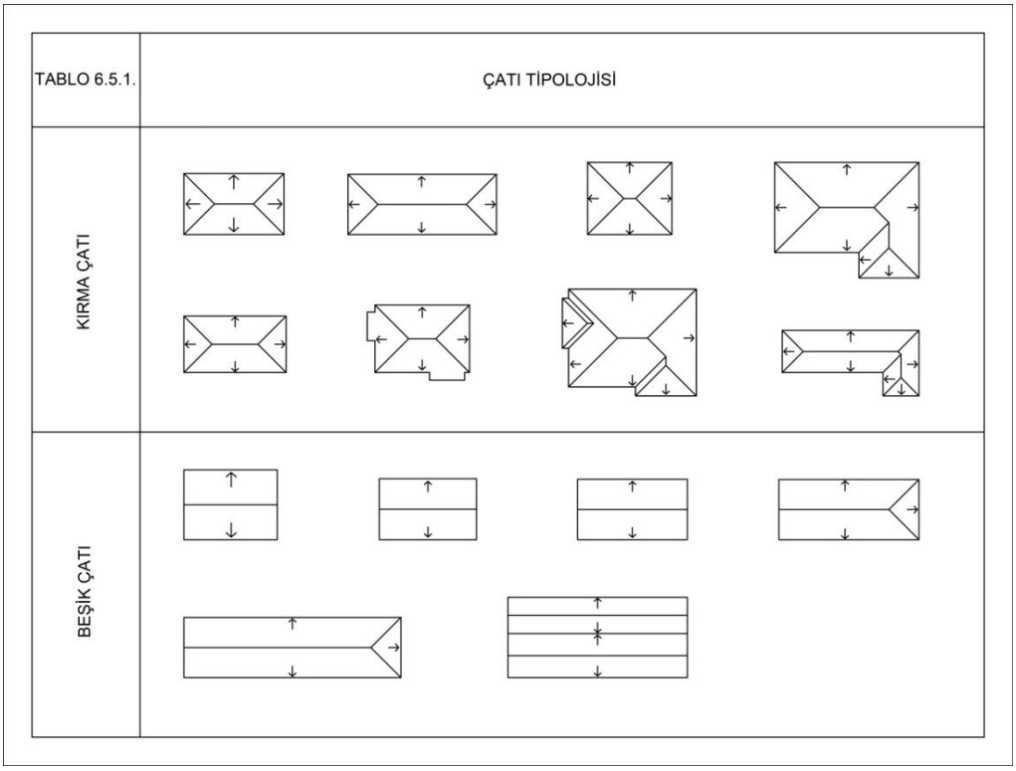
Çizelge 6.4.2. Çift Kanatlı Kapı Tipolojisi

6.5. Çatı Özellikleri

Muhacirler; barınma ihtiyaçlarını hızlı bir şekilde tamamlamak için çatılarını da basit, hızlı ve aynı zamanda geleneksel Türk evi özelliklerine uygun olarak, ahşap iskelet üzerine yörede en kolay bulunan malzemeler olan; sap, saman, saz ya da bulunabiliyor ise kiremit ile kaplayarak yapmışlardır. Tespit edilen toplam 108 adet evin tamamı saçaklı olarak yapılmıştır. Tespiti yapılan 108 konutun çatılarının 8 tanesi (%7'si) beşik çatı, 100 tanesi (%93'ü) kırma çatı şeklinde inşa edilmiştir (şekil 6.5.1.).

Şekil 6.5.1. Beşik Çatı Örnekleri

Çizelge 6.5.1. Çatı Tipolojisi

Eklenti bir mekân olarak düzenlenen indirme odalarının, çatılarının tamamı tek yöne eğimli olarak yapılmıştır (şekil 6.5.2.).

Şekil 6.5.2. İndirme Çatı Örnekleri

Tespit edilen evlerin sadece iki katlılarının içinde 3 adet evin çatı alınlığı ve alınlık süslemesi yapıldığı tespit edilmiştir (şekil 6.5.3.).

Şekil 6.5.3. Üçgen Alınlıklı Çatı Örnekleri

6.6. Yerleşim Özellikleri

Muhacirlerin, Vize ilçe merkezinde yer alan devlet mahallesi ve yirmi dört köyde yerleştikleri alanlar incelendiğinde; çalışmanın dördüncü bölümünün "Numune Köyler" alt başlığında yer alan yerleşim yerlerinin belirlenmesinde aranan kıstasların tamamı Vize ve köylerinde bulunmaktadır. Vize'de kurulan yerleşim yerlerinin özelliklerinden bazıları şunlardır:

- Ormancılık yapmaya olanak sağlayacak meşe, kayın ve gürgen ağaçları yönünden zengindir.

- Ormanlık arazi fazla olduğundan dolayı havası temizdir.

- Ergene Ovası'nın bir uzantısı olan Vize Ovası Istranca Dağları'ndan taşınan alüvyonlar neticesinde oluşmuş bağlık bahçelik olarak bilinen toprakları verimli olup tarım yapmaya oldukça elverişlidir.

- Bataklık alan bulunmamaktadır.

- Su kaynakları bakımından zengindir.

-İlçe merkezinde yer alan kara yolu ile İstanbul'a, Panayır İskelesi ve Kıyıköy İskelesi aracılığı ile de deniz yolu ulaşımına sahiptir.

- Muhacirlerin göç ettiği Yunanistan ve Bulgaristan'a yakın olup iklimsel ve coğrafi açıdan benzerlik göstermektedir.

7.BÖLÜM

SONUÇ

Rumeli'de Osmanlı-Rus Savaşı ile başlayan, Balkan Savaşları ile devam eden ve Lozan Antlaşması sonucu alınan mübadele kararı ile Rumeli'den; Vize ve köylerine Türk göçü yaşanmıştır. Vize ilçesine bağlı köylerde yaşayan Rum ve Bulgarlar da, Yunanistan'a ve Bulgaristan'a göç etmişlerdir.

Vize'ye göç eden muhacirler, Rum ve Bulgarlardan kalan eski yerleşim yerlerinde veya Türkler tarafından kurulan yeni köylerde iskân etmişlerdir. Bu çalışma kapsamında, Vize'ye gelen muhacirlerin iskân ettikleri yerleşim yerlerinin tanıtılması sağlanmış ve bölgedeki muhacirler tarafından kullanılan konutların günümüze ulaşanları detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Muhacirler, Vize ilçe merkezinde ve köylerde, Rum ve Bulgarlardan kalan evlere yerleşmişler ancak yeterli konut olmadığı için hızlı ve basit planlı yeni konutlar inşa etmişlerdir. İnşa edilen bu muhacir konutlarının planlarının basit olması; savaştan çıkan devletin ve halkın ekonomik durumunun yeterli olmaması, acil barınma ihtiyacının yaşanmasından kaynaklanmıştır.

İncelenen konutların yaklaşık olarak yarısı özgün olup, özgün olmayan konutlarda ihtiyaçlar doğrultusunda oda eklendiği, kapı ve pencerelerin günümüz malzemeleri ile değiştirildiği, farklı boyutlarda kapı pencere kullanıldığı, bazı kapı ve pencerelerin kapatıldığı ve giriş cephesinin odaya dâhil edildiği tespit edilmiştir. Konutların özgün durumda olanları değerini kaybetmemiştir. Tadilatlar ve ilaveler sonucu değişikliğe maruz kalan konutlar ise çoğunlukla günümüz yaşam koşullarına uygun hale getirilerek aktif olarak kullanılan konutlardır.

Muhacir konutlarının birçoğu kullanıcıları tarafından terk edilmiştir. Terk edilen ve bakımsız kalan konutlar yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. Terk edilen bu konutların kapı ve pencere camlarında kırık, duvarlarında yer yer yıkılma, sıva çatlağı, çatılarında çökme ve boyalarında akma gibi hasarlar ortaya çıkmıştır. Tespit edilen bu hasarlar giderilmediğinden zamanla yapılara zarar vermiş ve yıkılarak yok olma seviyesine getirmiştir.

Günümüzde yeni yaşam koşulları ve konforunu sağlamakta yetersiz kalan mübadil konutlarının bir kısmı yıkılarak yerine yeni apartmanlar inşa edilmektedir. Bu yeni yapılaşma, bölgede hızlı bir dönüşüm sürecinin başlamasına sebebiyet vermektedir. Bu daha çok ilçe merkezindeki muhacir mahallesi için geçerlidir. Şehrin kimliği ve dokusunda bozulmalar meydana gelmekte ve tek katlı, bahçeli göçmen evlerinin yerini günümüzde çok katlı apartmanlar almaktadır.

Muhacir konutlarında yapılan ilaveler, konutların terk edilerek bakımsız kalması ve yıkılarak yeni inşaat sahası olarak değerlendirilmesi; muhacir konutlarını yok olma tehlikesi ile karşı karşıya getirmektedir.

Muhacir konutları inşa edildikleri döneme şahitlik eden eserler olduğundan tarihsel bir belge niteliği taşımaktadır. Aynı zamanda geleneksel Türk konutu özelliklerini bünyesinde barındıran muhacir konutları; mimari ve kültürel bir mirastır.

Günümüzde küreselleşme sonucu tek tip konutlar ortaya çıkmakta ve özgün yapılaşmalar gittikçe azalmaktadır. Özgün ve yerel mimarinin önemi ortaya çıkmakta ve korunması gereken bir değer olduğu bilinmektedir. İncelenen muhacir konutları da özgün mimari eserler olduğundan korunması gerekmektedir.

İncelemenin yapıldığı Vize ilçesi ve köylerinin tamamında muhacirler yaşamakta olup, yerleşimi muhacir konutlarının oluşturduğu bir bölgedir. Bölgede yer alan konutlar; muhacirlerin yaşam biçimleri, kültürleri, sosyal ve toplumsal değerleri açısından bilgi vermektedir. Yakın tarihe tanıklık eden konutlar bir bilgi kaynağı ve belge olarak değerlendirilmeli, incelenmeli ve elde edilen çıkarımlar gelecek nesillere aktarılmalıdır.

Günümüzde ilçe merkezinde ve köylerde yeni yapılaşmalar gerçekleşirken elde edilen deneyimler göz önünde bulundurulmalıdır. Yeni yapılaşmalar için çıkarım yapılan ortak ve özgün değerler bir plan notu olarak kullanılmalıdır. Kapı ve pencere oranları, gabari,

sokak-konut biçimlenişi, kütle büyüklüğü açısından mevcut yapılaşma ile uyumlu ve sağlıklı yaşanılabilir çevreler oluşturulması sağlanmalıdır.

Köylerde özgün değeri olan ve tescillenmeyi bekleyen pek çok tarihi eser niteliğinde konut bulunmaktadır. Bu konutların bakımları yapılarak kullanıma kazandırılması oldukça önem taşımaktadır. Bakımları yapılan konutlar müze, kütüphane olarak değerlendirilerek toplumun kullanımına kazandırılmalıdır. Bu değerler topluma ve özellikle bu bölgeden göç etmiş olan halkın nesillerine tanıtılarak, kültür turizmi kapsamında değerlendirilmelidir.

Yapılan bu çalışma ile seçilen bölgedeki muhacir konutları detaylı incelenmiş ve kayıt altına alınmıştır. Bu bölgede yapılacak olan başka çalışmalara kaynak niteliği taşımaktadır.

8.BÖLÜM

KAYNAKÇA

Aksoy, Z. (2012). Uluslararası Göç ve Kültürlerarası İletişim. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 5(20), 292-303.

Andonyan, A. (1975). *Balkan Harbi Tarihi.* İstanbul: Sander

Arı, K. (1995). *Büyük Mübadele Türkiye'ye Zorunlu Göç 1923-1925.*İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Arı, K. (2016). *Suyun İki Yanı : "Mübadele" (Yazılar).* İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

BİYİK, H. Aile Arşivi, 2018.

BİYİK, H., Arşivinden, 2018, Vize ve Köyleri.

Cengizkan, A. (2004). *Mübadele Konut ve Yerleşimleri.* İstanbul: Arkadaş.

Ceylan, M.A. (2011). Vize Şehrinde Yerleşmenin Gelişimi. *Marmara Coğrafya Dergisi,* 23, 53-92.

Çapa, M. (1988). Lozan'da Öngörülen Türk Ahali Mübadelesinin Uygulanmasında Türkiye Kızılay (Hilâl-i Ahmer) Cemiyeti'nin Katkıları. *T.C. Atatürk Üniversitesi İnkılâp Tarihi Enstitüsü Dergisi,*1(2), 49-69.

Çelebi, E. (2006). Türk ve Rum Ahalinin Mübadelesine Dair Oluşturulan Komisyonlardan Muhtelit Mübadele Komisyonu ve Faaliyetleri. *T.C. Erzincan Üniversitesi Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi,* 8(1), 111.

Erdem, U. (2017). Aşâir ve Muhâcirîn Müdüriyet-i Umûmiyesi (1913-1922). *Journal Of World Of Turks,* 9(1), 57-80.

Erder, S. (1986). *Refah Toplumunda "Getto" ve Türkler.* İstanbul: Teknografik.

Eres, Z. (2008). Türkiye'de Planlı Kırsal Yerleşmelerin Tarihsel Gelişimi ve Erken Cumhuriyet Dönemi Planlı Kırsal Mimarisinin Korunması Sorunu. Doktora Tezi. T.C. İstanbul Teknik Üniversitesi.

Hatipler, M. (2003). *Selanik'ten Edirne'ye İnsan Ziyanlığı : (Gözyaşı, Hicran ve Büyük Mübadele.* İstanbul: Assos.

Hayta, N., Birbudak, T.S. (2010). *Balkan Savaşları'nda Edirne*. Ankara: Ataşe Başkanlığı.

http://www.goc.gov.tr/files/_dokuman19.pdf .

İpek, N. (1994). *Rumeli'den Anadolu'ya Türk Göçleri 1877-1890*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Karaçam, N. (1970). *Bütün Yönleriyle Kırklareli ve İlçeleri.* İstanbul: Yaylacık.

Karpat, K.H. (2010). *Osmanlı Nüfusu 1830-1914 Demografik ve Sosyal Özellikleri.* İstanbul: Timaş.

Kayam, H.C. (1993). Lozan Barış Antlaşması'na Göre Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi ve Konunun TBMM'de Görüşülmesi. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi,* 27(9), 1.

Kaypak, Ş., Bimay, M. (2016). Suriye Savaşı Nedeniyle Yaşanan Göçün Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Etkileri: Batman Örneği. *T.C. Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi,* 1(6), 84-110.

Kiracı, M. (2006). Cumhuriyet Döneminin İlk Göçü: Türk Yunan Nüfus Mübadelesi. Yüksek Lisans Tezi. T.C. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kurtulmuş, Z. (Ed.) (2014). Cilt 3. *Halk Kültüründen Örnekler: Kırklareli Kültür Varlıkları Envanteri.* Kırklareli: Gökçe Ofset.

McCarthy J. (1998). *Ölüm ve Sürgün.* Bilge Umar(Çev.). İstanbul: İnkılap.

Ökçün, A.G. (1983). İkinci Meşrutiyet Döneminde Yeni Köylerin Kurulmasına ve Köylerde Çevre Sağlığına İlişkin Tüzel Düzenlemeler. *Prof.Fehmi Yavuz'a Armağan(s. 171-200)*. Ankara: Atatürk Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi .

Öksüz, H. (2016). *Yirminci Yüzyılda Batı Trakya Türkleri*. Trabzon: Serander.

Öztürk, K. (1959). *Bütünüyle Vize Tarihi, Coğrafyası ve Turistik Önemi.* İstanbul: Vize'yi İmar ve Atatürk Anıtı Yaptırma Derneği.

Salman, H. (2000). Vize'nin Kısa Bir Tarihi Coğrafyası ve Selim Sabit Efendi'nin Muhtasar Coğrafya Risalesi Adlı Eseri. *Uluslararası Vize Tarih ve Kültürü Sempozyumu Türkiye'nin İlk Pedagogu Vize'li Selim Sabit Efendi Bildirileri*. İstanbul: Kollektif, Beta Kitap.

Sayın, Y., Usanmaz, A., Aslangiri, F. (2016). Uluslararası Göç Olgusu ve Yol Açtığı Etkiler: Suriye Göçü Örneği. *T.C. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi,* 18(31), 1-13.

Sergen Belediyesi Arşivi.

Şahin, C. (2001). Yurt Dışı Göçün Bireyin Psikolojik Sağlığı Üzerindeki Etkisi ilişkin Kuramsal Bir inceleme. *T.C. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 57-67.

Şimşir, B. (1985). *Bulgaristan Türkleri ve Göç Sorunu, Bulgaristan'da Türk Varlığı*. Ankara: TTK.

T.C. Resmi Gazete. 2510 Sayılı İskan Kanunu. (1934, 21 Haziran). s. 4005.

Tekeli, İ. (1990). Nüfusun Zorunlu Yer Değiştirmesi ve İskan Sorunu. *Toplum ve Bilim Dergisi*, 5, 57.

Tekin, G. (2011). Sıhhiye ve Muvanet-i İçtimaiye Vekâleti'nden Sağlık Bakanlığı'na (1920-2000). Doktora Tezi. T.C. Atatürk Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü.

Yarcı, G. (2008). Osmanlı Yönetiminde Vize Sancağı: Nüfus ve İskan. Güler Yarcı, Hüseyin Salman (Ed.), *IV.Vize Tarih ve Kültür Sempozyumu* (s. 69-128). Kırklareli: İn. Adına Gazetecilik.

Yılmaz, A. (2014). Uluslararası Göç: Çeşitleri, Nedenleri ve Etkileri. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,* 9(2), 1685-1704.

URL – 1 : (http://www.aljazeera.com.tr/dosya/suriyeden-zorunlu-goc)

URL – 2 : (http://bursagocmuzesi.com/wp-content/uploads/2014/12/8.jpg)

URL – 3 : http://bursagocmuzesi.com/wp-content/uploads/2014/12/d6.jpg

URL – 4 : (https://www.dunyabulteni.net/tarihte-bugun/lozan-baris-antlasmasi-imzalandi-2-h219915.html)

URL – 5 : http://www.pikovamubadilleri.com/?Syf=4&Fa=2&Id=166922

URL – 6 : http://www.pikovamubadilleri.com/?Syf=4&Fa=2&Id=155760

URL – 7 : http://bursagocmuzesi.com/wp-content/uploads/2014/12/d9.jpg

URL – 8 : http://www.agos.com.tr/tr/yazi/10840/turklugu-kabul-edilmeyen-ermeninin-hikayesi

URL – 9 : http://www.vayvaylikoyu.com/2011/01/10/hug-evler/

URL – 10 : http://www.mehmetakinci.com.tr/1951-bulgaristan-goc-anilarim-bolum-6.html

URL – 11 :
http://www.itudergi.itu.edu.tr/index.php/itudergisi_a/article/viewFile/1043/996

URL – 12 :
http://www.mimarlikdergisi.com/dsp_imageNavigasyon.cfm?YaziID=3306&ResimID=70694

URL – 13
:http://www.mimarlikdergisi.com/dsp_imageNavigasyon.cfm?YaziID=3306&ResimID=70693

URL – 14 : http://www.vize.bel.tr/Fgs-1-Vizemizin-Fotograflari-50.html

URL – 15 :
https://yandex.com.tr/harita/?from=morda_new&ll=28.701877%2C41.027306&z=9

URL – 16 : http://www.vize.bel.tr/Fgs-1-Vizemizin-Fotograflari-50.html

URL – 17 : https://www.trakyanet.com/trakya/kirklareli/vize.html

URL – 18 : https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/

URL – 19 : http://www.kucukyaylalilardernegi.org.tr/wp-content/uploads/2014/04/12366300_334554610001895_6429663040680659121_n.jpg

URL – 20 : http://pomaknews.com/pomashkiselo/wp-content/uploads/2012/09/sogucak.jpg

(URL – 21)(http://www.kirklarelienvanteri.gov.tr/anitlar.php?id=91)

ÖZGEÇMİŞ

Hilal Biyik, 14.05.1993 tarihinde Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde doğdu. İlköğrenimini Kapaklı Cumhuriyet İlköğretim Okulu'nda, lise eğitimini Çerkezköy Hacı Fahri Zümbül Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 2015 yılında Trakya Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünden mezun oldu. 2016 yılından beri Kırklareli İline bağlı Vize Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nde Sözleşmeli Mimar olarak çalışmaktadır.

EKLER DİZİNİ

EK. Muhacirlerin Yaşamlarından Kesitler ve Belgeler

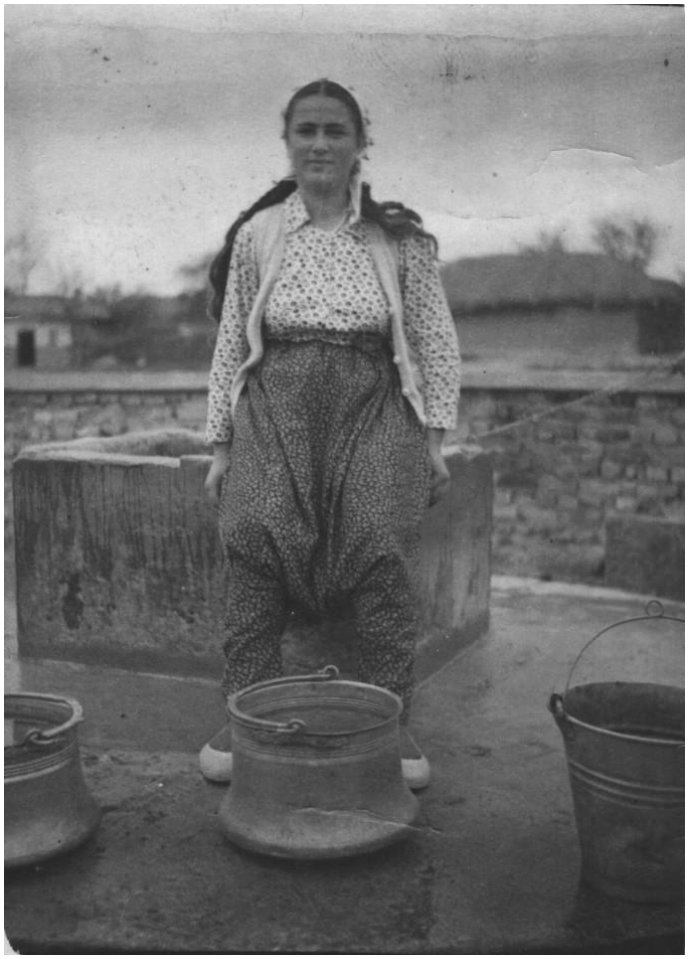
Fotoğraf 1. Muhacirler Düğün Kıyafetleriyle (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 2. Muhacirler Düğün Kıyafetleriyle (BİYİK, 2018).

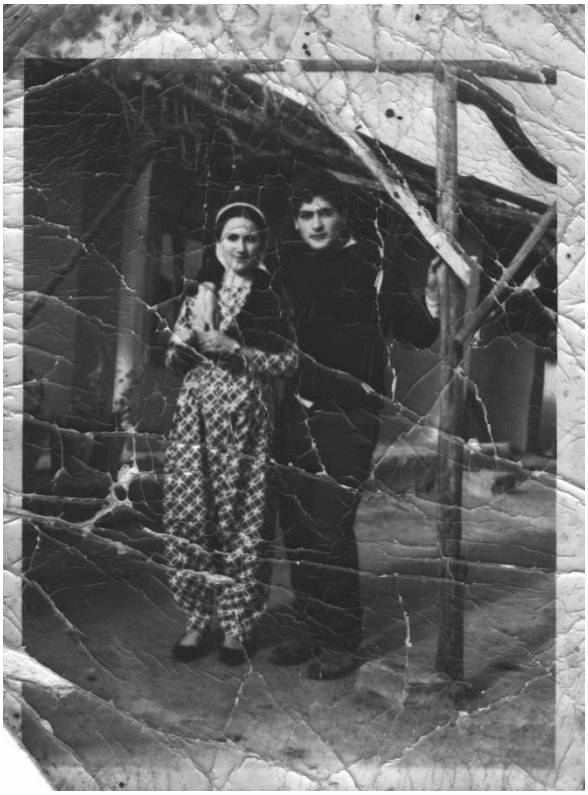
Fotoğraf 3. Önde Muhacirler Arkada Muhacir Konutu (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 4. Köy Çeşmesinden Su Alımı (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 5. Önde Muhacir Genç Arkada Muhacir Konutları (BİYİK, 2018).

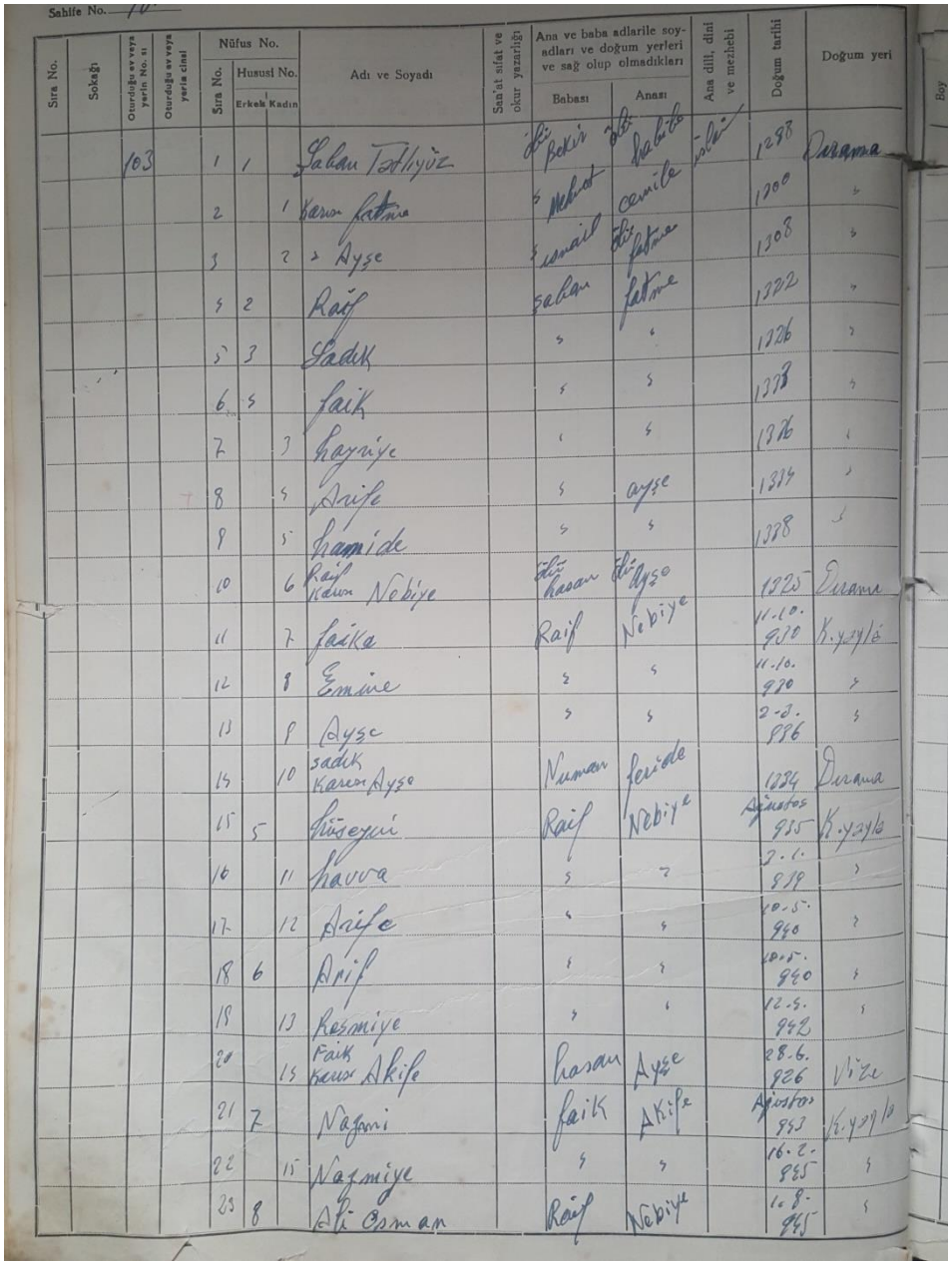
Fotoğraf 6. Günlük Yaşamdan Bir Kesit (BİYİK, 2018).

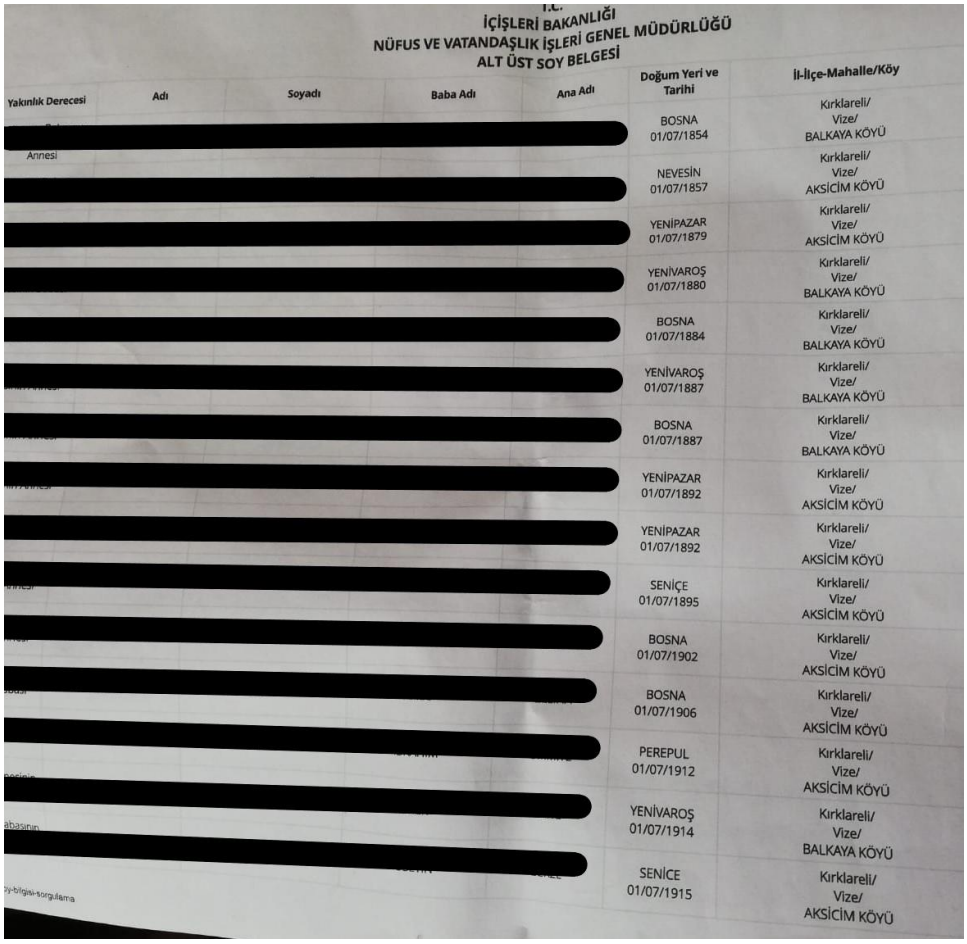
Fotoğraf 7. Önde Göçmenler Arkada İndirme Odası (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 8. Göçmen Ali- Mümine Pilaslı (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 9. Drama'dan Küçükyayla Köyüne Gelen Tatlıyüz Ailesinin Köy Nüfus Esas Defterindeki Kayıtları (BİYİK, 2018).

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
NÜFUS VE VATANDAŞLIK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALT ÜST SOY BELGESİ

Yakınlık Derecesi	Adı	Soyadı	Baba Adı	Ana Adı	Doğum Yeri ve Tarihi	İl-İlçe-Mahalle/Köy
[redacted]					BOSNA 01/07/1854	Kırklareli/ Vize/ BALKAYA KÖYÜ
Annesi					NEVESİN 01/07/1857	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					YENİPAZAR 01/07/1879	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					YENİVAROŞ 01/07/1880	Kırklareli/ Vize/ BALKAYA KÖYÜ
[redacted]					BOSNA 01/07/1884	Kırklareli/ Vize/ BALKAYA KÖYÜ
[redacted]					YENİVAROŞ 01/07/1887	Kırklareli/ Vize/ BALKAYA KÖYÜ
[redacted]					BOSNA 01/07/1887	Kırklareli/ Vize/ BALKAYA KÖYÜ
[redacted]					YENİPAZAR 01/07/1892	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					YENİPAZAR 01/07/1892	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					SENİÇE 01/07/1895	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					BOSNA 01/07/1902	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					BOSNA 01/07/1906	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					PEREPUL 01/07/1912	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ
[redacted]					YENİVAROŞ 01/07/1914	Kırklareli/ Vize/ BALKAYA KÖYÜ
[redacted]					SENİCE 01/07/1915	Kırklareli/ Vize/ AKSİCİM KÖYÜ

Fotoğraf 10. Bosna'dan Aksicim Köyüne Gelen Ailenin Soy Bilgisi (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 11. Sergen Köyü Pazar Çeşmesi (Sergen Belediyesi Arşivi).

Fotoğraf 12. Sergen Köyünde Muhacirler Pulluk Sürerken (Sergen Belediyesi Arşivi).

Fotoğraf 13. 1924 Doğumlu Muhacir Hüseyin Salık Röportajından (BİYİK, 2018).

Fotoğraf 14. Pazarlı Köyü Eski Değirmeni Günümüzde Restoran (BİYİK, 2018).